

ຫັນປ່ຽນດິນ ໃຫ້ກາຍເປັນທົນ
ການທວນຄືນການຄົ້ນຄວ້າໃຫ່ມໆ ກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ
ເພື່ອການລົງທຶນຢູ່ໃນ ສ.ປ.ປ.ລາວ
ພາກທີ 1 ຂອງ ພາກ 2 - ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່

Photo credit: The Vientiane Times

ບົດລາຍງານ
ສະຫນັບສະຫນູນໂດຍ
ກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າບັນຫາທີ່ດິນ

LIWG
Land Issues Working Group

ໄມດາຍເອີ, mdwyer@berkeley.edu

ນັກຄົ້ນຄວ້າປຣິນຍາເອກ, ກຸ່ມພະລັງງານ&ຊັບພະຍາກອນ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແຄລິຟໍເນຍ, ເບີເກີເລ
ຜະລິດໂດຍອົງການ ຊິດເຊ-ລາວ, ສະຫນັບສະຫນູນທຶນໂດຍອົງການ ແປລນສາກິນ ລາວ

2007

ສະຫລຸບສັງລວມ

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ມີລັກສະນະຜູ້ນຳໄປຈາກຮູບແບບເດີມພຽງເລັກໜ້ອຍ ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນການຊັກຊວນເອົາຜູ້ອ່ານເຂົ້າໄປສູ່ເນື້ອໃນເອກະສານໂດຍຜ່ານບົດສະຫລຸບສັງລວມສະບັບນີ້ ແທນທີ່ວ່າຈະຜ່ານບົດສະຫລຸບສັງລວມແບບດັ້ງເດີມຕາມທີ່ເຄີຍມີມາ. “ການຫັນປ່ຽນເອົາດິນມາເປັນຕົ້ນທຶນ” ມັນແມ່ນຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອສຶກສາທົບທວນຄືນໂຄງຮ່າງຂອງເນື້ອໃນເອກະສານທີ່ຫາກໍ່ມີຜ່ານໄປໃໝ່ໆນີ້ກ່ຽວກັບການ ສຳປະທານທີ່ດິນ ໃນປະເທດ ສ ປປ ລາວ. ໂດຍລວມແລ້ວ, ໂຄງຮ່າງເນື້ອໃນເອກະສານນັ້ນ ມັນແມ່ນຜະຫລິດພັນຂອງການສັງລວມທີ່ມີລັກສະນະກວ້າງຂວາງອັນມີມາກ່ອນແລ້ວ: ການສຶກສາທົບທວນໂຄງຮ່າງເອກະສານທີ່ມີ 25 ໜ້າຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດມາແລ້ວເຖິງ 20 ຄັ້ງຊຶ່ງຫລາຍພໍໆກັນກັບໜ້າເອກະສານ. ການສັງລວມໄດ້ສະເໜີໃຫ້ເຫັນລັກສະນະແກ່ນແທ້ເນື້ອຫາທີ່ເປັນສິ່ງທ້າທາຍຂອງເອກະສານເອງໃນເວລາມາຮອດຈຸດທີ່ເອີ້ນກັນວ່າ “ການຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ”. ບໍ່ໜ້າຈະປະຫລາດໃຈເລີຍທີ່ວ່າພາກທີ່ຍາກທີ່ສຸດຂອງການຂຽນບົດລາຍງານສະບັບນີ້ໄດ້ຕັດສິນໃຈຮັກສາໃຫ້ມີໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍສຸດກໍ່ຄືບົດສຶກສາວິໄຈສະບັບຕົ້ນຈຳນວນນຶ່ງ “ຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງພາກທິດສະດີ ແລະ ລັກສະນະສະເພາະຢ່າງທີ່ເປັນແກ່ນສານຂອງບົດຂຽນທັງນີ້ ກໍ່ເພື່ອຫລີກເວັ້ນການສະຫລຸບລວມແບບລວມໆທີ່ຂາດເນື້ອຫາ, ແລະ ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນກໍ່ເພື່ອຫລີກເວັ້ນແນວໂນ້ມທີ່ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດການໂຕ້ຖຽງ ຊຶ່ງອາດສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ຈາກການສະຫລຸບແບບເຜີນໆທີ່ຂາດເນື້ອຫາສາລະສຳຄັນ.

ການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ບັນຫາຂອງການທຳມາຫາກິນໃນເຂດອ້ອມຂ້າງກໍ່ຄືຄວາມສັບສົນທາງສັງຄົມ ນັ້ນແມ່ນ ມີຄວາມແຕກ ຕ່າງກັນໄປຕາມທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານແມ້ກະທັ້ງແຕ່ຢູ່ໃນປະເທດ ນ້ອຍໆ ຄືປະເທດ ລາວກໍ່ຕາມຖ້າທຽບກັບ ຫລາຍໆປະເທດ. ສິ່ງທີ່ຮູ້ກັນກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນນັ້ນມັນໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີປະເດັນຄຳຖາມຫລາຍຢ່າງເພື່ອຊອກຫາໃຫ້ຮູ້ໄດ້ໃນອະນາຄົດ ໂດຍນຳໃຊ້ແຫລ່ງຕົ້ນຕໍ ແລະ ແຫລ່ງສຳຮອງ.

ເປົ້າໝາຍຂອງບົດລາຍງານສະບັບນີ້ກໍ່ຄືພະນັກງານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານຈາກລັດຖະບານຂອງເຄືອຂ່າຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ພ້ອມດ້ວຍຜູ້ອື່ນໆທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນບັນຫາສັງຄົມ (ແລະ ໃນນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າລວມເອົາບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການເມືອງນຳ) ທີ່ຕິດພັນກັບການສຳປະທານທີ່ດິນເພື່ອດຳເນີນການລົງທຶນ. ບັນດານັກອ່ານທັງຫລາຍ ທີ່ຕ້ອງການບົດສັງລວມຂອງເອກະສານທີ່ນຳມາສະເໜີນີ້ອາດມີຄວາມປະສົງທີ່ຈະລົງເລິກໃນພາກແນະນຳ (ພາກ 1 ແລະ 2) ແລະ ພາກສະຫລຸບ (ພາກທີ 4). ເອກະສານເຫລື້ອມນີ້ປະກອບດ້ວຍ ພາກທີ 1 ຂອງບົດລາຍງານ ແລະ ເນັ້ນໃສ່ການສະຫລຸບສັງລວມການຄົ້ນຄວ້າ. ພາກທີ 2 (“ການວິໄຈຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ການສະເໜີແນະເພື່ອນຳໄປຄົ້ນຄວ້າໃນອະນາຄົດ”) ຈະໄດ້ຈັດພິມເປັນເອກະສານຊຸດນຶ່ງຕ່າງຫາກ. ໃນຖານະ ທີ່ແມ່ນ ສ່ວນນຶ່ງຂອງການສົນທະນາທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່ກ່ຽວກັບວ່າຈະສຶກສາຄວາມສຳພັນ ລະຫວ່າງການສຳປະທານທີ່ດິນແລະ ການດຳລົງຊີວິດຄືແນວໃດນັ້ນ, ຜົນຮັບຂອງບົດລາຍງານຍັງ ໄດ້ນຳໄປສະເໜີຕໍ່ເຄືອຂ່າຍການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານໂດຍປາກເປົ້າໃນທ້າຍປີ 2007.

ຄຳປາຣີບ

ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນຕ່າງໆຂອງການຂຽນບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ຫລາຍທ່ານກໍ່ໄດ້ສະໜອງຄຳຄິດເຫັນ ຫລາຍປະການ ຂໍສະເໜີໃນເບື້ອງຕົ້ນເພື່ອຄົ້ນຫາຂໍ້ມູນ, ການສົນທະນາກ່ຽວກັບ ວ່າຈະລວບ ລວມບົດລາຍງານນີ້ຄືແນວໃດ ແລະ ຈະຈັດບຸລິມະສິດເອກະສານຕ່າງໆ ແລະ ຊື່ແຈ້ງສິ່ງທີ່ຄຸມເຄືອ ຫລື ຄວາມບໍ່ແນ່ໃຈ ໃນຄວາມໝາຍທີ່ມີໃນຊ່ວງເວລາດຳເນີນການແຍກແຍະເອກະສານບົດຂຽນແນວໃດ ແລະ ໃນທີ່ສຸດ ຂັ້ນຕອນຂະບວນການລວບລວມການຂຽນກໍ່ໄດ້ເປັນໄປດ້ວຍຕົວມັນເອງ. ຂໍສະແດງ ຄວາມຂອບ ໃຈ ຢ່າງຍິ່ງຕໍ່ທ່ານທີ່ໃຫ້ຄຳຄິດຄຳເຫັນ; ທ່ານຮູ້ຕົວເອງດີວ່າທ່ານແມ່ນໃຜ. ການປະກອບ ສ່ວນຂອງທ່ານເຮັດໃຫ້ການຂຽນບົດລາຍງານສະບັບນີ້ເປັນໄປໃນລັກສະນະນຽບນຽນຮັດກຸມດີເໝືອກວ່າ ຈະສາມາດວັດແທກໄດ້, ມັນເປັນໄປຢ່າງມີລະບົບ, ປະກອບດ້ວຍທິດສະດີ ແລະ ອ່ານແລ້ວກໍ່ ທີ່ສາມາດ ເຂົ້າໃຈໄດ້ດີ. ແຕ່ທີ່ແນ່ນອນ ກໍ່ຄືວ່າ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ຄວາມບໍ່ຊັດເຈນ ຫລື ຂໍ້ບົກຜ່ອງຕ່າງໆ ທີ່ ມີໃນການຂຽນບົດລາຍງານນີ້ແມ່ນນອນຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂ້າພະເຈົ້າພຽງແຕ່ຜູ້ດຽວເທົ່ານັ້ນ.

ພາບໜ້າປົກ (ຫົວຂໍ້: ສວນປູກຕົ້ນຢາງພາລາທີ່ປົກຄຸມພື້ນທີ່ເທິງພູຢູ່ດ້ານຫລັງຂອງບ້ານເໜືອແຫ່ງນີ້):
ວຽງຈັນທາຍ, 11 ກັນຍາ 2006. “ພາບ: ຊາວນາບໍ່ສາມາດດຳລົງຊີວິດຢູ່ໄດ້ໂດຍປາສາຈາກຄວາຍ”

ສາລະບານ

ສະຫລຸບສັງລວມ.....	i
ຄຳປາຣີບ	ii
ສາລະບານ.....	iii
1. ອະລຳພະບົດ: ການຫຍຸດໂຄງການຊົ່ວຄາວ	1
2. ວິທີການແລະຄວາມເປັນມາ: ເປັນຫຍັງ ແລະ ວິທີການສຶກສາການສຳປະທານທີ່ດິນ?	3
3. ການຄົ້ນຄວ້າການສຳປະທານທີ່ດິນ	5
3.1 ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍທີ່ດິນ	5
3.2. ຂະແໜງການບໍ່ແຮ່.....	10
3.3 ພາກສ່ວນກະສິກຳ ແລະ ປູກຝັງ.....	23
3.4 ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ, ການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ.....	37
3.5 ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການພັດທະນາ	38
4. ພາກສະຫລຸບ	44
ແຫລ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມທີ່ນຳມາອ້າງອີງ.....	46
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 1: ພາລະບົດບາດໜ້າທີ່ຮັບ ຜັບຜິດຊອບ	47
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 2: ຂໍ້ຄວາມກ່ຽວ ກັບການສຳຫລວດໃນໜັງ ສືພິມວຽງຈັນທາຍມ໌ “ການສຳປະທານ”	50
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 3: ຈຳນວນແຜ່ນທີ່ ແລະ ຕົວເລກ.....	63

Abbreviations

AFD – Agence Française de Développement
BGA – Brierley, General [Finance] and Asia [Tech] (joint venture)
CPI – Committee for Planning and Investment
DGM – Department of Geology and Mines
DIC – Department of International Cooperation
DoL – Department of Lands
DPI – Department for Promoting Investment
EDF – Électricité de France
EFIC – Export Finance and Insurance Corporation
EGCO – Electricity Generating Public Co.
EIA – Environmental Impact Assessment
EIB – European Investment Bank
ESIA – Environmental and Social Impact Assessment
EU – European Union
FDI – Foreign Direct Investment
GoL – Government of Lao PDR
GPAR – Governance and Public Administration Reform and Decentralized Service Delivery
GTZ – Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit
IEE – Initial Environmental Assessment
IISD – International Institute for Sustainable Development
IPP – Independent Power Producer
IRD – Institute for Research and Development
ITPP – Industrial Tree Plantation Project
IUCN – World Conservation Union
JVC – Japan International Volunteer Center
LECS – Lao Economic and Consumption Survey
LMNC – Lao National Mekong Committee
LNRRIC – Land and Natural Resources Research and Information Center
LNCCI – Lao National Chamber of Commerce and Industry
LPFL – Lao Plantation Forestry Ltd.
LSFUARP – Lao-Swedish Upland Agriculture and Forestry Research Project
LUPLA – Land Use Planning and Land Allocation
LXML – Land Xang Minerals Limited

MAF – Ministry of Agriculture and Forestry
MEM – Ministry of Energy and Mines
MFA – Ministry of Foreign Affairs
MoC – Ministry of Commerce
MoD – Ministry of Defense
MoIC – Ministry of Industry and Commerce
n.d. – no date
NEAP – National Environmental Action Plan
NLMA – National Land Management Authority
NR – Natural resources
NSC – National Statistics Centre
NTFP – Non-Timber Forest Products
NTPC – Nam Theun Power Company
NUOL – National University of Laos
PAFO – Provincial Agriculture and Forestry Office
Pb – lead
PDPI – Provincial Department of Planning and Investment
PSIA – Poverty and Social Impact Assessment
PSTEO – Provincial Science, Technology and Environment Office
RTEA – Rapid Trade and Environment Assessment
SEM – Strengthening Environmental Management
SIA – Social Impact Assessment
SIDA – Swedish International Development Cooperation Agency
STEa – Science, Technology and Environment Agency
THPC – Theun Hinboun Power Company
TLUC system
tpy – tons per year
UXO – unexploded ordnance
VCC – Vientiane Capital City
WCD – World Commission on Dams
WREA – Water Resources and Environment Administration
Zn – zinc

ການປັບປຸງບາງລະບົບການທຸກໃຫ້ເກີດມີຄວາມຜິດພາດໃນສັງຄົມ,
ຖ້າຫາກອັດຕາຂອງຄວາມຜິດພາດຍັງມີຫລາຍ, ຊຸມຊົນຈະຕ້ອງຕົກຢູ່ໃນທ່າຮັບຕໍ່ຂະບວນການດັ່ງກ່າວ
Karl Polanyi, ການປ່ຽນແປງຄັ້ງຍິ່ງໃຫຍ່, 1944

1. ອະລິພະບົດ: ການຫຍຸດໂຄງການຊົ່ວຄາວ

ໃນວັນທີ 9 ເດືອນ ພຶດສະພາ ປີ 2007, ທ່ານ ບົວສອນ ບຸບຜາວັນ, ນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ອອກປະກາດຢຸດໂຄງການໃຫ້ທີ່ດິນເພື່ອ ການສໍາປະທານສໍາລັບການປູກຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ, ການປູກພືດຍືນຕົ້ນ ແລະ ການລົງທຶນ ດ້ານການຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດຕ່າງໆ (ຫນັງສືພິມວຽງຈັນທາຍມ໌ 2007) ທີ່ລະບຸເຖິງການຂາດ ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄວາມສໍາຄັນຂອງດິນ, ພູມີປະເທດຂອງລາວ, ຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ແລະ ການກຳນົດເຂດນິເວດວິທະຍາ ແລະ ໄດ້ເນັ້ນເຖິງຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງ “ໄດ້ປັບປຸງ ຍຸດທະສາດ ແລະ ເນັ້ນເຖິງຄວາມບົກຜ່ອງຂອງການວາງຍຸດທະສາດທີ່ຜ່ານມາ”, ທ່ານນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີໄດ້ອະທິບາຍລັກສະນະຂອງບັນຫາທີ່ມີການພົວພັນກັບສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ນິເວດ. ການໂຕ້ແຍ້ງກັນເລື່ອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງເຫລົ່າງາມ ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ເມືອງບາຈຽງຈະເລີນສຸກ ແຂວງຈຳປາສັກ, ເຊິ່ງ ທ່ານເຈົ້າແຂວງໄດ້ກຳນົດເປັນເຂດ ປົກປັກຮັກສາ. ແຕ່ໃນມື້ຕໍ່ມາ, ບັນດານັກລົງທຶນຊໍາພັດທຳລາຍຜົນລະປູກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ (ໄມ້ສັກ) ຂອງຊາວບ້ານ. ນັກລົງທຶນຈະປູກຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳຢ່າງພາລາ ໂດຍບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຊາວບ້ານ ຮູ້ລ່ວງຫນ້າ (ຫນັງສືພິມວຽງຈັນທາຍມ໌, 2007). ທີ່ນັ້ນໄດ້ມີການປູກຢ່າງພາລາ ເຊິ່ງທີ່ດິນ ຕອນນັ້ນອາດຈະປູກພືດທີ່ມີຄ່າສູງກວ່ານີ້ໄດ້, ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ ຢູ່ທີ່ເມືອງປາກກະດິງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ປ່າໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າຢ່າງມະຫາສານກໍໄດ້ຖືກຕັດຢ່າງຫລວງຫລາຍໂດຍບໍ່ມີ ການຈ່າຍຄ່າທົດແທນໃຫ້ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຫລື ປູກທົດແທນຄືນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ຄໍາຖະແຫລງການຂອງທ່ານນາຍົກລັດຖະມົນຕີໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຫລາຍແງ່ມຸມ: ໂຄງການ ທີ່ໃຫ້ສໍາປະທານທີ່ດິນແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ບາງກໍລະນີກໍປາກົດມີໃຫ້ເຫັນແລ້ວເຊັ່ນ (1) ບໍ່ມີການທົດແທນຄືນຄ່າເສຍຫາຍທາງຊັບສິນຂອງຊາວບ້ານເອງ, ຂອງຂະແໜງການເອກະ ຊົນ ຫລື ຂອງລັດ (2) ບໍ່ມີການທົດແທນຄືນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ບໍ່ແມ່ນຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ (ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ) ຫລືວ່າ ການປົກປັກຮັກສາແຫລ່ງນໍ້າເພື່ອການທຳມາຫາກິນຂອງປະຊາຊົນ ແລະ (3) ມີການເຊັນສັນຍາເພື່ອຄວບຄຸມແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນ ແຕ່ເປັນການຫລຸດຜ່ອນຜົນ ປະໂຫຍດລວມ. ໃນເມື່ອເປັນແນວນີ້ແລ້ວ ມັນກໍຈະຕົກໄປໃນຮູບການລົງທຶນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ ຮັບຜົນປະໂຫຍດພຽງແຕ່ຝ່າຍດຽວເມື່ອສົມທຽບກັບຜົນທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບ.

ຖະແຫລງການຂອງທ່ານນາຍົກລັດຖະມົນຕີຍັງໄດ້ກ່າວເຖິງເຫດການທີ່ຫາກໍ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ໆໃນ ຂະແໜງການພະລັງງານ, ຊຶ່ງໄດ້ກ່າວເຖິງການສະເໜີໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງພູມິປະເທດໃນ ການພັດທະນາບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຊຶ່ງລັດຖະບານແຫ່ງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ໄດ້ຊອກຫາວິທີການ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນເພື່ອການສຳປະທານ ແບບມີການເລືອກເຟັ້ນເປັນພິເສດໂດຍ (ກ) ມີການຊຸກຍູ້ ອົງໃສ່ (“2+3”) ໃຫ້ມີການຕົກລົງສັນຍາເລື່ອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ (ຂ) ສືບຕໍ່ໃຫ້ມີການສຳປະ ທານທີ່ດິນແຕ່ໃນຂອບເຂດຈຳກັດ ຄື ໃນເນື້ອທີ່ໜ້ອຍກວ່າ 100 ຮຕ ລົງມາ. ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອດຶງ ຄູດຄວາມສົນໃຈບາງຂະແໜງການເຊັ່ນ: ການທ່ອງທ່ຽວດ້ານອຸດສາຫະກຳ, ກະເສດຕະກຳ ແລະ (ຄ) ປະເມີນຄືນບັນດາກິດຈະກຳ ຈະໃຫ້ເຊົ່າເຊັ່ນ ຢູ່ຂະແໜງການບໍ່ແຮ່ ເປັນຕົ້ນ.

ໃນຫລາຍໆຮູບການ ກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນໄດ້ກາຍມາເປັນປະເດັນຄຳຖາມທີ່ໃຫຍ່ໂຕ ຊຶ່ງ ບາງຄັ້ງກໍ່ມີການກ່າວກັນວ່າ ແມ່ນພູມປັນຍາຂອງລັດຖະບານ: ຈະມີການປັບຄວາມອຸ ດົມສົມບູນຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢູ່ເຂດຂົນນະບົດດ້ວຍວິທີການໃດ, ຊຶ່ງການປັບຈາກ ພູມິປະເທດດ້ານພູມິສາດນັ້ນສ່ວນຫລາຍແລ້ວຍັງບໍ່ທັນເໝາະສົມ “ຊົມໃຊ້ບໍ່ຄຸ້ມຄ່າ” ຊຶ່ງລັດ ຖະບານເອງກໍ່ຢາກເປັນເຈົ້າການ (ເຊັ່ນ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຜະລິດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ເລືອກເຟັ້ນ ແຕ່ຍັງຢູ່ສ່ວນກາງສົມທຽບໃສ່ການປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນດີຂຶ້ນ) ໃນການນຳໃຊ້ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ - ເພື່ອນຳ ມາຮັບໃຊ້ປະເທດຊາດ ແລະ ປະຊາກອນຂອງຕົນ - ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ລັດຈະສາມາດເຮັດ ສິ່ງນັ້ນເພື່ອພັດທະນາ ຫລື ຈະພັດທະນາສິ່ງນັ້ນໄດ້ ຫລື ບໍ່? ອີກປະການນຶ່ງກໍ່ສາມາດເວົ້າໄດ້ ວ່າຈະພັດທະນາຊັບພະຍາກອນເພື່ອໄປປັບປຸງຊຸມຊົນຂອງປະເທດຊາດດ້ວຍວິທີໃດໄດ້ຖ້າຫາກ ປາສະຈາກການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນນັ້ນໆ “ກໍ່ຄືການເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການ”. ການຢຸດ ຊົ່ວຄາວໂຄງການສຳປະທານທີ່ດິນໃນຂອບເຂດກວ້າງຂວາງສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງຈາກ ບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບໂດຍສະເພາະຈາກກໍລະນີທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງເຫລົ່າໆມາ, ບາງຈະເລີນສຸກ ແລະ ປາກກະດິງ. ຄືດັ່ງທີ່ທ່ານນາຍົກໄດ້ສະເໜີວ່າ ການຢຸດການສຳປະທານທີ່ດິນ ນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ເຊີນເອົາພາກສ່ວນຕ່າງໆເຂົ້າມາກວດກາຄືນ, ພ້ອມທັງໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງບົດບາດຂອງ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເພື່ອສຳປະທານ ເຊິ່ງໄດ້ກ່າວໄວ້ວ່າ ໄດ້ມີການອອກແຮງເພື່ອຫລຸດ ຜ່ອນ ຄວາມທຸກຍາກ. ເກືອບທັງໝົດເນື້ອໃນຂອງບົດລາຍງານສະບັບນີ້ໄດ້ສະຫລຸບໃຫ້ເຫັນບົດ ຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບຜ່ານມາ ແລະ ມີປະເດັນຄຳຖາມໄດ້ຍົກເອົາການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຜ່ານມາມາເວົ້າ ແລະ ກຳລັງຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ. ບົດສັງລວມນີ້ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ພາກທີ 3 ກ່ອນໜ້ານັ້ນ, ສ່ວນພາກນີ້ແມ່ນໄດ້ເພີ່ມເຕີມບັນດາເງື່ອນໄຂ ຕ່າງໆ ເຂົ້າຕື່ມ ເພື່ອ ຊ່ວຍໃນການວິເຄາະສິ່ງທີ່ພົບເຫັນ ຕາມທີ່ໄດ້ສະຫລຸບໄວ້ຢູ່ໃນພາກທີ 3.

2. ວິທີການແລະຄວາມເປັນມາ: ເປັນຫຍັງ ແລະ ວິທີການສຶກສາການສໍາປະທານທີ່ດິນ?

ຂໍເລີ່ມຕົ້ນກັບນິຍາມຂອງຄຳວ່າການສໍາປະທານທີ່ດິນ: ການສໍາປະທານທີ່ດິນແມ່ນຫຍັງ?

ທຳອິດ, ການສໍາປະທານທີ່ດິນມີຄວາມໝາຍສອງຢ່າງແຕກຕ່າງກັນ: ຄວາມໝາຍວ່າ "ໃຫ້ສໍາປະທານ" ນັ້ນແມ່ນໄດ້ນຳໄປໃຊ້ກັນຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ແຜ່ຫລາຍ, ສ່ວນອີກຄວາມໝາຍນຶ່ງແມ່ນ "ໃຫ້ເຊົ່າດິນ". ໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນທີ່ນີ້ຈຶ່ງນຳໃຊ້ ຄຳວ່າ "ສໍາປະທານທີ່ດິນ" ຫລືວ່າ "land concession" ເຊິ່ງ ມາຈາກສອງແຫລ່ງຄົ້ນຄວ້າ. ອັນທີໜຶ່ງກ່ຽວພັນເຖິງການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການພັດທະນາ ເຊິ່ງໄດ້ກ່າວເຖິງການສໍາປະທານທີ່ດິນໂດຍຜ່ານການສໍາຫລວດທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງປະເດັນການພັດທະນາຕ່າງໆ. ຢ່າງທີສອງ, ມາຈາກການຄົ້ນຄວ້າປະເດັນກ່ຽວກັບດິນສະເພາະ ຊຶ່ງໃນນັ້ນກໍ່ແມ່ນບັນຫາກ່ຽວກັບດິນ ແລະ ການພົວພັນກັບຊັບສິນຂອງທຸກຄົນ.

ຕໍ່ມາ, ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງແລ້ວນັ້ນ "ການສໍາປະທານທີ່ດິນ" ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ. ບາງເທື່ອ ການໃຫ້ສໍາປະທານແມ່ນການກຳນົດໃຫ້ດິນຕາມເນື້ອທີ່ໃຫ້ເຊົ່າທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານເຊັ່ນ: ໃຫ້ເຊົ່າບູກຕົ້ນຢ່າງພາລາທີ່ກວມເອົາເນື້ອທີ່ດິນສ່ວນນຶ່ງຂອງຊາວບ້ານຈຳນວນນຶ່ງ. ໃນດ້ານອື່ນ, "ການໃຫ້ສໍາປະທານ" ແມ່ນສິດທີ່ໃຫ້ເພື່ອການສໍາຫລວດເນື້ອທີ່ດິນເພື່ອຈະຄາດຄະເນສໍາປະທານຫາບໍ່ແຮ່ຕ່າງໆ. ແຕ່ວ່າດິນດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງພົບແຫລ່ງບໍ່ແຮ່ກ່ອນຈຶ່ງມີການ "ເຊົ່າດິນເພື່ອສໍາປະທານ" ໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.

ຄວາມໝາຍທີສາມ,

ໄດ້ເກີດມີຄວາມບໍ່ຈະແຈ້ງລະຫວ່າງຂັ້ນຕອນຂະບວນການຂອງການອະນຸມັດ ໃນການລົງທຶນ (ພ້ອມທັງການອອກແຮງໃຫ້ບໍລິການຢູ່ "ບ່ອນດຽວ" ສໍາລັບນັກລົງທຶນ) ບັນດາເອກະສານຕ່າງໆໄດ້ກາຍເປັນລະບຽບຫລັກການ ແຕ່ຍັງບໍ່ໄດ້ນຳມາໃຊ້ກັບຂະບວນການວິເຄາະການປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA) ເຊິ່ງພົວພັນກັບຂະບວນການປະຕິບັດຕົວຈິງຂອງບັນດາໂຄງການຕ່າງໆ. ການລາຍງານເມື່ອບໍ່ດົນທີ່ຜ່ານມານີ້ທີ່ມີເນື້ອໃນກ່ຽວກັບຂະບວນການຮັບຮອງການປ່ຽນແປງຂອງການລົງທຶນໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນບັນຫາວ່າການບໍລິການຢູ່ "ປະຕູດຽວ" ຫລື ບ່ອນດຽວຍັງຢູ່ໄກຫລາຍກ່ຽວກັບຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA) ທັງໝົດໄດ້ກຳນົດວ່າໃຫ້ໄດ້ຮັບຮອງເອກະສານພາຍໃນ 15 ມື້ ແລະ 60 ມື້ ໃນການໃຫ້ການບໍລິການຜ່ານປະຕູດຽວ ທັງນີ້ແມ່ນການອອກແຮງເລັ່ງໃຫ້ມີການຮອງຮັບຂະບວນການໄວຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ (ຫນັງສືພິມວຽງຈັນທາຍມ໌ 2007). ຂັ້ນຕອນ ຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA) ໄດ້ກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງນັບແຕ່ຂະບວນການລິເລີ່ມ, ແຕ່ວ່າໄດ້ເກີດມີກົນໄກປະຕິບັດຕົວ ຈິງຍັງບໍ່ຈະແຈ້ງ. ປະເດັນທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການປະຕິບັດຕົວຈິງນັ້ນແມ່ນມີຄວາມໝາຍສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພາະວ່າມີຫລາຍໂຄງການກ່ຽວກັບກະສິກໍາ ແລະ ຂະແໜງການປູກພືດຕ່າງໆ ຍັງບໍ່

ທັນໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນໃນການປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA) ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ.

ສຸດທ້າຍ, ໄດ້ເກີດມີສາມຄໍາຖາມໃນການລົນທະນາສໍາລັບການສໍາປະທານທີ່ດິນ: ຄໍາຖາມທໍາອິດ, ດິນຂອງລັດນັ້ນມີບໍ່ ແລະ ຖ້າມີແມ່ນມີຢູ່ໃສແທ້? ຄໍາຖາມທີສອງດິນຂອງບ້ານມີບໍ່ ແລະ ຖ້າມີແມ່ນມີຢູ່ບ່ອນໃດ? ສຸດທ້າຍ ການພົວພັນກັນລະຫວ່າງສອງຢ່າງດັ່ງກ່າວມີໃນຮູບແບບໃດ? ໃນບາງບ່ອນໄດ້ກ່າວວ່າ (ອີງຕາມຫລາຍແຫ່ງອ້າງອີງ) "ການສໍາປະທານທີ່ດິນ" ແມ່ນດິນໃຫ້ສໍາປະທານມາຈາກລັດຢ່າງດຽວເຊິ່ງການໃຫ້ຜູ້ລົງທຶນເຂົ້າທີ່ດິນໃນໄລຍະຍາວນານ, ແບບທີ່ສອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຕົວຈິງເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສໍາປະທານທີ່ດິນແມ່ນສິດທີ່ດິນມາຈາກດິນຂອງລັດຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ. ດັ່ງທ່ານ ຄໍາອ້ວນ ບຸບຜາໄດ້ເນັ້ນໃນກອງປະຊຸມສໍາມະນາເລື່ອງການປູກຕົ້ນໄມ້ໃນເດືອນກຸມພາ ເຊິ່ງທ່ານໄດ້ເນັ້ນຫນັກໃຫ້ເຫັນວ່າດິນ ໃຫ້ສໍາປະທານຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການພິຈາລະນາຢ່າງຖີ່ຖ້ວນຍ້ອນວ່າຜ່ານມາມີກົມກໍລະນີການສໍາປະທານທີ່ດິນທີ່ກວມເອົາດິນຂອງຊາວບ້ານຢູ່ເລື້ອຍໆ.

ການກວມເອົາດິນຂອງຊາວບ້ານນັ້ນໄດ້ເກີດມີຜົນກະທົບສໍາຄັນຫລາຍຕໍ່ການອອກແຮງ ຫລື ຄວາມພະຍາຍາມຂອງລັດຖະບານເພື່ອປັບປຸງການອະນຸມັດການລົງທຶນຕ່າງໆ. ຈາກນັ້ນກໍ່ເກີດມີຄວາມຂັດແຍ້ງກັນຈາກການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ອັນເປັນຜົນກະທົບຕໍ່ຊາວບ້ານໃນການຕັດສິນບັນຫາກ່ຽວກັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ສະຫລຸບລວມແລ້ວ, ການສໍາປະທານທີ່ດິນແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກແຕ່ກໍ່ມີຄຳທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການລະມັດລະວັງ. ທັງນີ້ ຜ່ານມາໄດ້ມີການຖືກຖຽງກັນກ່ຽວກັບສິດທິທາງດ້ານຊັບສົມບັດ ແລະ ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ພ້ອມທັງສິດທິທາງດ້ານການເປັນພົນລະເມືອງ ແລະ ດ້ານການພັດທະນາ. "ການໂຕ້ຖຽງກັນຢ່າງກວ້າງຂວາງ" ນີ້ມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສັງຄົມຂອງລາວ, ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (INGOs), ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆທີ່ເປັນຍາດຕິພົນ້ອງກັນ(ບົດລາຍງານບົດນີ້ໄດ້ກ່າວເຖິງ) ຕ້ອງ ໄດ້ຕັດສິນໃຈວ່າຈະພ້ອມກັນ "ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ" ແລະ "ຊ່ວຍເຫລືອ" ໃນດ້ານການປະຕິບັດຕົວຈິງໄດ້ແນວໃດ. ໃນບົດລາຍງານສະບັບນີ້, ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ພະຍາຍາມເນັ້ນໃສ່ການສັງລວມເອົາເນື້ອໃນຕົວຈິງຫລາຍກວ່າການຕໍານິຕິຊົມໂດຍສະເພາະຕໍ່ກັບການສຶກສາໃນເວລານີ້. ໃນນີ້ແມ່ນ ໄດ້ສະເຫນີໃຫ້ເຫັນ ເຖິງສິດອໍານາດຢ່າງຄົບຖ້ວນຂອງການສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລາວມາເຖິງຍຸກສະໄໝປະຈຸບັນ. ການບັນທຶກຈາກຫນັງສືພົມວຽງຈັນທາຍມ໌ ບາງເທື່ອກໍ່ແມ່ນຂໍ້ມູນໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ໄດ້ຜ່ານການວິເຄາະວິໄຈຄັກແນ່ທີ່ຈະນໍາມາເປັນເອກະສານຕິດຄັດເຊິ່ງແຍກກັນກັບອີກພາກນຶ່ງ.

3. ການຄົ້ນຄວ້າການສຳປະທານທີ່ດິນ

ບັນດາຂະແໜງການຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນການສະຫຼຸບວິທີການ ແລະ ການພົບເຫັນຂອງການສຶກສາໃຫມ່ໆ ກ່ຽວກັບປະເດັນການສຳປະທານທີ່ດິນ ບາງກໍລະນີແມ່ນ "ການຄົ້ນຄວ້າສະເພາະ", ບາງກໍລະນີແມ່ນ ການສຶກສາໂຄງການດ້ານການພັດທະນາ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງທີ່ປະກົດມີແມ່ນປະເດັນທີ່ຍັງບໍ່ຈະແຈ້ງຢູ່ລະ ຫວ່າງສອງຢ່າງທີ່ກ່າວມາ. ໃນຂະນະທີ່ສະຫຼຸບສັງລວມຢູ່ນີ້, ຂ້າພະເຈົ້າພະຍາຍາມໃຫ້ບົດນີ້ອອກໄປ ທາງພູມິສາດ ແລະ ໄປຕາມຂັ້ນຕອນວິທີການ ຕ່າງໆ ເພື່ອສະແດງອອກໃນໃນບົດນີ້ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້. ທັງນີ້ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ນັກຄົ້ນຄວ້າຄົນອື່ນໃນ ອະນາຄົດໄດ້ສຶກສາຄືນ ບັນຫາເອກະສານທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຕົກ ລົງກັນ. ສິ່ງທີ່ຍັງບໍ່ສາມາດຕົກ ລົງກັນໄດ້ນັ້ນ ຈະເກີດຂຶ້ນໃນດ້ານການແຕກຕ່າງກັນຂອງທີ່ດິນ ກຳນົດວິທີການຕີລາຄາ, ການເກີດມີການແຕກຕ່າງກັນຍ້ອນວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຫລືມີຫລາຍວິທີ ເກີດຂຶ້ນຢ່າງມີການປະສານຮ່ວມກັນ? ພາກ 3.1 ທວນຄືນການສຶກສາການສຳປະທານທີ່ດິນ ເຊິ່ງມີ ການພົວພັນເຖິງນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບດິນ. ພາກ 3.2 ເຖິງ 3.4 ສັງເກດການສຶກສາສະເພາະກໍລະນີ ການສຳປະທານທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ. ສຸດທ້າຍພາກ 3.5 ແມ່ນການສຶກສາການພົວພັນການສຳປະທານທີ່ດິນໃນການຖາມເຖິງການພັດທະນາຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ.

3.1 ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍທີ່ດິນ

ການສຶກສາໃນພາກດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນມາຈາກໄລຍະ II ຂອງໂຄງການຈັດແບ່ງບັນດິນ (LTP II) ເຊິ່ງໄດ້ຮັບເງິນກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານໂລກ (WB) ແລະເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າຈາກລັດຖະບານອົດສະຕາລີ ແລະ ເຢຍລະມັນ ຊຶ່ງຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານທີ່ປຶກສາການຍັງຢືນໃຫ້ທີ່ດິນ, ດ້ານການປົກຄອງ ແລະ ການຕີລາຄາ, ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ດິນ. ການສຳປະທານທີ່ດິນໄດ້ກາຍເປັນປະເດັນສຳຄັນໃນດ້ານນະໂຍບາຍ (ກະລຸນາເບິ່ງ Box 1: ການວັດແທກດິນໃຫ້ສຳປະທານ) ໃນຂະບວນການສຶກສາໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງເຢຍລະມັນ (GTZ) ໃນໄລຍະ II ຂອງໂຄງການຈັດສັນທີ່ດິນ LTP (2003-2007). ເຂົາເຈົ້າເປັນທັງຜູ້ປະຕິບັດ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ພະຍາຍາມສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ດິນໃນເຂດຊົນນະບົດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນກ່ອນທີ່ຈະອອກໃບຕາດິນໂດຍຈະເຮັດເວລາໃດ ແລະຈະອອກໃບຕາດິນໃຫ້ກັບດິນເຂດຊົນນະບົດແນວໃດ? ພາກສ່ວນອົງການຈັດຕັ້ງ (GTZ) ໄດ້ສຶກສາທົບທວນນະໂຍບາຍທີ່ດິນຕາມຂັ້ນຕອນແຕ່ລະໄລຍະ ໃນ 4 ຂົງເຂດ ແລະໄດ້ຈັດພິມເຜີຍແຜ່. ການສຶກສາຂອງອົງການ LNRRIC ແລະ WB ກໍ່ແມ່ນເພື່ອແນໃສ່ຊອກຫາກົນໄກສຳລັບການເຈລະຈາຫລາຍກວ່າ. ຂໍ້ມູນແລະ ເອກະສານບາງສ່ວນກໍ່ເປັນຂອງສ່ວນລວມ ແລະ ບາງສ່ວນກໍ່ເປັນຂອງບຸກຄົນ¹.

¹ ເບິ່ງ <http://worldbank.org> → ໂຄງການ & ການປະຕິບັດ → ຊອກໂດຍ ປະເທດ/ພື້ນທີ່ → ສ.ປ.ປ.ລາວ ສຳລັບຂໍ້ມູນທີ່ມີພາຍໃຕ້ນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງຂອງ ທະນາຄານໂລກ, ອາດຕິດຕໍ່ ຫ້ອງການທະນາຄານໂລກ, ວຽງຈັນ

ອົງການຈັດຕັ້ງ (GTZ) (ຈັນທະລາສີ ແລະເພື່ອນຮ່ວມງານ) 2005. ການສຶກສານະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ 2: ຕະຫລາດທີ່ດິນໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ເຂດຊົນນະບົດຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ໃນປີ 2005, ອົງການ GTZ ແຫ່ງປະເທດເຢຍລະມັນໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາຕະຫລາດທີ່ດິນ ໂດຍໄດ້ລົງເຮັດວຽກຢູ່ທ້ອງຖິ່ນແຂວງວຽງຈັນ, ຈຳປາສັກ, ເຊກອງ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຫລວງພະ ບາງເປັນເວລາ 3 ອາທິດ. ອົງການດັ່ງກ່າວໄດ້ດຳເນີນການວິເຄາະ "ດິນໃຫ້ເຊົ່າ ແລະດິນໃຫ້ສຳ ປະທານ" ເພື່ອຈະນຳໄປເປັນຫົວຂໍ້ສຳຄັນໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນອະນາຄົດ. ສິ່ງທີ່ໄດ້ພົບເຫັນທີ່ ເດັ່ນຂັດມືຄື: (1) ດິນລັດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ດິນສຳປະທານມີເພີ່ມຂຶ້ນ ອັນເນື່ອງມາຈາກຜົນຂອງ FDI ແຕ່ແມ່ນດິນທີ່ບໍ່ໄດ້ທຳການຜະລິດ (ການລົບລ້າງຈາກຜູ້ລົງທຶນແມ່ນມີເປັນປະຈຳ, ແຕ່ລັດພັດບໍ່ໄດ້ມີການລົບລ້າງຫຍັງ); (2) ມີຫລາຍໆເຫດຜົນພ້ອມທັງມີ "ບົດລາຍງານວ່າ ດິນຂອງລັດທີ່ໃຫ້ເຊົ່າ ແລະໃຫ້ສຳປະທານ ຍ້ອນວ່າໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ", "ບໍ່ມີສັນຍາກັນຢ່າງຈະແຈ້ງ" ແລະ "ຂໍ້ກຳນົດກົດໝາຍກໍ່ບໍ່ຈະແຈ້ງ" ສຳລັບ ສັນຍາກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ນອກນັ້ນຍັງເຫັນວ່າ "ການຈ່າຍຄ່າເຊົ່າ ແລະຄ່າສຳປະທານ ທີ່ດິນມີລາຄາຕ່ຳຫລາຍ". ດັ່ງນັ້ນຄວາມຮັບຜິດຊອບເພື່ອອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະສຳປະທານ ການນຳໃຊ້ດິນຂອງລັດຄວນໃຫ້ຈະແຈ້ງ ແລະ "ຈຳເປັນຕ້ອງກຳນົດລະອຽດໃນອະນາຄົດ" (ສາມາດເອົາຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກ GTZ ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ)

GTZ (ສຸແມນ ແລະເພື່ອນຮ່ວມງານ) 2005. ການສຶກສານະໂຍບາຍກ່ຽວກັບທີ່ດິນ 2: ດິນ ຂອງລັດທີ່ໃຫ້ເຊົ່າ ແລະໃຫ້ສຳປະທານຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ການສຶກສາດັ່ງກ່າວໄດ້ອີງໃສ່ການລົງເຮັດວຽກຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຂອງແຂວງຕ່າງໆໃນໄລຍະເວລາ 3 ອາທິດເຊັ່ນ: ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ແຂວງຈຳປາສັກ, ສາລະວັນ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຄຳມ່ວນ. ຜົນການສຶກສາໄດ້ຍັງຍືນໃຫ້ເຫັນສິ່ງທີ່ພົບເຫັນຈາກການສຶກສາກ່ຽວກັບທີ່ດິນຄັ້ງທີ 2. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນຈາກການສຶກສາລວມມີດັ່ງນີ້ (1) ເຖິງແມ່ນວ່າດິນສຳປະທານ ແມ່ນດິນທີ່ໄດ້ ມອບໃຫ້ຕາມກົນໄກຂອງປະເທດເພື່ອດຶງດູດເອົາການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດເຊັ່ນ: ໂຄງການໃຫຍ່ລະດັບປະເທດຄື ໂຄງການນ້ຳເທີນ 2 ເຊິ່ງເປັນໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້າ ນ້ຳຕົກ, ໂຄງການບໍ່ຄຳຢູ່ ເມືອງເຊໂປນ, ແຫລ່ງລາຍຮັບດ້ານການສຳປະທານເຫັນວ່າຢູ່ໃນ ລະດັບຕ່ຳທີ່ສຸດ ໂດຍອີງໃສ່ ຜະຫລິດພັນລວມພາຍໃນປະເທດ (GDP) ຂອງປະເທດ ແລະ ລາຍຮັບຈາກຊັບສົມບັດຂອງປະເທດ. ນັ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນໄດ້ວ່າ ລັດຖະບານລາວຍັງບໍ່ທັນໄດ້ ກຳນົດ ຫລືພັດທະນາແຫລ່ງລາຍຮັບນີ້ໄດ້ເຕັມສ່ວນ. (2) ການຂາດລະບອບດຸ່ນດ່ຽງໃນ ຫລັກການການລົງທຶນຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ໄດ້ນຳໄປສູ່ການອະນຸຍາດໃຫ້ຫລາຍພາກສ່ວນເຂົ້າມາມີ ສ່ວນຮ່ວມ (ຕົວຢ່າງ ບໍ່ມີການກຳນົດການບໍລິການຢູ່ບ່ອນດຽວ) ໃນຂະນະທີ່ດິນຂອງລັດມີ ສ່ວນຮ່ວມ ແລະການມີເນື້ອທີ່ດິນຈຳກັດຫລາຍເກີນໄປເພື່ອໃຫ້ແຂວງ ແລະເມືອງສາມາດຈ ຳກັດການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ແລະ ເພື່ອປ້ອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຊຶ່ງ ອາດເປັນການແອບແຝງເຂົ້າມາໃນຮູບການພັດທະນາ ຍ້ອນຜົນປະໂຫຍດຈາກການເຈລະຈາທີ່

ນັກລົງທຶນມອງເຫັນ (3) ຂົງເຂດດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຈຳກັດພື້ນທີ່ສຳປະທານເພາະ "ຖືກຈຳກັດເກີນໄປ" ແລະ "ສະເໜີແນະແຂວງເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດມີອຳນາດການອະນຸຍາດທາງດ້ານກົດໝາຍ (4) "ບັນຊີລາຍການສະຫຼຸບທີ່ດິນແມ່ນສູນຫາຍ" ປະກອບກັບສະຖານະການທີ່ນັກລົງທຶນ "ຄົ້ນຫາທີ່ດິນທີ່ເໝາະສົມກັບເຂົາເຈົ້າ"; (5) "ນັກລົງທຶນທຸກທ່ານແມ່ນທວນຄືນການສັນຍານັ້ນ ແລະມີການບັງຄັບໃຫ້ຄົ້ນຄົ້ນສັນຍາ, ການໂຕ້ຖຽງກັນເລື່ອງຄ່າເສຍຫາຍ, ການປັບໄຫມ, ການສິ້ນສຸດສັນຍາ ແລະການໂຕ້ຖຽງກັນເລື່ອງການຢຸດສັນຍາ"; ການປະຕິບັດການອະນຸຍາດໃຫ້ມີທີ່ດິນທີ່ບໍ່ເສຍຄ່າ - ການຂາຍທີ່ດິນເພື່ອການລົງທຶນ - ຕົວແທນບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງອຸດໜູນນັກລົງທຶນ ແລະ ນອກຈາກ (ຖ້າເປັນໄປໄດ້) ການລົງທຶນຮ່ວມກັນ (7) ເຖິງແມ່ນວ່າໂຄງການຍັງດຳເນີນຢູ່, ການຕິດຕາມ ແລະກວດກາຂອງບັນດາກະຊວງຕ່າງໆຍັງມີໜ້ອຍ ແລະຫ້ອງການຂອງສູນກາງ ແລະແຂວງແມ່ນຮັບຜິດຊອບການຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງລັດ "ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບຜິດສຳເລັດໃນການສ້າງລະບົບການເກັບຮັກສາເອກະສານ, ການຕິດຕາມ ແລະລະບົບການລາຍງານ" *ເອກະສານມີຢູ່ GTZ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ*

Box 1: ການວັດແທກດິນສໍາປະທານ

ການສໍາປະທານທີ່ດິນສ່ວນຫລາຍແມ່ນຄິດເປັນເງິນ (ສະກຸນເງິນດອນລາອາເມລິກາ), ພື້ນທີ່(ເຮັກຕາ ຫລືຕາຕະລາງກິໂລແມັດ) ແລະ ເວລາ (ສ່ວນຫລາຍເປັນປີ). ເຫມືອນດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວ, ເນື້ອທີ່ ສາມາດອ້າງອີງເຖິງໄດ້ຫລາຍຢ່າງ ໂດຍກຳນົດຕັ້ງແຕ່ການສໍາຫລວດ ແລະ ການຊອກຮູ້ຂອບເຂດ ຂອງເນື້ອທີ່ເພື່ອການພັດທະນາ ແລະການນໍາໃຊ້. ການຄິດໄລ່ດ້ານການເງິນຫມາຍເຖິງການຄຳ ນວນປະລິມານຂະໜາດຂອງການລົງທຶນ (ສ່ວນຫລາຍແມ່ນການຄາດຄະເນເປັນແຕ່ລະລາຍ ການ ໄປຈົນເຖິງການຄາດປະມານມູນຄ່າ ແລະຄຳນວນການຄ້າປະກັນ) ພ້ອມທັງແຫລ່ງລາຍຮັບທີ່ໄດ້ມາ. ຍ້ອນວ່າການສໍາປະທານມີຄວາມຫມາຍເຖິງການຈຳກັດການນໍາໃຊ້ຫລາຍກວ່າການເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ ດິນແບບຖາວອນ. ດັ່ງນັ້ນການນໍາໃຊ້ຕົວຈິງຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດເວລາການສໍາປະທານເປັນປີເປັນຫລັກ. ອາດເປັນໄປໄດ້ວ່າ ແນວຄວາມຄິດປັດຈຸບັນໄດ້ເນັ້ນໃສ່ ການລົງທຶນໂດຍເລັ່ງໃສ່ໃຫ້ປະຕິບັດລະບຽບ ຫລັກການ, ແນ່ໃສ່ທາງດ້ານການເງິນເຊິ່ງມີຂໍ້ສະດວກຫລາຍກວ່າການກຳນົດເອົາເນື້ອທີ່ດິນໃຫ້ເຊົ່າ (cf: GTZ 2006a: 80, ບັນທຶກທີ 5). ເຖິງແມ່ນວ່າຈະອ້າງອີງເຖິງພື້ນທີ່ເປົ້າຫມາຍແລ້ວກໍ່ຕາມ - ນອກຈາກນີ້ ການລົງທຶນຂະໜາດນ້ອຍໆທີ່ມີເປົ້າຫມາຍຄ້າຍຄືກັນກໍ່ມີປາກົດການເກີດຂຶ້ນຈຳນວນນຶ່ງ. ຈາກທັດສະນະຄະຕິຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບທາງບວກ ແລະ ລົບແລ້ວ, ເນື້ອທີ່ດິນ ແລະໄລຍະ ເວລາໃຫ້ເຊົ່ານັ້ນອາດມີຄວາມສໍາຄັນຫລາຍ, ເຖິງແມ່ນສອງປະເດັນຍົກໃຫ້ເຫັນຄຳຖາມເພີ່ມເຕີມໃນ ຕົວຂອງມັນເອງ: ມີເນື້ອທີ່ດິນທັງຫມົດເທົ່າໃດທີ່ໃຫ້ມີການສໍາປະທານທີ່ດິນ? ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນສໍາ ລັບດິນໃຫ້ເຊົ່າ ແລະໃຫ້ສໍາປະທານ? ເວລາໃດຊຸມຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກ ໂຄງການ ແລະອື່ນໆ. ນອກນັ້ນ, ເຂດທີ່ບໍ່ມີການກະທົບ ແລະ ເຂດທີ່ມີການກະທົບຈາກການສ້າງ ໂຄງການໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ (ການຫາປາ ແລະນໍ້າຖ້ວມ) ແລະການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ (ມົນລະພິດທາງນໍ້າ) ທັງຫມົດແມ່ນອາດຮູ້ກັນດີແລ້ວ, ແລະຍັງມີການກະທົບຕໍ່ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານອີກດ້ວຍ (cf. Lyttleton ແລະທີມງານ 2004), ເຊິ່ງໄດ້ພັນລະນາສະພາບການຂອງການເຊົ່າດິນຂະໜາດ ນ້ອຍຂອງເອກະຊົນ). ຄຳຖາມກ່ວາ ພວກເຮົາຕ້ອງດຳເນີນສືບຕໍ່ຊອກຫາວິທີການອັນເໝາະສົມ ເພື່ອວັດແທກຜົນກະທົບຈາກການສໍາປະທານທີ່ດິນ.

GTZ (Wehrmann ແລະທີມງານ) 2006b. ການສຶກສາກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍທີ່ດິນ 5: ການຕະຫລາດກ່ຽວກັບດິນໃນຕົວເມືອງຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ການສຶກສາປະເດັນດັ່ງກ່າວແມ່ນອີງໃສ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃນໄລຍະສີ່ອາທິດຢູ່ ແຂວງວຽງຈັນ, ແຂວງຫລວງພະບາງ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເຊິ່ງໄດ້ເນັ້ນໃສ່ທີ່ດິນ ຂອງເອກະຊົນ ເຊິ່ງສຸດທ້າຍໄດ້ກາຍມາເປັນຮູບແບບດິນໃຫ້ສໍາປະທານ. ດິນຂອງລັດກໍ່ດັ່ງທີ່ ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວ ແຕ່ເປັນໃນຮູບການທີ່ບອກເຖິງຂອບເຂດຊ່ອງຫວ່າງລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ມີກຳມະສິດ ທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະຂອງເອກະຊົນ. ໃນຂະນະທີ່ສົນທະນາລະບຽບການທາງດ້ານກົດຫມາຍ ເຊິ່ງເປັນຮູບການທົ່ວໆໄປໃນທາງບວກ, ປະໂຫຍດການສົນທະນາກໍ່ຈົບລົງໃນປັດຈຸບັນທັນ ດ່ວນພ້ອມກັບທີມງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງກໍ່ແມ່ນກໍລະນີດິນຂອງລັດໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ມີການຍັງ ຍືນມອບໃຫ້ (20). *ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ GTZ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ*

GTZ (Seidan ແລະທີມງານ) 2007. ການສຶກສາກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍທີ່ດິນ 6: ດິນຊຸມຊົນທີ່ມີການບັນທຶກຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ອີງຕາມການເຮັດວຽກ 6 ອາທິດໃນພື້ນທີ່ຕົວຈິງພ້ອມດ້ວຍການສຶກສາເອກະສານຕ່າງໆ ແລະ ການສອບຖາມບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ການສຶກສາຂອງອົງການ GTZ 2007 ກ່ຽວກັບທີ່ດິນຊຸມຊົນທີ່ມີການບັນທຶກ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າການສຳ ປະທານທີ່ດິນນີ້ມີຜົນກະທົບໃນທາງລົບ: “ການສຶກສາທົບທວນຄືນກ່ຽວກັບບູລິມະສິດການອອກໃບຕາດິນຢູ່ລາວ ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດມີທ່າອ່ຽງໄປສູ່ການຫມູນໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຊຸມຊົນໄປໃນເຫດຜົນອື່ນໆ, ເຊິ່ງສ່ວນຫລາຍແມ່ນທາງດ້ານກະສິກຳ ແລະ ການປູກຕົ້ນໄມ້”. ເງື່ອນໄຂຂອງການຊອກຮູ້ຄື (1) ດິນຂອງຊຸມຊົນນຳໃຊ້ຢູ່ໃນປະເທດກວມເອົາພູມິປະເທດອັນກວ້າງໃຫຍ່ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງເຜົ່າຊົນ. (2) ທຸກໆຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ລົງຢູ່ມຍາມ, “ດິນລວມຂອງກຸ່ມຊຸມຊົນມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ກັບຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງຊຸມຊົນ” ໄດ້ມີການຍັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຊຸມຊົນ “ສິ່ງດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດຕາມເປົ້າຫມາຍຈຸດປະສົງແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບຍືນຍົງທີ່ພົວພັນເຖິງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຕ່າງໆຢູ່ພາຍໃນປະເທດ; ແລະ (3) ການຫັນປ່ຽນການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຂອງຊຸມຊົນໄປໃນຮູບການແຂງກະດ້າງນັ້ນຕ້ອງໄດ້ມີການປ່ຽນແປງດ້ານຕົວຈິງ ກໍຄືດ້ານກົດຫມາຍເປັນຕົ້ນ, ແຕ່ກໍ່ມີທາງເລືອກບາງທາງເຫມືອນກັນ. ເອກະສານມີຢູ່ GTZ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ຄະນະຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ (NLMA), ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານທີ່ດິນ ແລະການຄົ້ນຄວ້າແຫລ່ງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (LNRIC) 2007. ບັນຊີລາຍການການສຳປະທານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ

ຕະຫລອດໄລຍະໜຶ່ງເດືອນທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ພື້ນທີ່ຕົວຈິງ, ຄະນະຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດໄດ້ລົງເຮັດວຽກຢູ່ທຸກໆແຂວງ ເພື່ອຮວບຮວມເອກະສານຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນຢູ່ຂະແໜງການກຳສິກຳ ແລະບໍ່ແຮ່. ເອກະສານເກັບກຳຈາກຫ້ອງການຂອງຫລາຍໜ່ວຍງານອັນປະກອບດ້ວຍ ຫ້ອງການການວາງແຜນ ແລະລົງທຶນແຂວງ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ແຂວງ, ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຂວງ, ແຕ່ ບໍ່ໄດ້ກວດກາເນື້ອໃນເອກະສານຄືນ, ຫລືວ່າໄດ້ກວດຢູ່ກັບທີ່ ຫລື ມີການສອບຖາມຄືນ - ທັງນີ້ເນື່ອງຈາກເວລາມີຈຳກັດ. ຂໍ້ມູນເກືອບທັງຫມົດທີ່ເກັບໄດ້ບົ່ງບອກເຖິງລັກສະນະຂອງໂຄງການ, ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການ, ເນື້ອທີ່, ໄລຍະເວລາການດຳເນີນໂຄງການ ແລະໜ່ວຍງານທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກ ບົດຂໍ້ຕົກລົງຂອງການລົງທຶນ.ຂໍ້ມູນອື່ນໆສຳລັບການຄັດເລືອກໂຄງການບົດລາຍງານການສຳຫລວດຂອງບົດວິພາກເສດຖະກິດ ແລະບົດສັນຍາ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວກຳລັງໄປສຶກສາ ທາງດ້ານເນື້ອໃນ ແລະ ຄວາມສົມບູນຂອງບົດ ພ້ອມດ້ວຍການກວດຄືນຂໍ້ມູນ ແລະຕິດຕາມແຜນການການລົງທຶນຢູ່ສູນກາງ ແລະກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ວາງຕາຕະລາງເວລາທີ່ຈະເລີ່ມໃນເດືອນ

ສິງຫາ 2000. ສາມາດຮັບຊັບຊ້ອນໄດ້ຈາກສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານທີ່ດິນ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ແຫ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ LNRRIC

ອົງການ GTZ ກຳລັງດຳເນີນການສຶກສາການຕະຫລາດທີ່ດິນຊົນນະບົດ
ສາມາດເອົາຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກຫ້ອງການ ອົງການ GTZ ທີ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

ອົງການ GTZ ກຳລັງດຳເນີນການສຶກສາກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນ
ສາມາດເອົາຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກ ອົງການ GTZ ທີ່ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

ທະນາຄານໂລກ, ອົງການຊ່ວຍເຫລືອອົດສຕຣາລີ, ກົມທີ່ດິນ (ກຳລັງດຳເນີນການສຶກສາບັນ ຫານີ້). ໂຄງການໃບຕາດິນລາວໄລຍະທີ 2 ໄດ້ສັງລວມ ແລະ ກະກຽມການສຶກສາໄລຍະທີ 3 ສາມາດເອົາຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກທະນາຄານໂລກ, ອົງການຊ່ວຍເຫລືອອົດສຕຣາລີ ຫລື ກົມທີ່ດິນ

3.2. ຂະແໜງການບໍ່ແຮ່

ການຍັງຢືນຄວາມເປັນຈິງຈາກການສຶກສາທົບທວນຄືນກ່ຽວກັບການປົກຄຸມຂອງຊັບພະຍາ ກອນຕ່າງໆ, ຄວາມຮູ້ປະສົບການກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ ໃນຂະແໜງການບໍ່ແຮ່ໄດ້ ເນັ້ນໜັກໃສ່ພາກປະຕິບັດຕົວຈິງເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນດີ ໃນຂອບເຂດກວ້າງຂວາງ ແລະ ເສີມຂະ ຫຍາຍຕໍ່ອອກໄປ. ບັນດາເອກະສານຕ່າງໆເກືອບທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຈັດພິມເຜີຍແຜ່ຈາກທະນາ ຄານໂລກ ຫລື ບໍ່ແຮ່ເຊໂປນ, ເຊິ່ງບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວໄດ້ອ່ານວຍຂໍ້ສະດວກຕ່າງໆທີ່ນຳໄປສູ່ ການພັດທະນາທາງດ້ານອຸດສາຫະກຳ. ແຕ່ພ້ອມດຽວກັນກໍຍົກໃຫ້ເຫັນເຖິງປະເດັນຄຳຖາມກ່ຽວ ກັບຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລາດ ເຊິ່ງຜູ້ເບິ່ງດ້ານອຸດສາຫະ ກຳກໍຕ້ອງຄຳນຶງ ເຖິງຄວາມຍືນຍົງຂອງສ່ວນລວມ (RTEA; ການປະເມີນດ້ານການຄ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບກະທັດຮັດ ປີ 2007, ພາກທີ 3.5 ດັ່ງລຸ່ມນີ້). ຖ້າຫາກຈະໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານຜູ້ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ກໍເວົ້າໄດ້ວ່າມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີການປົກຄອງທີ່ດິນ ແລະ ມີການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ແຫ່ງທີ່ມາດັ່ງກ່າວໄດ້ຂະຫຍາຍວົງກວ້າງໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າການ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຖືກຖຽງກັນກ່ຽວກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນຂະແໜງການບໍ່ແຮ່ໃນລະ ດັບສາກົນ ຈົນກ້າວໄປເຖິງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳວ່າຈ້າງຜູ້ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາລວມເຖິງພາກ ສ່ວນຕ່າງໆທີ່ມີຄວາມຍືນດີເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການ ກ້າວໄປເຖິງການກວດກາການຈັດຕັ້ງທີ່ປາ ສະຈາກການມີໜ້າຂອງພະນັກງານຢ່າງເປັນທາງການເຂົ້າຮ່ວມກໍສາມາດເຮັດໄດ້ຢູ່ໃນລາວ. ໃນທັງໝົດຂະແໜງການທີ່ໄດ້ກວດກາຄືນແລ້ວນັ້ນ, ຂະແໜງບໍ່ແຮ່ໄດ້ມີການປັບປຸງນຳ ໄວທີ່ສຸດຈາກບ່ອນທີ່ວ່າ ເປັນບ່ອນປັບລະບຽບທາງດ້ານຫລັກການນະໂຍບາຍຢູ່ໃນຂັ້ນສູນກາງ ເຊິ່ງໄດ້ປະກົດມີມາແລ້ວທີ່ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ (STEA) ແລ້ວກໍໄດ້ສ້າງຕັ້ງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຢູ່ສູນກາງຂຶ້ນ (ລາຍງານຈາກໜັງ ສືພິມວຽງຈັນທາຍມ)

ເຊິ່ງກົມທໍລະນີສາດ ແລະບໍ່ແຮ່ກໍາລັງດໍາເນີນການກວດຄົ້ນເພື່ອ ກ້າວໄປເຖິງການສາມາດລົບ
ລ້າງການສໍາປະທານບໍ່ແຮ່ທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນນີ້.

**ທະນາຄານໂລກ (Boland ແລະ Walker) 2001. ຂະແໜງການບໍ່ແຮ່ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ:
ຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ: ຜົນຮັບຂອງທີມງານທະນາຄານໂລກກ່ຽວ
ກັບພາລະກິດການຄົ້ນຫາຄວາມຈິງ.**

ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວແມ່ນການສັງລວມຜົນຂອງເຮັດວຽກຢູ່ພາກສະໜາມໃນໄລຍະ 2 ອາທິດ
ຂອງຕົ້ນປີ 2001. ໃນເວລານັ້ນໄດ້ມີການປະເມີນຂະແໜງການບໍ່ແຮ່ຂອງລາວຈົນມາເຖິງຈຸດ
ບ່ອນວ່າຈະໄດ້ມີການຂະຫຍາຍເປີດກວ້າງອອກໄປເລື້ອຍໆ, ແຕ່ກໍ່ປະກົດມີການຢັບຢັ້ງຍ້ອນປະ
ເດັນຂອງຕາຫນ່າງລະບົບໂຄງລ່າງຂອງນະໂຍບາຍ, ລະບຽບຫລັກການທີ່ຍັງບໍ່ແນ່ນອນ, ບັນ
ຫາການນໍາເຂົ້າ-ການສົ່ງອອກ, ຂາດຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບຄວາມເໝາະສົມທາງດ້ານເງິນມັດຈໍາ
ແລະ ໃນໄລຍະຜ່ານມານີ້ກໍ່ໄດ້ມີການປັດໂຮງງານບໍ່ແຮ່ສອງແຫ່ງ (ບໍລິສັດບໍ່ຄໍາຢູ່ ແຂວງ
ຫລວງພະບາງ ແລະ ບໍລິສັດເພັດຢູ່ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ) “ເນື່ອງຈາກມີບັນຫາທາງດ້ານການ ປະຕິ
ບັດກົດຫມາຍ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ”. ປາກົດການທີ່ໄດ້ພົບເຫັນປະກອບດ້ວຍ: (1) ໃນເວລາທີ່
ມີໃບອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ດຽວ, ພັດມີ 13 ໃບອະນຸຍາດໃຫ້ຊຸດຄົ້ນ ແລະ 28 ໃບອະນຸຍາດໃຫ້ລົງ
ທຶນຊອກຄົ້ນຫາບໍ່ແຮ່ກວມເອົາຖ່ານທຶນລິກໄນ, ຍົບຊໍາ, ແຮ່ທາດທີ່ໃຊ້ເຄືອບໂລຫະ, ສານປະ
ກອບຂອງໂປຕາຊຽມ ແລະການຜະລິດເກືອ. ສ່ວນຢູ່ ເຊໂປນ ແລະ ພູເບ້ຍ ແມ່ນຢູ່ໃນ “ໄລ
ຍະການກະກຽມ”; (2) ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ “ໃນການປະສານງານກັບອົງກອນຕ່າງໆຢູ່ຂັ້ນສູນ
ກາງ ແລະແຂວງ” ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ການປັບປຸງລະບຽບຫລັກການເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຕົກ ລົງກໍ່
ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ (ກົມທໍລະນີສາດແລະບໍ່ແຮ່ ແລະ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ
ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ) ທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະປະຕິບັດໃຫ້ເປັນໄປຕາມຂໍ້ກຳນົດຫລັກການ
ການປະເມີນຜົນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງເງື່ອນໄຂເພື່ອຖ່ວງດຶງເວລາອອກໄປຫລາຍປີ;
(3) ຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມແມ່ນໄດ້ສະເໜີ
ໃຫ້ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອ
ໃຫ້ການອົບຮົມແກ່ ພະນັກງານຂອງກົມທໍລະນີສາດແລະບໍ່ແຮ່ (ທາງດ້ານວິຊາທໍລະນີວິທະຍາ,
ດ້ານບໍ່ແຮ່, ດ້ານວິສະວະກໍາແລະອື່ນໆ). ໃນຄວາມເປັນຈິງ “ຄວາມສໍາຄັນສໍາລັບການໃຫ້ການ
ອົບຮົມດ້ານວິທະຍາສາດສັງຄົມ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ
ແລະສິ່ງແວດລ້ອມກໍ່ໄດ້ມີການຮັບຮູ້ຢູ່ໃນແຜນປະຕິບັດງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດມາ
ແລ້ວ” ເອກະສານປີ 2000; (4) ພາກສ່ວນທີ 3 ເຂົ້າກວດກາໂດຍສະເພາະໂຄງການໃຫຍ່ທີ່
ມາໃຫມ່ ເຊິ່ງແມ່ນວິທີການຫນຶ່ງເພື່ອກຳນົດລະບຽບຫລັກການຢ່າງຈະແຈ້ງ ຫລືກວ້າງໂຄງ
ການຊໍ້າຊ້ອນກັນ. ພ້ອມກັນນັ້ນກໍ່ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວ
ກັບລະບຽບຫລັກການ; (5) ເຫັນວ່າມີຄວາມສ່ຽງກ່ຽວກັບການຈັດລະບຽບການຢູ່ແຕ່ສູນກາງ
ໂດຍກຳນົດ“ການບໍລິການບ່ອນດຽວ”. ວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ “ໃນເມື່ອຍັງຂາດຂໍ້ແນະນຳອັນຈະ

ແຈ້ງ ແຂວງຈະບໍ່ມີບົດບາດໃນການເປັນເຈົ້າການ ແລະການພັດທະນາແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນ ທີ່ເປັນທ່າແຮງ ກໍ່ຈະອີງໃສ່ແຕ່ປັດໃຈຈາກພາຍນອກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເປັນໄປຕາມແຜນຍຸດທະສາດຂອງເຂົາ ໂດຍກາຍໄປເປັນບົດບັນຍັດໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ“; ແລະ (6) ໃນຂະນະທີ່ມີການຮັບຮູ້ສິດໃນການທົດແທນຄືນ ກໍ່ໄດ້ມີກອບຂອງການກຳນົດດິນທີ່ນຳໃຊ້ ໂດຍສະເພາະມັນມີການພົວພັນເຖິງການເຄື່ອນຍ້າຍສະຖານທີ່ປູກຝັງຢູ່ເລື້ອຍໆ ເຊິ່ງແມ່ນຮູບການທີ່ບໍ່ມີດິນຖາວອນເພື່ອການປູກຝັງຢູ່ເຂດເນີນສູງ ແລະການເກັບຜົນຜະລິດພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ) ສຳລັບການທົດແທນຄືນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍນັ້ນແມ່ນບໍ່ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍທາງກົດໝາຍຫລື ຈາກຕົວຈິງ“ (ເນັ້ນໜັກຈາກຕົ້ນສະບັບ; ເບິ່ງ Box 2: ການໃຫ້ສິດຄຸ້ມຄອງຊັບສິນ)

ສາມາດຫາຂໍ້ມູນທີ່ http://rspas.anu.edu.au/papers/rmap/Lao_report.pdf

Box 2: ທິດສະດີກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື: ການໃຫ້ສິດຕໍ່ກັບຊັບສົມບັດ

ແນວຄວາມຄິດການໃຫ້ສິດໄດ້ຖືກພັດທະນາໂດຍນັກເສກຖະສາດ Amartya Sen (1981) ທີ່ອ້າງເຖິງທຶນທາງໄປສູ່ຄວາມໝາຍຂອງການພຽງພໍຢູ່ໄດ້, ຫລືວ່າໂດຍກົງແມ່ນການຜະລິດອາຫານ ຫລືວ່າໂດຍທາງອ້ອມແມ່ນການຫາເງິນຊື້ອາຫານ. ກົງກັນຂ້າມກັບຊັບສົມບັດທີ່ມີການຮັບຮູ້ຢູ່ໃນລະບົບການເປັນເຈົ້າຂອງຢ່າງເປັນທາງການ;ແຕ່ບາງເທື່ອກໍ່ບໍ່ແມ່ນ. ພັດທະນາກໍ່ຄືການອະທິບາຍວ່າບັນດາປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບສະບຽງອາຫານຢ່າງພຽງພໍ ແລະເຫມາະສົມ ແຕ່ເຖິງປານນັ້ນກໍ່ຍັງມີຄົນອື່ນຫຼາຍຢູ່. ການໃຫ້ສິດໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານ Sen ອະທິບາຍໄດ້ເຖິງປະກົດການຂອງ “ຄ່າຄວາມອືດຫົວ“, ໃນນັ້ນບັນດາກຸ່ມຄົນທຸກຍາກມີຄວາມອືດຫົວ ຍ້ອນວ່າເຂົາບໍ່ມີວິທີການທີ່ຈະຊອກຫາອາຫານໄດ້. ຈຸດສຳຄັນສຳຫລັບທ່ານ Sen ບໍ່ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າຈະມີວິທີການໃດທີ່ຈະເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສົມບັດດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ໝາຍຄວາມວ່າເຂົາເຈົ້າຄວນລິເລີ່ມເປັນເຈົ້າການຊຸກຍູ້ດ້ວຍຕົນເອງວ່າອັນໃດທີ່ເຂົາເຈົ້າມີ ແລະເຮັດໃຫ້ເພື່ອໄດ້ມາເຊິ່ງສະບຽງອາຫານທີ່ພຽງພໍ ເພື່ອຄວາມຢູ່ໄດ້ (ວິທີການໃຫ້ສິດໂດຍມີກິນລະຍຸດໃຫ້). ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ຊັບສົມບັດ ແລະການໃຫ້ສິດມີຄວາມສຳຄັນກ່ຽວກັບຄຳຖາມວ່າ ລະບົບສະໜອງສະບຽງອາຫານ ເຊິ່ງຍັງບໍ່ທັນເປັນໄປຕາມການກຳນົດ ແລະກໍ່ບໍ່ສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ ໂດຍການຮັບຮູ້ທາງດ້ານການພົວພັນຢ່າງເປັນທາງການຂອງຊັບສົມບັດຕ່າງໆ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງນັ້ນກໍ່ຕາມ ກໍ່ຍັງຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນກົດໝາຍປະຕິບັດກັນມາເລື້ອຍໆຢູ່ທີ່ທ້ອງຖິ່ນດັ່ງກ່າວ.

FOEI (Harbinson, Rod) 2003. ການລອບທຳຮ້າຍຊີວິດຢູ່ໃນລາວ: ການຄັດຄ້ານການຂະຫຍາຍໂຄງການບໍ່ທອງແດງໄລຍະ 2 ຂອງບໍລິສັດ Oxiana ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ໃນຂະນະທີ່ກຳລັງຂຽນບົດນີ້ກໍ່ແມ່ນໄລຍະທີ່ Oxiana ສະເໜີຂະຫຍາຍກິດຈະການຈາກບໍ່ຄຳ (ການຜະລິດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການບໍ່ຄຳເຊໂປນໄດ້ເລີ່ມຂຶ້ນທີ່ເດືອນທັນວາ ປີ 2002) ໄປຂະຫຍາຍກິດຈະການໂຄງການບໍ່ທອງແດງເຊິ່ງກຳລັງຈະດຳເນີນ, ບົດລາຍງານນີ້ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມ (ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນ) ເພື່ອເອົາຊະນະທະນາຄານເພື່ອການລົງທຶນຂອງເອີຣົບ ເພື່ອບໍ່

ໃຫ້ທະນາຄານນີ້ປ່ອຍເງິນ 70 ລ້ານດອນລ້າ ເຊິ່ງແມ່ນເງິນກູ້ຢືມສໍາລັບຂະຫຍາຍໂຄງການບໍ່ທອງແດງຢູ່ເມືອງເຊໂປນ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີດັ່ງນີ້: (1) ທະນາຄານໂລກ ແລະ ບໍລິສັດສົ່ງອອກທາງດ້ານການເງິນ ແລະປະກັນໄພຂອງອົດສຕາລີ "ກໍ່ໄດ້ຮັບຮູ້ນຳກັນວ່າໂຄງການດັ່ງກ່າວມີຜົນກະທົບໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມເຖິງຂັ້ນລະດັບ A, ນັ້ນແມ່ນລັກສະນະທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍອັນໃຫຍ່ຫລວງໃຫ້ແກ່ສະພາບແວດລ້ອມ" ແລະ, ໂດຍອີງໃສ່ຄໍາເຫັນຂອງທະນາຄານໂລກກໍ່ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໂຄງການດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນກະທົບໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງເດັ່ນຊັດໄປທາງດ້ານແງ່ລົບ ເຊິ່ງມີຄວາມຮູ້ສຶກໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ໂດຍສະເພາະທີ່ມີຮູບການຕ່າງໆໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ຄາດຄິດກໍ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້; (2) ທະນາຄານເພື່ອການລົງທຶນຂອງເອີຣົບໄດ້ມີວິທີການມາດຕະຖານຕໍ່າກວ່າທະນາຄານໂລກ, ດັ່ງນັ້ນ ບໍລິສັດ Oxiana ຈຶ່ງຖືກປະຕິເສດ ແລະບໍ່ໄດ້ຮັບທຶນ; (3) ເຫມືອນດັ່ງປະທານຂອງທະນາຄານເພື່ອການລົງທຶນຂອງເອີຣົບໄດ້ປະກາດວ່າ ທະນາຄານບໍ່ມີທາງໃດທີ່ຈະວາງເງື່ອນໄຂໃສ່ໃຫ້ເງິນກູ້ທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນເມື່ອໂຄງການຢູ່ນອກກຸ່ມສະຫະພັນເອີຣົບ; (4) ການສຶກສາການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງ ຄົມສໍາລັບຂະຫຍາຍກິດຈະການຂອງໂຄງການບໍ່ທອງແດງກໍ່ມີລັກສະນະໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງລ້ວນແຕ່ອີງໃສ່ການສຶກສາຄັ້ງກ່ອນ ກ່ຽວກັບໂຄງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ຄໍາ ເຊິ່ງວິທີການດັ່ງກ່າວກໍ່ເຮັດໄປຢ່າງບໍ່ພໍໃຈ ເຊັ່ນວິທີການແຕກຕ່າງກັນຢ່າງສັ້ນເຊິ່ງ ຄືການໃຊ້ [ຂຸນພູຮີກແທນທີ່ຈະເປັນທາດໄຊຢາໄນ²], ທາງດ້ານພູມສາດກໍ່ກາຍເປັນຫລຸ່ມໃຫຍ່ ແລະສະຖານທີ່ຂຸດຄົ້ນກໍ່ເກືອບຫມົດໄປແລ້ວເຊິ່ງມີລັກສະນະແຕກຕ່າງ. ສໍາລັບໂຄງການບໍ່ທອງແດງ ແມ່ນຕ້ອງການເນື້ອທີ່ກວ້າງແຂວງ ແລະ; (5) ອາດມີຜົນກະທົບຈາກເສດເຫຼືອຂອງທາດໄຊຢາໄນ, ການປະກອບຂອງທາດອາຊິດ ແລ້ວໄຫລໄປຕາມຮ່ອງ, ແລະມີຜົນກະທົບຍ້ອນການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ ເຊິ່ງກະທົບໃສ່ວຽກງານການປະມົງ ເຊິ່ງປາດ້ວຍກ່າວກໍ່ຈະບໍ່ມີບ່ອນອາໄສຍ້ອນນ້ຳຊຸ່ນ

ສາມາດເອົາຂໍ້ມູນທີ່ www.foei.org/en/publication/pdfs/laos.pdf

Jones ແລະທີມງານ (2004?) ການພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະໂຄງການເຊໂປນ

ເອກະສານດັ່ງກ່າວແມ່ນການອະທິບາຍທຶນສະໜັບສະໜູນລ້າຂອງ ບໍລິສັດ Oxiana ເພື່ອປະຕິບັດກິດຈະກຳຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຂອງເຂດ ເມືອງເຊໂປນ ຈະອະທິບາຍບັນລະຍາຍເຖິງບ່ອນວ່າໂຄງການໄດ້ດຳເນີນ ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ "ສິດທິໃນສັງຄົມ" (Nelson 2006) ເພື່ອການປະຕິບັດງານຂອງບໍ່ແຮ່ເຂດເມືອງເຊໂປນ. ອີງຕາມຄະນະທີມງານ (ຄະນະທີມງານມາຈາກບໍລິສັດທີ່ປຶກສາຈາກ Enesar Consulting Pty Ltd.), ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບສິດທິຂອງສັງຄົມແມ່ນອົງປະກອບທີ່ມີຈຸດເດັ່ນ ທາງດ້ານການປະຕິບັດຕົວຈິງ. ທັງນີ້ຍ້ອນວ່າຢູ່ບ່ອນໃດສິດທິຂອງສັງຄົມຫາກຕ້ອງການຮັກສາໄວ້ຄືເກົ່າຕ້ານກັບການປ່ຽນແປງທາງດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພື້ນຖານຄວາມຮູ້ທາງດ້ານວັດທະນາທຳກໍ່ມີການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ຄວາມຮັ່ງມີ ຫລືຄວາມອຸດົມສົມບູນພັດເຕີບໃຫຍ່ ແລະພັດທະນາບໍ່ສະເໝີກັນ - ແລະໃນ

² www.foei.org/en/publications/link/mining/12case.html

ເວລານັ້ນກໍຈະເກີດໃຫ້ມີຄວາມຫວັງສູງຂຶ້ນ. ນັ້ນສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງ: ໂຄງການສິດທິຂອງສັງຄົມຕ້ອງການໃຫ້ມີການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຖ້າຫາກວ່າຕ້ອງການຮັກສາບາດກ້າວດັ່ງກ່າວໄປກັບການປ່ຽນແປງນີ້, ແລະໃຫ້ສືບຕໍ່ເບິ່ງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການກະທົບຈາກໂຄງການວ່າຄືແມ່ນ “ສິ່ງທີ່ດີ ແລະສົມເຫດສົມຜົນທີ່ໄດ້ກະທຳຢູ່” ແລະໃຫ້ຮູ້ວ່າ “ບໍ່ມີສິ່ງນັ້ນຄືກັນກັບປະຕິບັດໃສ່ແຕ່ກັບກະດານແຜ່ນດຽວເທົ່ານັ້ນ”. ບົດລາຍງານບົດນີ້ໄດ້ໃຫ້ບົດຮຽນບາງບົດຮຽນທີ່ລວມມີ (1) ເຖິງຈະມີບາງການຂັດຂວາງຂັ້ນທຳອິດຈາກທາງພາຍໃນເພື່ອທີ່ຈະວາງແຜນການສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂະນະທີ່ໂຄງການຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນຄວາມເປັນໄປໄດ້, ຕ້ອງໄດ້ຍອມຮັບ “ການສະຫຼຸບລວມ ແລະລາຍລະອຽດຂອງການວາງແຜນສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ [ໃນໄວໆນີ້]...ຜົນປະໂຫຍດຂອງການຍ້າໂຄງການ, ແລະບໍລິສັດ Oxiana ອາດຈະຍອມຮັບເອົາປັດຊະຍາແບບດຽວກັນຢ່າງແນ່ນອນສຳລັບໂຄງການໃນອະນາຄົດ”, (2) ການມອບໝາຍຢ່າງສົມບູນຕໍ່ການປຶກສາ ແລະການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ” ແມ່ນ “ກະແຈສູ່ຮູບການ” ຂອງຄວາມສຳເລັດຂອງໂຄງການການພັດທະນາຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ເຊິ່ງອີງຕາມລາຄາສູງຈາກການຫຍຸດງານເຊິ່ງອາດຈະເປັນຜົນກະທົບໃຫ້ເກີດມີເຫດການບໍ່ສະຫງົບຂອງແຮງງານ, ເຊິ່ງຍອມຮັບໃຫ້ເປັນ “ບໍ່ພຽງແຕ່ການເຫັນຜົນປະໂຫຍດຂອງຄົນອື່ນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ກໍຍັງທຸລະກິດທີ່ດີແບບງ່າຍໆ; (3) ການລົງມືປະຕິບັດຫຼັກການສຳລັບການຕິດຕໍ່ກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ສະເໜີທີ່ Box 3.

ເອກະສານສາມາດເບິ່ງໄດ້ທີ່ www.minerals.org.au/_data/assets/pdf_file/6045/9A-1AlbertPeter.pdf

Box 3: ກົດເກນຂອງ LXML ໃນການບຳລຸງຮັກສາສິດທິທາງສັງຄົມເພື່ອຈະປະຕິບັດໂຄງການບໍ່ແຮ່ທີ່ເຊໂປນ

ການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ແລະການໃຊ້ເວລາແມ່ນສຳຄັນຫລາຍໃນການຟັງຫລາຍກວ່າການເວົ້າ
ນຳໃຊ້ອຸປະກອນການຕິດຕໍ່ສື່ສານໃຫ້ເໝາະສົມລວມທັງໃຫ້ມີນາຍພາສາທີ່ດີ
ນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນ ແລະຊັບພະຍາກອນທີ່ສາມາດນຳເອົາຂໍ້ມູນຂ້າມມາໄດ້
ປ່ຽນຈາກຫົວຂໍ້ທີ່ສັບສົນມາເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ງ່າຍດາຍ
ກຽມພ້ອມທີ່ຈະອະທິບາຍຫລາຍເທື່ອ
ກຽມພ້ອມທີ່ຈະປະຕິເສດ, ແຕ່ໃຫ້ຄຳຕອບທີ່ມີເຫດຜົນທີ່ເໝາະສົມ
ບໍ່ຕ້ອງຮີບຮ້ອນ, ແຕ່ຮູ້ຈັກຈັດການກັບຄວາມຮີບຮ້ອນ
ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມຄາດຫມາຍທາງວັດທະນາທຳ
ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບທ້ອງເລື່ອງຂອງສັງຄົມ ເຊັ່ນ: ເລື່ອງແມ່ຍິງ, ຊົນເຜົ່າ, ແລະໂຄງສ້າງຂອງ
ຫມູ່ບ້ານ
ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບກຸ່ມຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມທັງຫມົດ
ກ່າວທຸກໆຫົວຂໍ້
ກ່າວຄຳສັນຍາ
ຫ້າມສະແດງອາການທີ່ຈະເປັນການທຳລາຍຄວາມຫວັງ ຫລືຄວາມບໍ່ອົດທົນ
ຫ້າມກ່າວຄຳລວງ, ກ່າວຕາມຄວາມເປັນຈິງ
ຕ້ອງເຮັດໄດ້ຄືດັ່ງການມອບຫມາຍຢ່າງແທ້ຈິງ

ຂໍ້ມູນ: Jones ແລະທີມງານ

ສະຖາບັນນະໂຍບາຍບໍ່ແຮ່ 2005. ບໍ່ແຮ່ພູເບ້ຍ - ຢູ່ໃນພາວະມີບັນຫາແລ້ວ

ເລື່ອງຂອງບໍ່ແຮ່ພູເບ້ຍທີ່ໄດ້ແນໃສ່ການລົ້ນຂອງໄຊຍາໄນ ໃນເດືອນມິຖຸນາ 2005 (ໄດ້ລາຍ
ງານຢູ່ໃນ UDNP 2006). ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນ, ທີ່ອີງຕາມການລາຍງານຂອງວິທະຍຸລາວແລະ
ການຕິດຕໍ່ກັບວຽງຈັນ, ລວມມີ (1) ການລົ້ນອາດມາຈາກຜົນຂອງການຮີບຮ້ອນເຮັດວຽກ
ເພາະວ່າໂຄງການໄດ້ພະຍາຍາມທີ່ຈະສຳເລັດກ່ອນຕົ້ນລະດູຝົນ; (2) ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນກິນ
ເວລາໄປ 10 ວັນທີ່ຈະແກ້ໄຂບັນຫາເຖິງຈະມີການຮູ້ຢູ່ແລ້ວ, ເຊິ່ງຍົກໃຫ້ເຫັນ “ເປັນການທຳ
ລາຍຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂ້າມເຖິງຄວາມອາດສາມາດຂອງບໍລິສັດ ເພື່ອປະເຊີນຫນ້າຢ່າງພໍເໝາະ
ກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມມີທັງການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ໃນຂອບເຂດຂອງຝືນຕົກຫນັກແລະ ພູມີ
ປະເທດທີ່ສູງຊັນ, ໃນປະເທດທີ່ມີກົດເກນຄວາມອາດສາມາດຕ່ຳ ແລະ (3) ໄດ້ມີ “ຫລັກ
ຖານທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າບໍລິສັດດັ່ງກ່າວໄດ້ເປັນພຽງແຕ່ເຄື່ອງບັງຫນ້າທຳມະຊາດ ແລະການ

ຍຶດເວລານານຂອງຜົນກະທົບຂອງການລົ້ນ ແລະ ບັນຫາທີ່ຂາດຫົວຫນ້າ ແລະ ຂາດຄວາມແນ່ນອນທາງດ້ານຂໍ້ມູນໃນການແຈ້ງການທີ່ຈະແລກປ່ຽນວັດຖຸດິບໃນປະເດັນນັ້ນໆ”

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ <http://mpi.org.au/campaigns/cyanide/phubia/>

ທະນາຄານໂລກ 2006. ພາກແຜນການສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງພາກການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ຢູ່ໃນ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ເອກະສານນີ້ມີ 3 ພາກ - ບົດລາຍງານສະຫຼຸບສັງລວມ, ບົດລາຍງານສະເພາະ 6 ບົດ (ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງພູມິສາດ, ເສດຖະກິດພູມິວິທະຍາ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການແຂ່ງຂັນສາກົນ ແລະ ເສດຖະກິດມະຫາພາກ) ແລະ ແຜນປະຕິບັດ - ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ການເຮັດວຽກຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ 11 ເດືອນ (ຈາກການສັນນິຖານໄດ້ລະຫວ່າງປີ 2004-2006), ແລະ ລວມມີຂໍ້ມູນຫລາຍກວ່າ 500 ຫນ້າ (ລວມມີແຜນທີ່ແລະ ຕາຕະລາງ), ບົດປະເມີນຜົນ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບພາກການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ໄດ້ຈາກຄຸນລັກສະນະທາງກາຍະພາບເຖິງຂໍ້ມູນທາງຫລັກຖານທີ່ມີມາດົນແລ້ວ ແລະ ກ່ຽວກັບພາຍໃນປະເທດເຖິງພາກພູມິປະເທດສາກົນສໍາລັບການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີ: (1) ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ 35 ແຫ່ງໄດ້ກຳລັງປະຕິບັດ, ແຕ່ມີພຽງແຕ່ 3 (ສັນນິຖານວ່າເປັນເຊໂປນ ແລະ ພູເບ້ຍໃນສອງສະຖານທີ່) ມີ “ລະບົບການຜະລິດທີ່ທັນສະໄຫມ” ໃນນັ້ນເຄິ່ງຫນຶ່ງລວມມີການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ (ຈີນ, ໄທ, ຫວຽດນາມ ແລະ ອົດສະຕາລີ); ທັງຫມົດໄດ້ປະຕິບັດໂດຍກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (7 ບໍ່ແຮ່), ກະຊວງປ້ອງກັນຊາດ (5 ບໍ່ແຮ່) ແລະ ກະຊວງການຄ້າ (1 ບໍ່ແຮ່); ທຸກໆບໍ່ແຮ່ “ແມ່ນສໍາຄັນໃນການສະໜອງ [ການມີວຽກເຮັດ] ໃນຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າ” (51) ໃນສະໜາມການວາງຂໍ້ກຳນົດ, (2) ເຖິງແມ່ນວ່າ “ການກຳນົດປັດຈຸບັນຂອງກົດຈະກຳການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ສະຖານທີ່ຕັ້ງ, ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແມ່ນໄດ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງຈະແຈ້ງ”, (2, ໄດ້ລວມມີການເນັ້ນຄວາມສໍາຄັນ), “ມັນເປັນການຍາກຫລາຍທີ່ຈະປະເມີນຈຳນວນຈິງຂອງອຸດສາຫະກຳການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ຂອງລາວ, ຍ້ອນວ່າບໍ່ມີການລວບລວມເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຜົນຜະລິດ ແລະ ຂໍ້ມູນດິບຂອງການເງິນ” (50, ໄດ້ລວມມີການເນັ້ນຄວາມສໍາຄັນ); (3) ໃນຂະນະທີ່ການອະນຸຍາດ ແລະ ເອກະສານສະໜັບສະໜູນກ່ຽວກັບການສໍາປະທານບໍ່ແຮ່ ໄດ້ແມ່ນກົດຈະກຳຂັ້ນຕົ້ນຂອງກົມທໍລະນີສາດ ແລະ ບໍ່ແຮ່ຕັ້ງແຕ່ກ່ອນປີ 2003, ມີບັນຫາກັບການຈັດຫາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຂະບວນການໃຫຍ່ໃນການລົງທຶນ (ລວມມີກອບການເຮັດວຽກທາງກົດຫມາຍ), “ບາງທີ” ກໍ່ອາດເປັນການສະແດງໃຫ້ເຫັນເຫດຊູງໃຈໃຫ້ລະເວັ້ນນັກລົງທຶນຕ່າງຊາດ; (4) “ການຈຳກັດທາງດ້ານອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຢ່າງແທ້ຈິງ” ຂອງກົມທໍລະນີສາດແລະບໍ່ແຮ່ (28-30) ສະພາບກ່ຽວກັບສ່ວນສໍາຄັນທາງດ້ານກົດຫມາຍເກືອບຈະອັນດຽວກັບອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ, ໃນຂະນະທີ່ຂຽນແມ່ນ “ຕ້ອງການທີ່ຈະຈັດຕັ້ງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກົດຈະກຳການຕິດຕາມທາງກົດຫມາຍ ແຕ່ໃນປັດຈຸບັນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຕິດຕາມບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໃດໆເລີຍ ອີງໃສ່

ການຂາດເຂີນທາງດ້ານທຶນງົບປະມານ“ (58). (ສານຈາກຜູ້ຂຽນ: ນັບແຕ່ 2 ປີຫລ້າງ, ຄວາມອາດສາມາດ ແລະການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງເປັນຕົວເປັນຕົນ - ເບິ່ງ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ - ການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ທົວຂໍ້ຕໍ່ໄປ ແລະ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດກໍ່ເປັນຜູ້ກຳນົດກົດໝາຍ). ພິຈາລະນາເບິ່ງອະນາຄົດ (5) ປະເທດລາວ “ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃນພູມສັນຖານທີ່ອຳນວຍແກ່ຄວາມຫລາກຫລາຍທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນບໍ່ແຮ່” ແລະມີແຮ່ທາດທີ່ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ຢູ່ 572 ແຮ່ທາດ, ລວມມີຄຳ (ເຊິ່ງມີຢູ່ທີ່ເຊໂປນ ແລະພູເບ້ຍ, ເຊິ່ງສະຫງວນໄວ້ເພື່ອຊາດແມ່ນປະມານ 500-600 ໂຕນ), ທອງແດງ (ແມ່ນສະຫງວນໄວ້ທີ່ເຊໂປນ ແລະພູຄຳ, ສະຫງວນໄວ້ເພື່ອຊາດແມ່ນ 8-10 ລ້ານໂຕນ), ສັງກະສີ (ເຊິ່ງມີຢູ່ໄກໂສ ແລະພູດາ, ສະຫງວນໄວ້ເພື່ອຊາດປະມານ 2-3 ລ້ານໂຕນ), ໂປຕາຊຽມ (“ບາງທີ” ອາດເຖິງ 50 ລ້ານໂຕນ), ດິນຂາວເຄໂອນລິນທີ່ໃຊ້ເຮັດຖ້ວຍຊາມ (“ບາງທີ” ອາດເຖິງ 70 ລ້ານໂຕນ), ຍິບຊຳ (“ຫລາຍເຖິງ” 100ລ້ານໂຕນ), ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີຖ່ານ, ແຮ່ແບລຽມ, ດິນຫີນ ແລະພອຍຕ່າງໆ; (6) ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ມີຢ່າງຈຳກັດ ແລະການຜະລິດເສດຖະກິດຕໍ່າສະຫລັບກັບການຜະລິດໂລຫະ (ຈຳນວນຫລາຍກວ່າການຂຸດຄົ້ນຂອງທອງແດງ ຫລືສັງກະສີທີ່ຕ້ອງການການຂົນສົ່ງເຖິງ ແສນໂຕນຕໍ່ປີ) ຫລື “ການຊື້ຂາຍແຮ່ທາດຂະໜາດໃຫຍ່” (ແຮ່ເຫລັກແລະບໍ່ໂປຕາຊຽມ “ຕ້ອງຜະລິດໃຫ້ໄດ້ຫລາຍກວ່າ 5 ແສນໂຕນຕໍ່ປີ ຖ້າພວກເຂົາຍັງຕ້ອງການຕໍ່ສູ້ກັບຕະຫລາດທົ່ວພື້ນທີ່ຫລືທົ່ວໂລກ”) ກຳນົດ “ຜົນກະທົບທາງລົບຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງຂອງ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ສຳລັບການລົງກຽວກັບການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ຢູ່ໃນປະເທດລາວ”; ການຜະລິດ (ແສນໂຕນຕໍ່ປີ) ຕ້ອງການຖະໜົນທຶນທາງທີ່ສະດວກສະບາຍ, ຖ້າເປັນໄປໄດ້ (ຫ້າແສນໂຕນຕໍ່ປີ) ຕ້ອງການຂົນສົ່ງໄປທາງລົດໄຟ ຫລືທາງເຮືອໃຫຍ່ (ບົດລາຍງານ 5: ການແຂ່ງຂັນສາກົນ, ຫນ້າ 17-18); (7) ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ຄຳ, ເງິນ, ເພັດພອຍ ແລະ ສັງກະສີຍັງຕ້ອງການເພີ່ມຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຄາເຄື່ອງໃຊ້ສອຍຕ່າງໆ ແລະການແຜ່ຂະຫຍາຍຂອງຕະຫລາດທາງພາກພື້ນທີ່, ຕົວຢ່າງ, ຈີນ ເພາະສະນັ້ນ, (8) ສະຖານທີ່ທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການພັດທະນາບໍ່ແຮ່ ແມ່ນສິ່ງທີ່ຄາດການບໍ່ໄດ້ເພາະວ່າສັນຍາໃນຄວາມຫມັ້ນໃຈໃນການຄົ້ນພົບທີ່ໄດ້ໃຫ້ສິດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວສຳລັບຂໍ້ມູນທາງດ້ານພູມິສາດ³ ພວກເຂົາເກັບກຳພື້ນທີ່ສຳປະທານ - ບົດລາຍງານໄດ້ແນະນຳໃຫ້ກົມທຳລະນີສາດ ແລະບໍ່ແຮ່ “ຕັດສິນໃຈຢ່າງລະມັດລະວັງ” ເພື່ອຈະເຂົ້າໄປເຖິງຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງຂໍ້ມູນທາງດ້ານພູມິສາດ³, ແຕ່ລະວັງເຖິງ “ຄວາມພູມເພື່ອຍໃນການກະທຳການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂອງການອາດສາມາດໃນທານຫລຸດຜ່ອນການພັດທະນາການຂຸດຄົ້ນຂອງບໍລິສັດ” ອາດຈະລົງທຶນໄດ້ (39)

ຂໍ້ມູນມີຢູ່ທີ່ <http://go.worldbank.org/UIJSQY8A0>

³ “ຂໍ້ມູນທາງດ້ານພູມິສາດ” ແມ່ນຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງການເພື່ອທີ່ຈະຕັດສິນໃຈວ່າບໍ່ແຮ່ທີ່ຢູ່ໃນເຂດນັ້ນແມ່ນມີຄ່າທີ່ຈະພັດທະນາແຫລ່ງນັ້ນ

ກົມທໍລະນີສາດ ແລະບໍ່ແຮ່ 2006, ແຜນທີ່ຂອງການສໍາປະທານພື້ນທີ່ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 2006

ແຜນທີ່ຂອງການສໍາປະທານພື້ນທີ່ຂອງ ກົມທໍລະນີສາດ ແລະ ບໍ່ແຮ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນການສໍາປະທານຂອງປົກກະຕິ, ແບ່ງສີຕາມລະດັບຂອງກິດຈະກຳ (ບໍ່ມີກິດຈະກຳ, ກິດຈະກຳພາຍຫນ້າ, ການຄົ້ນພົບ/ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້, ຫລືການໃຊ້ປະໂຫຍດ) ແລະມີລາຍການຂອງຂໍ້ມູນການໃຫ້ເຫດຜົນອີງຕາມບໍລິສັດ, ສັນຊາດຂອງບໍລິສັດ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການ, ການສໍາປະທານເນື້ອທີ່ ແລະບໍ່ແຮ່. ແຜນທີ່ຂໍ້ມູນຂອງການສໍາປະທານບໍ່ແຮ່ໄດ້ປັບປຸງໃຫ້ທັນສະໄຫມສາມເຖິງສິ່ງຕໍ່ປີ, ແລະສາມາດຊີ້ໄດ້ຈາກລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງພູມິສາດ ແລະໃນຮູບແບບຮູບພາບຈາກກົມທໍລະນີສາດ ແລະບໍ່ແຮ່. ເກີດມີຂ່າວລືວ່າ, ໃນການເຮັດຫນ້າທີ່ກັບການກວດຄົ້ນຂອງພະແນກຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ການຫຍຸດໂຄງການຊົ່ວຄາວໃນປັດຈຸບັນຂອງການສໍາປະທານທີ່ດິນໃຫຍ່, ຕົວເລກຂອງການສໍາປະທານການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ (30 ໂຄງການໃນຊື່ດຽວ) ແມ່ນກຳລັງຢູ່ໃນຂະບວນການທີ່ກຳລັງຈະເກີດຂຶ້ນ, ຫລືກຳລັງຈະຖືກຍົກເລີກໃນໄວໆນີ້. *ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ ສູນຂໍ້ມູນການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ທີ່ DGM*

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP) 2006: ບົດລາຍງານການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ: ການຄ້າສາກົນ ແລະການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ບົດລາຍງານບົດນີ້ກໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາທີ່ຕອນທີ 3.5, ສະແດງໃຫ້ເຫັນສອງກໍລະນີສຶກສາເຊິ່ງຂຶ້ນກັບການຄົ້ນຄວ້າຕົ້ນສະບັບໃນຂະແໜງການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່. ໃນກໍລະນີຂອງບໍ່ແຮ່ເຊໂປນ, ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ “ການກະທຳໂຄງການທີ່ໃຫຍ່ ແລະ ດີທີ່ສຸດຂອງການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໂດຍກົງ” ຂອງອຸດສາຫະກຳ, ຈັບຕາເບິ່ງບັນຫາຂອງການກະທຳຂອງໂຄງການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ທີ່ດີທີ່ສຸດ: ໂຄງການໄດ້ສ້າງພະນັກງານ (ລວມມີທັງຈຳນວນທີ່ເທົ່າກັນສຳລັບຜູ້ຍິງໃນການຂັບລົດບັນທຸກ), ສ້າງໂຮງຮຽນ, ສ້າງສະຖານພະຍາບານ, ຖະໜົນທີ່ຮອງຮັບທຸກສະພາບອາກາດ, ການກວດສອບລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ, “ກອງທຶນການພັດທະນາຄວາມໄວ້ໃຈ” (ຄາດວ່າເຖິງ \$500000 ໃນປີ 2007), ເສດຖະກິດພື້ນທີ່ແມ່ນພໍພຽງທີ່ຈະດຶງດູດອັດຕາການຍ້າຍທີ່ໃຫ້ຫລຸດລົງມາທີ່ 9 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ, ແລະຄາດຫວັງຈະໄດ້ \$25 ລ້ານຕໍ່ປີໃນລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດ, ພາສີ ແລະລາຍໄດ້ຈາກການສໍາປະທານເນື້ອທີ່. ໃນທາງກົງກັນ ຂ້າມ, ພັນທະທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງການສໍາປະທານເນື້ອທີ່ 1947 ຕາກິໂລແມັດ ແມ່ນເປັນຈິງ, ລວມມີ “ການຕັດໄມ້ ແລະ ການເກີດຫລຸດ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນຍາມຝົນ) ຄວາມຕ້ອງການຂອງລັດ ແມ່ນການຈັດການກັບທາດໄຊຍາໄນ, ການຈັດການກັບຂີ້ໂລຫະ ແລະຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະຮັກສານໍ້າ” (ເບິ່ງ Box 4: ແຮງງານສິນຄ້າ). ລາຍການ “ຄວາມສ່ຽງ” ໄດ້ພັນລະນາເຖິງການລວມກັນຂອງຄວາມສ່ຽງ ແລະຜົນກະທົບ, ແລະກໍ່ບໍ່ໄດ້ພັນລະນາເຖິງລາຍລະອຽດລົງເລິກນອກຈາກ

ເວົ້າວ່າ “ນ້ຳລື້ນ” (ມີສານປົນເປື້ອນທີ່ບໍ່ຊັດເຈນ⁴) ເກີດຂຶ້ນທີ່ບາງຈຸດ ແລະການບັນເທົາກໍ່ມີການປະຕິບັດຢ່າງດີ. “ຂີ້ຂັດແຍ່ງບາງຢ່າງ” ໄດ້ຖືກລາຍງານລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ຍ້າຍມາໃໝ່ ແລະຜູ້ທີ່ອາໄສຢູ່ກ່ອນ, ແລະ “ຊາວບ້ານພື້ນເມືອງ” ບາງຄົນບໍ່ປະທັບໃຈໃນກິດຈະກຳຂອງກອງທຶນຄວາມໄວ້ໃຈ ຫລືຄວາມຫວັງພາຍຫຼັງຂອງ [ການເຊັນສັນຍາຜູກຂາດ] ຂາຍໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ“ທີ່ເປັນຜູ້ນຳເຂົ້າຕາຫນ່າງອາຫານທີ່ຊື່ນຳຊາວບ້ານຫມົດ. ບໍ່ດີບຸກທີ່ໃຊ້ເຄືອບໂລຫະຂອງນ້ຳຜາເຫັນ, ໃນຂະນະທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະການ ໄດ້ສະແດງເຖິງຕົວຢ່າງປະເພດ “ແບບຕ່າງໆ” ຂອງບໍ່ແຮ່ - ບໍ່ແຮ່ນ້ອຍທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການຜະລິດ “ທີ່ທັນສະໄຫມ” ຫລືບໍ່ໄດ້ໃຊ້ຂະບວນການຈັດການທີ່ດີທີ່ສຸດ ແຕ່ປະຕິບັດຕົວຈິງກັບການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່. ປຽບທຽບກັບເຊໂປນ, ເລື່ອງຂອງນ້ຳຜາເຫັນແມ່ນເປັນຫນ້າປະທັບໃຈກວ່າ ແລະ (ອາດເຫັນໃນຄັ້ງທຳອິດ) ງຽບກວ່າ. ການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນຍັງ “ອ່ອນ”: ການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າຍັງແຜ່ຫລາຍ, ຢາພື້ນເມືອງຫລຸດລົງ, ນ້ຳແມ່ນຖືກປົນເປື້ອນກັບມົນລະພິດຈາກການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ແລະການທຳມາຫາກິນແມ່ນເປັນແບບດຽວກັນຫມົດ: ປະຊາຊົນໃນພື້ນທີ່ແມ່ນເປັນຄົນຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ທັງຫມົດ (ປະມານ 300 ຄົນເຮັດວຽກໃຫ້ບໍລິສັດ, ປະມານ 300 ຄົນແມ່ນຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ເອງ ແລະຂາຍດີບຸກທີ່ໃຊ້ເຄືອບໂລຫະໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ), ແລະ ອາຫານສ່ວນຫລາຍແລ້ວແມ່ນນຳເຂົ້າເນື່ອງຈາກວ່າ “ຕະຫລາດຂອງການກະສິກຳ ແລະ ໂອກາດຂອງທຸລະກິດປະເພດອື່ນໆແມ່ນມີນ້ອຍ”. ແຕ່ວ່າລາຍໄດ້ສະເລ່ຍສຳລັບຊ່າງຝີມີຂອງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ຂອງດີບຸກທີ່ໃຊ້ເຄືອບໂລຫະແມ່ນ [85000 ກີບຕໍ່ມື້] ປະມານນັ້ນຫລືຫລາຍກວ່ານັ້ນ ເຊິ່ງສັງເກດໂດຍພະນັກງານຜູ້ຊ່ຽວຊານເຕັກນິກ ແລະ ການຈັດການຄົນລາວຢູ່ເຊໂປນ, ຜູ້ທີ່ບັນຈຸຢູ່ອັນດັບຕົ້ນໆຂອງຊັ້ນແຮງງານລາວ, ແລະບໍລິສັດຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ປະກອບສ່ວນພໍປະມານເຂົ້າໃນການພັດທະນາພື້ນທີ່ເຊິ່ງມີໂຮງຮຽນ, ໄຟຟ້າ ແລະ ເງິນເດືອນຂອງຕຳຫລວດ, ຄູອາຈານ ແລະ ອຸປະກອນການແພດ.

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ http://hdr.undp.org/docs/nhdr/consolidated_replies/121.pdf

⁴ ຮູບພາບກ່ອນເດືອນ ມິຖຸນາ 2005, ການລົ້ນຂອງທາດໄຊຍາໄນທີ່ຢູ່ບໍ່ຊຸດຄົ້ນພູເບ້ຍ, ແຕ່ວ່າການລົ້ນຂອງສານເຄມີອາດຂຶ້ນກັບຂະບວນການຂອງການຜະລິດ - ອາດແມ່ນໄຊຍາໄນ (ສຳລັບຄຳ) ຫລື ອາຊິດຊູນພູຮິກ (ສຳລັບທອງແດງ)

Box 4: ທິດສະດີການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື: ຜົນຜະລິດທີ່ບໍ່ເປັນຈິງ

ເຖິງແມ່ນວ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງແມ່ນ້ຳ, ແລະທຶນສາມາດປ່ຽນຮູບມາເປັນສິນຄ້າເຊັ່ນພະລັງງານນ້ຳຕົກ, ໄມ້ທ່ອນແລະຄຳ, ພວກມັນບໍ່ແມ່ນສິນຄ້າໃນຮູບແບບທຳມະຊາດຂອງມັນ. ພວກມັນເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂລກ. ນີ້ແມ່ນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບຂອງແຮງງານສິນຄ້າ: ບາງສິ່ງບາງຢ່າງສາມາດຂາຍໄດ້, ແຕ່ວ່າສິ່ງນັ້ນບໍ່ໄດ້ຜະລິດມາເພື່ອຈຸດປະສົງນັ້ນ. ນັກເສດຖະສາດບູຮານທ່ານ Karl Polanyi (ໄດ້ເປີດຄຳອ້າງອີງ) ພັດທະນາແນວຄວາມຄິດເພື່ອທີ່ຈະຂັດແຍ່ງສຳລັບຄວາມລະມັດລະວັງທີ່ຕາມມາ ແລະ ໂດຍສະເພາະໃນຄວາມໄວໃນແຮງງານສິນຄ້າ (ຄືພວກທີ່ດິນແລະແຮງງານມະນຸດ) ໄດ້ປ່ຽນມາເປັນສິນຄ້າຢ່າງແທ້ຈິງ. ຍ້ອນວ່າມີການກະຈັດກະຈາຍລວມຢູ່ນຳ - ຕົວຢ່າງ, ຄວາມຕ້ອງການໃນການຫາແຫລ່ງອາຫານໃຫມ່ກັບການຫາປາ ຫລື ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ເຊິ່ງມີຈຳນວນຫລຸດລົງເນື່ອງຈາກມີການແຂ່ງຂັນກັບໂຄງການ - ການປະເຊີນໜ້າກັບສັງຄົມມີການປ່ຽນແປງເລັກນ້ອຍດີກວ່າການປະເຊີນໜ້າກັບສິ່ງທີ່ວ່ອງໄວ ແລະ ພວກເຂົາເຝົ້າທີ່ຈະຂັດຂວາງ ຄວາມພະຍາຍາມຂຶ້ນກັບຕະຫລາດການປ່ຽນແປງແຮງງານກາຍເປັນສິນຄ້າຢ່າງວ່ອງໄວ. ທ່ານ Polanyi ໄດ້ອະທິບາຍຄຳຊີ້ແຈງເຫດຜົນສຳລັບກົດລະບຽບໃນຮູບແບບແຂງງວ່າ: “ເພື່ອທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ກົນໄກການຕະຫລາດແມ່ນຄົນເປັນຜູ້ສັ່ງການຜູ້ດຽວ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງເຂົາເຈົ້າອາດສະແດງຜົນອອກໃນການທຳລາຍຊຸມຊົນ. ສຳລັບການກ່າວອ້າງເລື່ອງສິນຄ້າ “ກຳລັງແຮງງານ” ບໍ່ສາມາດຕັດອອກໄດ້, ໃຊ້ການຂາດຄວາມພິຈາລະນາ ຫລືບາງທີອາດບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາຊ້ຳ, ໂດຍບໍ່ມີການສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ບຸກຄົນຜູ້ທີ່ເຄີຍເປັນຜູ້ຖືສິນຄ້າຊະນິດນີ້ໂດຍສະເພາະ. ການຂາຍສິນຄ້າດ້ວຍລາຄາສູງຂອງການປ້ອງກັນສະຖານທີ່ວັດທະນາທຳ, ທຳມະຊາດອາດຫລຸດລົງທາງດ້ານທາດຕ່າງໆ, ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງແລະພື້ນທີ່ແມ່ນເປົ້າເປື້ອນ, ແມ່ນ້ຳມີມົນລະພິດ, ໃນທາງການທະຫານແມ່ນມີຄວາມອັນຕະລາຍ, ກຳລັງທີ່ຈະຜະລິດອາຫານແລະ ວັດຖຸດິບແມ່ນຖືກທຳລາຍ”

ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ - ການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຳລັງດຳເນີນ) ອົງການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ

ໂຄງການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມມີກິດຈະກຳຢູ່ 2 ພາກເຊິ່ງກ່ຽວພັນໂດຍກົງກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ: ການພັດທະນາຂະບວນການຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ການພັດທະນາຂະບວນການປະສົມປະສານໄລຍະຫ່າງຂອງການວາງແຜນ (ຢ່າງຫລັງນີ້ໄດ້ພິຈາລະນາຢູ່ຕອນ 3.5). ຜົນໄດ້ຮັບຂອງໂຄງການສຳຄັນສຳລັບປີ 2005-2006 ຄືແມ່ນອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມກຳລັງ “ປະຕິບັດການໃຫ້ໄດ້ຜົນໃນການໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດຂອງບົດປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແນະນຳຈຳນວນຕໍ່ໃຫ້ກະຊວງແລະແຂວງ“,ຕົວຢ່າງທີ່ປະກົດມີ “ການກວດກາທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການພ້ອມທັງເລື່ອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ຊີໂຮງງານຊີມັງ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນສັງກະສີ, ຊີນ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ຄຳ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນທຶນ, ໂຮງງານຜະລິດດິນລະເບີດ ແລະ ອື່ນໆ“. ກິດຈະກຳປັດຈຸບັນກຳລັງແນ່ໃສ່ການປັບປຸງໃຫ້ທັນສະໄຫມຂອງຂະບວນ ການບົດປະເມີນຜົນ

ກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມໃນການທີ່ຈະແກ້ໄຂຂະບວນການກັ່ນກອງ - ຂະບວນການຂອງການປະເມີນຜົນຂັ້ນທຳອິດຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ຈະປ່ອຍອອກມາໃນເວລາໃດ ແລະແນວໃດ, ແລະ ຮູບແບບແລະຄວາມຕ້ອງການທີ່ຖືກຕ້ອງກັບຄວາມສົນໃຈຂອງປະຊາຊົນໃນຂະນະນັ້ນສຳລັບ ເອກະສານທີ່ນຳອອກມາສະແດງ - ແລະເພື່ອສ້າງຂະບວນການອຸທອນ. ໃນໄລຍະປັດຈຸບັນ, ໂຄງການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ແນໃສ່ “ໃນຂະແໜງການທີ່ສຳຄັນ ເຊັ່ນ: ພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ການຊຸດຄື້ນບໍ່ແຮ່, ແລະ ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບຮູບການການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຂະແໜງການນັ້ນໆ ເຊັ່ນ: ຂໍ້ຕົກລົງຂອງການສຳປະທານ, ບົດປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ, ການກວດກາແລະການຕິດຕາມສິ່ງແວດລ້ອມ, ລວມທັງບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມສາທາລະນະ, ສ້າງຈົດສຳນຶກກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ການບໍລິການ ແລະ ການປະຕິບັດຂັ້ນສູງຂອງອົງການຕ່າງໆ (ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຫ້ອງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີແລະສິ່ງແວດລ້ອມປະຈຳແຂວງ). “ໄພຂົ່ມຂູ່” ຂອງຄວາມອາດສາມາດຂອງການປະຕິບັດຂອງ...ການອະນຸຍາດກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ການກົດການແລະການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແມ່ນກຳລັງເກີດຂຶ້ນ, ໂດຍການພັດທະນາຂອງຂະບວນການປະຕິບັດການຂັ້ນມາດຕະຖານທີ່ລະດັບສະເພາະຊາດ (STEA) ແລະສະເພາະແຂວງ (PSTEO) ແລະ “ເຮັດວຽກ” ຮ່ວມກັບຄະນະກຳມະການວາງແຜນແລະການລົງທຶນເພື່ອຈະພັດທະນາມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງອາດຈະໃຊ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງການສຳປະທານ.

ກະລຸນາຕິດຕໍ່ພະແນກ ESIA ທີ່ WREA ຂະແໜງການສິ່ງແວດລ້ອມສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ⁵

ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ Ord, 2006. ພັດທະນາແລະປະສົມປະສານອຸດສາຫະກຳອາລູມີນຽມຢູ່ໃນລາວ: ນະໂຍບາຍໂດຍລວມ

ເອກະສານບົດນີ້ໄດ້ອະທິບາຍເຖິງການເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການລະຫວ່າງ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ Ord (Ord, 49% ໃນ 70%), ບໍລິສັດການຊຸດຄື້ນວັດຖຸທີ່ບໍ່ແມ່ນທາດເທລູຣີກຈີນສາກົນຈຳກັດ (CNMIM, 51% ໃນ 70%) ແລະບໍລິສັດພື້ນທີ່ໃນລາວທີ່ບໍ່ລະບຸນາມ (30%). Ord ແມ່ນຄື “ບໍລິສັດຊັບພະຍາກອນຂອງອິສຕາລີ” ແລະ CNMIM ແມ່ນ “ບໍລິສັດການລົງທຶນຂອງຈີນທີ່ກ່ຽວກັບແຮ່ທາດທີ່ບໍ່ແມ່ນໂລຫະ ແລະເປັນຕົວແທນສາກົນໃຫ້ແກ່ອຸດສາຫະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າ” ຜູ້ຊຽນ (Wilinson Media Pty Ltd.) ຊຽນໄວ້ວ່າ “ພູພຽງບໍລະເວນຢູ່ລາວເຮົາມີແຮ່ບອກໄຊທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນໂລກທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ພັດທະນາ”, ບໍ່ວ່າ “ORD, CNMIM ແລະລາວຢູ່ໃນຖານະທີ່ຈະກາຍເປັນຜູ້ທີ່ມີບົດບາດໃນອຸດສາຫະກຳອາລູມີນຽມລະດັບໂລກ “ໂດຍການພັດທະນາ” 138 ຕາກິໂລແມັດຂອງທີ່ດິນ [ການສຳປະທານທີ່ດິນ] ທີ່ພູພຽງບໍລະເວນ” (ເບິ່ງເອກະສານ

⁵ ໃນຂະນະທີ່ຊຽນເອກະສານ (ແຜນການ ການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໄລຍະທີ 2, 2007) ທີ່ໄດ້ອ້າງອີງໃນນີ້, ພະແນກຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ (ລວມທັງກົມການປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ) ໄດ້ຖືກຍ້າຍອອກຈາກ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ມາຂຶ້ນກັບ WREA

ຕິດຂັດ 4) ໃນບ່ອນ “ທີ່ມີແຮ່ບອກໄຊ ໃນດິນແລະຮອບໆດິນ, ເຊິ່ງຄາດວ່າຈະມີປະມານ 2-2.5 ລ້ານໂຕນ”. ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ “ການຕໍ່ລອງຢັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນສຳລັບອາສາສະໜັກ ຍີ່ປຸ່ນເພື່ອທີ່ຈະໃຫ້ຄວາມປອດໄພແກ່ທີ່ດິນຕອນນັ້ນ. ໃນຄວາມສາມາດຕົວນັ້ນ, ORD ກະງົບ ປະມານການຜະລິດປະຈຳປີໃຫ້ໄດ້ຫລາຍກວ່າ 20 ລ້ານໂຕນຕໍ່ປີ ໃນການຜະລິດບອກໄຊ ຈາກພູພຽງບໍລະເວນຖ້ຳເປັນໄປໄດ້, ເຊິ່ງເວລາທີ່ຟອກອອກມາແລ້ວອາດຈະໄດ້ພອຍເຖິງ 5-7 ລ້ານໂຕນຕໍ່ປີ”. ການຜະລິດອາລູມີນຽມຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງໄຟຟ້າ, ໂຄງການ ໄດ້ວາງແຜນການທີ່ຈະສ້າງ “ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້, ແບບແຜນຂອງພະລັງງານນໍ້າ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປະສົມປະສານກັບອຸດສາຫະກຳຂອງອາລູມີນຽມ” ການຕະຫລາດທີ່ ມຸ່ງຫມາຍແມ່ນຈີນ ເຊິ່ງແຮ່ບອກໄຊຂອງພວກເຂົາແມ່ນ “ບໍ່ພຽງພໍເລີຍ” ໃນປີ 2005. ໂຄງ ການແມ່ນຄາດຫວັງການສະໜັບສະໜູນຈາກທະນາຄານໂລກ ແລະ “ຫ້ອງການທີ່ມີການ ງານທີ່ດີທີ່ສຸດ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ”. ອີງຕາມຕາຕະລາງເວລາ, ໂຄງການ ປັດຈຸບັນນີ້ກຳລັງຢູ່ໃນໄລຍະວາງຈ້າງໃນ “ການສຳຫລວດຂັ້ນທຳອິດ” ເຊິ່ງຈະໄປແລ້ວ 12000 ແມັດ ແລະເຫັນບໍ່ແຮ່ 500 ບໍ່ແຮ່), ຍ້າຍໄປຫາ “ການສຳຫລວດໃນອະນາຄົດ” (ເພີ່ມເຕີມອີກ 18000 ແມັດແລະຕ້ອງເຫັນ 700 ບໍ່ແຮ່) ໃນກາງປີ 2008 ແລະສຳເລັດການ ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການໃນເດືອນທັນວາ 2008

ເອກະສານມີຢູ່ອິນເຕີເນັດ

ວຽງຈັນທາຍມີ 2007

ລາວແລະຈີນອາດພັດທະນາພາກເຫນືອແລະແຂວງຍຸນນານເພື່ອຊ່ວຍພັດທະນາແຂວງພາກ ເຫນືອ, 4 ເມສາ ຈີນເປັນຜູ້ລົງທຶນທີ່ຫລາຍກວ່າຫມູ່ໃນລາວ, 6 ມິຖຸນາ

ໃນວັນທີ 3 ເດືອນເມສາທີ່ວຽງຈັນ, CPI ແລະລັດຖະບານແຫ່ງຈີນຂອງແຂວງຍຸນນານ “ໄດ້ ເຊັນລົງນາມ 11 ສະບັບກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືການລົງທຶນທີ່ມີມູນຄ່າເຖິງ 1.5 ລ້ານດອລລ່າ” ໃນນັ້ນລວມມີການພັດທະນາພະລັງງານນໍ້າຕົກ (ໂຄງການນໍ້າເຟື້ອງ), ການກະສິກຳ ແລະ ຂະບວນການອຸດສາຫະ ກຳໃນວຽງຈັນ ແລະ ຂະບວນການອຸດສາຫະກຳໃນວຽງຈັນ ແລະ ເຈັດແຂວງພາກເຫນືອຂອງລາວ, ການປູກຢາງຢູ່ສີ່ແຂວງພາກເຫນືອ ແລະໂຮງງານເຫລັກ⁶ (ສັນນິຖານວ່າຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ) ແລະການຂຸດຄົ້ນຖ່ານຫີນ. ໃນເດືອນມິຖຸນາ ອາດຈະກຳ ລັງໄຕຕ້ອງເລື່ອງການຫຍຸດໂຄງການຊົ່ວຄາວຂອງການສຳປະທານໃນປັດຈຸບັນ. ຜູ້ຈັດການທົ່ວ

⁶ ວຽງຈັນທາຍມີ ເດືອນເມສາ 2007 ຫົວຂໍ້ໄດ້ໃຫ້ຕົວເລກລາຍລະອຽດທີ່ມີຄ່າໃນການອ່ານກ່ຽວກັບແຜນການຂະແໜງ ການພັດທະນາການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ຂອງ ທະນາຄານໂລກ (ອະທິບາຍໃນຕອນ 3.2) ໂຮງງານເຫລັກໄດ້ຄ່າຂອງການຜະລິດ ຄື 5 ແສນໂຕນຕໍ່ປີ, ແລະລັດຖະບານຂອງແຂວງຍຸນນານໄດ້ລາຍງານວ່າ “ມີຈຸດປະສົງຈະພັກການຮ່ວມມືໃນການກໍ່ສ້າງ ຄົມມະນາຄົມ” ເນັ້ນໃສ່ “ການເຊື່ອມຕໍ່ກັບຕອນກາງຂອງລົດໄຟສົ່ງກະໂປ-ຄຸນຫມິງ”, “ທາງດ້ວນຄຸນຫມິງ-ບາງກອກໃນ ພາກສ່ວນລາວ” (ເສັ້ນທາງທີ 3) ແລະ “ການເດີນເຮືອຈາກລານແກນ-ແມ່ນ້ຳຂອງ ເພື່ອຈະຕິດຕໍ່ກັບເຄືອຂ່າຍການ ຄົມມະນາຄົມຂອງຈີນຕໍ່ລາວ” ໃຫ້ເກີດຜົນ.

ໄປຂອງ DP ໄດ້ອ້າງວ່າ “ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະບານຂອງເຮົາຕ້ອງການຈະຫຍຸ້ງສະຫງັດການລົງທຶນໃນຂະແໜງການຊຸດຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອຈະອະນຸຍາດໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງຜົນກະທົບທາງລົບ, ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອວ່າ ປະເທດຈີນຍັງຄົງເປັນປະເທດອັນດັບໜຶ່ງທີ່ລົງທຶນຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຖ້າຫາກວ່າປະເທດຈີນລົງທຶນທຸລະກິດໃນຫລາຍໆຂະແໜງການ” ໃນເດືອນເມສາທີ່ມີຫົວຂໍ້ທີ່ໄດ້ວາງແຜນແລ້ວ - ເພື່ອປະເຊີນກັບຄວາມປະສົງ - ການພັດທະນາ, ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງຄໍາອ້າງອີງນີ້, ການຫຍຸ້ງໂຄງການການສໍາປະທານທີ່ດິນຊົ່ວຄາວ ແລະປັດຈຸບັນມີການສູ່ງຂອງໂຄງການຫລາຍຂຶ້ນໂດຍຄະນະກຳມະການການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບວ່າມັນຈະໄປສູ່ຢູ່ໃສ (ວຽງຈັນທາຍມ໌ 2007c) ແລະການຊ່ວຍເຫລືອ ໄດ້ບອກໄວ້ໃນບົດຄວາມ “ຈາກພາກສ່ວນທີ່ໜ້າສົນໃຈຈາກຍຸນນານ” ໃນ “ການຊ່ວຍເຫລືອໃນການວາງແຜນການໃຫຍ່ທີ່ຈະພັດທະນາເສດຖະກິດແລະອຸດສາຫະກຳ” ໃນເກົ້າພາກເໜືອຍັງຄົງຢູ່ໃນຄວາມສົນໃຈ ແລະອາດຈະເປັນການໂຕ້ວາທີກັນຕື່ມ.

ເອີດ ຊິສເຕັມລາວ (ບໍ່ມີວັນທີ) ເອກະສານກ່ຽວກັບໂຄງການ

ບໍລິສັດຜູ້ຊ່ຽວຊານເອີດ ຊິສເຕັມລາວ ໄດ້ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບ ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເຮັດວຽກກັບໂຄງການຊຸດຄົ້ນຄວ້າເຊໂປນ ແລະ ພູເບ້ຍ. ເອີດ ຊິສເຕັມລາວ ມີເອກະສານບາງເອກະສານ (ຢ່າງນ້ອຍກໍ່ແມ່ນແປດເອກະສານທີ່ກ່ຽວກັບກິດຈະກຳຂອງບໍລິສັດທີ່ພົວພັນກັບເຊໂປນ, ພູເບ້ຍ ແລະ ກົມທໍລະນີສາດ ແລະບໍ່ແຮ່) ແລະ ສະເໜີ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຕອບກັບທາງຈົດໝາຍອີເລັກໂທຣນິກສໍາລັບຂໍ້ມູນທີ່ຂຶ້ນກັບການຮ້ອງຂໍ

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ www.esl.laopdr.com ແລະ

www.earthsystems.com.au/lao_eng.htm

3.3 ພາກສ່ວນການການສຶກໍາ ແລະ ການປູກຝັງ

ການສຶກສາໂດຍລວມໃນພາກນີ້ແມ່ນກ່ຽວກັບຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ການປູກຝັງ, ຈາກຫລາຍໆ ແລະ ຫລາຍກໍລະນີທີ່ລວມຢູ່ໃນການສົນທະນາກັນກ່ຽວກັບການສໍາປະທານທີ່ດິນທີ່ສະແດງອອກມາ. (ຂະແໜງປ່າຜະລິດແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມຢູ່ໃນບົດລາຍງານນີ້ເນື່ອງຈາກວ່າມັນບໍ່ໄດ້ອາໄສການສໍາປະທານທີ່ດິນ⁷) ສໍາລັບສາມເຫດຜົນ, ພາກສ່ວນນີ້ເຂົ້າຄອບຄຸມ “ນະໂຍບາຍເນື້ອທີ່” ຫລາຍທີ່ສຸດໃນການໂຕ້ວາທີກ່ຽວກັບການສໍາປະທານທີ່ດິນ ແລະການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງໄດ້ສະເໜີໄວ້ທາງລຸ່ມໃນເອກະສານຕິດຄັດ 2. ກ່ອນອື່ນໝົດ, ພື້ນທີ່ກໍ່ສ້າງໂຄງການການປູກຕົ້ນໄມ້ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະການຄາດຫວັງກ່ຽວກັບດິນ ນັ້ນແມ່ນມີໃຫ້ແລ້ວສໍາລັບ

⁷ ການຄາດຫວັງຄັ້ງນີ້ແມ່ນ ການສໍາປະທານຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ລ້ານຊ້າງ (HIPA) ບົກຄຸມ 6 ແສນເຮັກຕາ ແຕ່ວ່າຈະໄດ້ຫລຸດລົງ 10ພັນ ເຮັກຕາຕາມຂໍ້ກ່າວຫາ (GTZ 2006a:79) ແລະສະແດງຜົນເທິງແຜນທີ່ໃນ Hodgdon (2007); ເບິ່ງເອກະສານຕິດຄັດ 4.

ການປ່ຽນແປງເພື່ອທີ່ຈະປູກ⁸ ໃຫ້ພາກສ່ວນກະສິກຳແລະການປູກຝັງເປັນພາກສ່ວນພິເສດໃນການສົນທະນາກ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ການລົງທຶນ ແລະການດຳລົງຊີວິດເພາະວ່າປະຊາຊົນລາວເຮົາແມ່ນຊາວກະສິກອນ. ສອງມາຄວາມສຳຄັນຂອງການຫຼຸດນ້ອຍຖອຍລົງຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນໄດ້ມີການບັນຍາຍເຊິ່ງຂະແໜງການພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ການປູກຝັງ ແມ່ນໄດ້ຜ່ານການສົນທະນາແລ້ວ ແລະ ຫມາຍຄວາມວ່າຄຳຖາມສຳລັບການມີທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມເຫມາະສົມສຳລັບກະສິກຳ ແລະ ການປູກຝັງແມ່ນໄດ້ເພີ່ມການຕໍ່ລອງ ແລະຄວາມບໍ່ແນ່ນອນຂອງການແປຄວາມຫມາຍຂອງຊັບພະຍາກອນເຊັ່ນ: ແຮ່ທາດ ຫລືໄມ້ທ່ອນ. ສ່ວນທີ່ສາມແມ່ນທາງເລືອກອື່ນໆທີ່ຍັງເຫລືອ ແມ່ນການສັນຍາຜູກຂາດທີ່ມີການຖືກຖຽງກັນໃນການສ້າງພື້ນທີ່ສຳລັບຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ການປູກຝັງ. ສຸດທ້າຍ, ມີສິ່ງໜຶ່ງທີ່ແມ່ນ “ອຸປະທານການຄັດເລືອກຕົວຢ່າງ”: ການຄົ້ນຄວ້າທີ່ເປັນເອກະລາດໄດ້ແນໃສ່ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ການປູກຝັງທີ່ຫລາຍກວ່າການພິຈາລະນາການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ປ່າໄມ້, ພະລັງງານນໍ້າ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ, ບາງເທື່ອອາດເປັນຍ້ອນການປະສົມກັນຂອງສາມເຫດຜົນຂ້າງເທິງ, ແລະພ້ອມທັງອີງຕາມການພົວພັນໃນການແຍກຕົວທາງກາຍະພາບ ແລະ ເຫດຜົນທາງການເມືອງໃນຂະແໜງການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ພະລັງງານນໍ້າ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງທະຫານໃນການຫ້ຖອຍໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບໃຜ.

Alton, Bluhm ແລະ ສົມສັກ 2005 - ການສຶກສາຢ່າງພາລາ, ສ.ປ.ປ.ລາວ, ໂຄງການ GTZ RDMA

ໃນການລົງເຮັດວຽກໃນພື້ນທີ່ລະຫວ່າງສອງຫາສາມເດືອນໃນເມືອງສິງ (ຫລວງນ້ຳທາ), ພາກເໜືອ ຂອງໄທ ແລະຍຸນນານ ແລະການຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມເຕີມໃນວຽງຈັນ, ການຄົ້ນຄວ້ານີ້ແມ່ນການອະທິບາຍຊ່ອງວ່າງລະຫວ່າງແມ່ນຫຍັງທີ່ຮູ້ກັນແທ້ທີ່ກ່ຽວກັບສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ, ເຕັກນິກທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ບໍລິເວນນັ້ນ. ການຄົ້ນພົບມີ (1) “ການປູກຢ່າງພາລາແລະຂ່າວລືກ່ຽວກັບການປູກແມ່ນແຜ່ຫລາຍຢູ່ໃນ ສ.ປ.ປ.ລາວ. ສະຖານະການກ່ຽວກັບຢ່າງແມ່ນປ່ຽນແປງຢ່າງໄວວາທີ່ກະຊວງກະສິກຳແລະປ່າໄມ້ບໍ່ມີເນື້ອທີ່ປູກຝັງໂດຍປະມານເລີຍ”. (6); (2) ພື້ນທີ່ທີ່ປູກຢ່າງໃນປີ 2005 ອາດຈະປະມານ 50000 ເຮັກຕາ; (3) “ນັກລົງທຶນຈີນ, ຫວຽດນາມ, ໄທ (ແລະອາດມີປະເທດອື່ນໆ) ກຳລັງຄົ້ນຄວ້າທີ່ຈະລົງທຶນໃນຂະແໜງການການປູກຢ່າງໃນ

⁸ ຮູບການສຳປະທານທີ່ດິນແມ່ນຍາກທີ່ຈະເຮັດອອກມາ; 5ແສນເຮັກຕາແມ່ນຖືກອ້າງອີງເລື້ອຍໆວ່າ ແມ່ນເປົ້າຫມາຍຂອງອຸດສາຫະກຳຂອງການປູກຕົ້ນໄມ້ (Lang & Shoemaker 2006:4); ໃນເດືອນກຸມພາ, ຄະນະກຳມະການການວາງແຜນແລະການລົງທຶນຄາດວ່າ 17 ບໍລິສັດແມ່ນມີເນື້ອທີ່ແລ້ວ 2ແສນ ເຮັກຕາ ໃນການສຳປະທານທີ່ດິນເພື່ອປູກຢ່າງ. ເບິ່ງເອກະສານຕິດຄັດ 1.

ສ.ປ.ປ.ລາວ, ແລະ ພວກເຂົາຊອກຫາການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະການກະກຽມຕ່າງໆ(6);⁹ (4) ໃນທາງກົນກັນຂ້າມຂອງເລື່ອງການພັດທະນາຄວາມປະສົງໂດຍສະເພາະ, ການສຶກສາຄວາມເໝາະສົມຂອງດິນ “ເບິ່ງຄືວ່າແມ່ນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດກ່ອນສຳລັບບໍລິສັດຢ່າງຫວຽດນາມເພື່ອຈະຕັດສິນໃຈໃນການລົງທຶນໃນລາວ” (6); ເຖິງແມ່ນວ່າຈະໃຊ້ວິທີການທາງວິທະຍາ - ໂດຍສະເພາະແມ່ນແຜນທີ່ທີ່ເໝາະສົມກັບແຜນທີ່ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ - ຕ້ອງການສຳລັບການລົງທຶນໃນອະນາຄົດ; (5) “ການຕ້ອງການເນື້ອທີ່ຂອງບຸກຄົນພາຍນອກ ແລະຄວາມປາດຖະໜາ [ຂອງບາງຊຸມຊົນ] ເພື່ອຈະປູກຢາງປະກອບກັບການຈະສ້າງສະຖານະການໃນຂະນະທີ່ [ຊາວບ້ານ] ບາງເທື່ອອາດເຕັມໃຈທີ່ຈະໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນຂອງພວກເຂົາບາງສ່ວນເພື່ອແລກປ່ຽນກັບທຶນ ຫລືການສະໜັບສະໜູນໃນການປູກຢາງ” (43); (6) ຂັ້ນຕອນການລົງທຶນແມ່ນໄດ້ອະທິບາຍຢ່າງລະອຽດ (ໃນເອກະສານຕິດຄັດ) ເຖິງແມ່ນວ່າ “ເຂົ້າໃຈຍາກ” (7) ຄຸນນະພາບຂອງການກວດຄົ້ນບົດສັນຍາ 4 ບົດ ແມ່ນໄດ້ໃຫ້ຄວາມຕ້ອງການຢ່າງຫລວງຫລາຍ, ຈາກທັດສະນະຄະຕິຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງບໍລິສັດ (86-7). ບາງເທື່ອອາດແມ່ນສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການໂຕ້ວາງຂອງການສຳປະທານທີ່ດິນ (8) ໃນການສົນທະນາກັນເລື່ອງບໍລິສັດປູກຢາງຕ້ອງການສຳປະທານດິນທີ່ມີເນື້ອທີ່ກວ້າງ, ການສຶກສາໂດຍປະມານໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການສຳປະທານທີ່ດິນທີ່ກວ້າງຢູ່ຫລວງນ້ຳທາຍັງເລື່ອນລອຍ ແລະ ຍັງບໍ່ແມ່ນການສະແດງຜົນທາງຂະແໜງການນິເວດວິທະຍາ (ຈຳພວກພູມິປະເທດຂອງພູ), ແຕ່ຫລາຍກວ່າການຕັດສິນໃຈຂອງພະນັກງານລັດທ້ອງຖິ່ນ.

Hunt, Glenn 2005. ການປູກຂອງ SSNC-BGA ລົງຢູ່ມຢາມຄຳມ່ວນ: ລາຍງານການລົງພື້ນທີ່ວັນທີ 4 ເມສາ

ບົດລາຍງານບົດນີ້ໄດ້ສະຫລຸບການຢູ່ມຢາມ 1 ມື້ ໃຫ້ແກ່ [ບໍລິສັດລາວປູກຕົ້ນໄມ້] BGA ຫ້ອງການເມືອງຫົນບູນ ແລະສ່ວນແບ່ງຫມູ່ບ້ານໃນແຂວງຄຳມ່ວນ ຂອງການສຳປະທານທີ່ດິນຂອງບໍລິສັດ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນຈາກການໄປຢູ່ມຢາມຫ້ອງການມີ (1) ປະເດັນທີ່ດິນແມ່ນ “ເປັນປະເດັນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ” ບໍລິສັດປະເຊີນຫນ້າກັບ “ຍ້ອນວ່າເວລາທີ່ຄົນໄດ້ທີ່ດິນແລ້ວ, ບາງຄົນກໍ່ຕ້ອງເສຍທີ່ດິນສະເຫມີ” (ທ່ານ Hunt ທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງບໍລິສັດທີ່ເຜີຍແຜ່ບົດຄວາມຈາກໂຄງເລື່ອງຂອງບໍລິສັດ) (2); ໃນການປະຕິບັດໂຄງການສອງສາມປີຫລັງ “ໄດ້ປະຕິບັດກິດຈະກຳການພັດທະນາຊຸມຊົນແບບຫລາກຫລາຍ” ກ່ຽວພັນເຖິງທຶນທາງ (ທີ່ບໍລິສັດໄດ້ຈ່າຍໃຫ້) ໂຮງຮຽນ, ວັດ ແລະໄຟຟ້າ (ສາມຢ່າງສຸດທ້າຍແມ່ນກັບແຮງງານ ຫລື ການປະກອບສ່ວນທາງດ້ານການງານ “ເລັກງນ້ອຍໆ” ຈາກປະຊາຊົນ)¹⁰; (3) ບັນຊີຂອງໂຄງການສຳປະ

⁹ ໃນການທີ່ຈະສົນທະນາກັນເລື່ອງການພັດທະນາການປູກຢາງຂຶ້ນກັບ “ການສຳປະທານທີ່ດິນແລະການຈັດການຕ່າງໆ” (ຕົວຢ່າງ: ສັນຍາຜູກຂາດ), ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ໃຫ້ລາຍລະອຽດເສດຖະກິດຂອງຄອບຄົວກັບການເປັນຜູ້ຖືທຸນຂະໜາດນ້ອຍ (ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະບານຈະຢູ່ເບື້ອງຫລັງກໍ່ຕາມ)

¹⁰ ເບິ່ງ High (2006) ສຳລັບການສົນທະນາທີ່ສຳຄັນຂອງການປະກອບສ່ວນຂອງສັງຄົມຂຶ້ນກັບແຮງງານ

ທານທີ່ດິນແມ່ນໄດ້ໃຫ້ໂດຍຕົວແທນຂອງສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມຂອງບໍລິສັດທີ່ໄດ້ກ່າວວ່າ ການສໍາປະທານທີ່ດິນແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດແລ້ວ. (i) ຮອງຫົວຫນ້າຂອງບໍລິສັດໄດ້ມາເຖິງຫມູ່ບ້ານ (ii) ຫລັກສໍາຄັນຂອງຊາວບ້ານແມ່ນຊາວບ້ານຕ້ອງການທີ່ດິນ (iii) ຕາມຂໍ້ຕົກລົງຂອງແຂວງ, ເມືອງ ແລະຊາວບ້ານ ແລະ (iv) ອີງຕາມກົດຫມາຍ. ໃນລະຫວ່າງທີ່ລົງຢູ່ມຢາມບ້ານ, (4) ບັນຊີໄດ້ຖືກນໍາມາໃຫ້ໂດຍຫົວຫນ້າ ແລະ ຕົວແທນຈາກບໍລິສັດໄດ້ຖືມຄວາມສັບສົນກ່ຽວກັບ ສ່ວນປະກອບຂອງການດໍາລົງຊີວິດທີ່ຂຶ້ນກັບການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່, ແລະບໍ່ເຫັນດີກ່ຽວກັບບໍລິສັດ ທີ່ມີບົດບາດໃນການສໍາປະທານທີ່ດິນ (cf. ທີ່ເຫັນໄດ້ໃນ 3.1 ຂ້າງເທິງ); (5) ນາຍບ້ານໄດ້ ຕ້ອນຮັບໂຄງການຄືວ່າເປັນຜູ້ໃຫ້ແຮງງານ, ເພີ່ມເຕີມ (i) ໃນວັນທີ “ຄົນບາງຈຳນວນເທົ່ານັ້ນ ທີ່ໄດ້ເປັນພະນັກງານຖາວອນ”, ພະນັກງານພວກນີ້ຍືນຍັນເນື້ອທີ່ຊັດເຈນ, ການສິດຢາຂ້າສັດຕູ ພືດ ແລະການໃຊ້ປຸ້ຍ ແລະ (ii) ມັນ “ຍາກທີ່ຈະເວົ້າ” ວ່າວຽກເສີມຂອງເຂົາເຈົ້າມີເລື້ອຍປານ ໃດ; (6) ເປົ້າຫມາຍທີ່ດິນສໍາລັບການອະນຸລັກ ສໍາລັບການປູກແມ່ນແບບປ່າລາວ; ແລະ (7) ຢູ່ໃນລະຫວ່າງການສົນທະນາຢ່າງບໍ່ເປັນທາງການຂອງສະມາຊິກໃນທີມ, ຫົວຫນ້າທີມໄດ້ລາຍ ງານວ່າ, ໃນຂະນະທີ່ຖາມວ່າຮູ້ສຶກແນວໃດທີ່ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ດິນໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ, ທີ່ ຫມູ່ບ້ານບໍ່ມີ ຄວາມສາມາດທີ່ຈະຕໍ່ລອງ ໃນຂະນະທີ່ຕົວແທນຂອງບໍລິສັດໄດ້ນໍາພະນັກງານປ່າໄມ້ແຂວງໄປ ນໍາ.

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ ingoproject@laopdr.com

Hunt, Glenn 2006. ການປູກຝັງທີ່ດິນກວ້າງໃຫຍ່ທີ່ເມືອງປາກກະດິງ: ລາຍງານຈາກການ ຢ້ຽມຢາມໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດແບບປະສົມປະສານທີ່ປາກກະດິງ, ວັນທີ 23 ມີນາ ບົດລາຍງານບົດນີ້ ຂຶ້ນກັບການລົງຢູ່ມຢາມພື້ນທີ່ 1 ວັນ, ໄດ້ແນໃສ່ສາມສີ່ພື້ນທີ່ຂອງໂຄງ ການ NGO ບ່ອນທຳອິດແມ່ນຢູ່ Oji [ບໍລິສັດ ປ່າໄມ້ປູກລາວ ຈຳກັດ] ໂຄງການປູກຕົ້ນໄມ້ ວິກ, ບ່ອນທີສອງແມ່ນການສໍາປະທານການປູກຕົ້ນປາມທີ່ໄດ້ຖືກລະຖິ້ມໂດຍ “ນັກລົງທຶນມາ ເລເຊຍທີ່ບໍ່ມີຄຳອະທິ ບາຍ”, ແລະບ່ອນທີສາມແມ່ນບ່ອນທີ່ເສຍຊີ້ສູງທີ່ສຸດຄືສວນປູກຫມາກ ພ້າວປາກກະດິງ (cf. VT 2007a). ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີ (1) ຊາວບ້ານໃນເຂດສາມໂຄງການ ນັ້ນສູນເສຍການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງເຂົາເຈົ້າລວມມີທັງເນື້ອທີ່ເຂດດິນຕອນ ເທິງ; (2) ການຊົດເຊີຍ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະແປໃຫ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງເຊິ່ງລວມມີທັງພະນັກງານ, ເຊິ່ງກໍ່ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມນໍາ ຫລືວ່າເປັນແບບ “ມີຂໍ້ຈຳກັດຫລາຍຂອງພະນັກງານ”; (3) ໂຄງການທີ່ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດຫມາຍຂອງທັງສອງ (ບ່ອນທີ1) ແລະໂຄງການ “ທີ່ຫນ້າສົງໄສ” (ບ່ອນທີ 2 ແລະບ່ອນທີ 3) ລວມມີການສໍາປະທານທີ່ດິນ “ແມ່ນເປັນເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມຍາກລຳບາກແກ່ ຊາວບ້ານ” ທີ່ບ່ອນທີ 1, ບົດລາຍງານໄດ້ກ່າວວ່າ “ການບຽດບຽນຊັບພະຍາກອນໃນຫມູ່ບ້ານ ແມ່ນຜົນສະແດງຂອງ [700-800 ເຮັກຕາ] ເນື້ອທີ່ປູກຝັງ” ນັ້ນແມ່ນການທີ່ໂຄງການບໍ່ໄດ້ຊົດ ເຊີຍຢ່າງຕະຫລອດຮອດຝັ່ງ, ອີກຢ່າງໂດຍການຊົດເຊີຍທາງດ້ານການເງິນໂດຍກົງ, ໂອກາດ ຂອງແຮງງານ ຫລືພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ຊັບພະຍາກອນໄດ້ສູນເສຍໃຫ້ທີ່ດິນທີ່ໃຊ້ປູກຝັງລວມມີ

ທັງດິນກະສິກຳເຂດຕອນເທິງ, ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ໃຊ້ເພື່ອຜົນຜະລິດຂອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ແລະ ດິນທີ່ສະຫງວນໄວ້ໃຫ້ຄອບຄົວໃຫມ່ - ຊາວບ້ານໄດ້ບອກຄວາມກັງວົນວ່າ “ບໍ່ມີຫນ້າໄມ້ພຽງພໍ [ເທົ່າທີ່ບອກ] ທີ່ບ່ອນທີ່ໄປເອົາສຳລັບຫມົດທຸກຄົນໃນຫມູ່ບ້ານ” ແລະໄດ້ບອກກ່ຽວກັບການລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ຂໍໃຫ້ເອົາເຮືອນໄວ້ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີໃຜມາສົນໃຈເລີຍ. ສະມາຊິກທີມ (ພະນັກງານ NGO) ກໍ່ໄດ້ພັນລະນາໃນສະຖານະການທີ່ NGO ໄດ້ສະໜັບສະໜູນຄືການເຮັດຫີນທາງ ເຊິ່ງໃຊ້ໃນການປູກຝັງ ແລະການຕັດໄມ້ ເຊິ່ງຕໍ່ມາໄດ້ກາຍເປັນການປະເຊີນຫນ້າກັບການຜະລິດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ (cf. UNDP 2006: 97). ໃນບ່ອນທີ 2, ບົດລາຍງານໄດ້ບັນລະຍານເຖິງການລະຖິ້ມກິນຈັກຫນັກ, ການຢູ່ໃຫ້ກັບປ່າໄມ້ ແລະພະນັກງານ NGO ໄດ້ສິດຕິດໄມ້ເອງ, ໃນການທີ່ຈະເດົາວ່າພື້ນທີ່ນັ້ນກຽງ, ຖືກປູກດ້ວຍຕົ້ນປາມ (ເຊິ່ງປັດຈຸບັນນີ້ແມ່ນມີຫຍ້າຂຶ້ນປົກຄຸມໄປຫມົດ) ແລະຖືກລະຖິ້ມ. ທາງທີມງານໄດ້ອອກຄວາມເຫັນວ່າ “ຊາວບ້ານຫນຶ່ງຫລືສອງຄົນໄດ້ກັບໄປຄືນທີ່ພື້ນທີ່ນັ້ນແລະປູກເຂົ້າໃສ່ [ແຕ່ວ່າ] ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແມ່ນບໍ່ເຫລືອເລີຍ” ຍ້ອນວ່າພື້ນທີ່ນັ້ນ “ເປັນດິນເສຍທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຕົ້ນປາມ ແລະ ຫຍ້າ”. ໃນບ່ອນທີ 3, ທາງທີມງານໄດ້ລາຍງານວ່າ ການຕັດໄມ້ໄດ້ຕັດດິນຂອງສາມຫມູ່ບ້ານ ເຊິ່ງໃນອະດີດໄດ້ໃຊ້ເປັນບ່ອນເອົາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ການລ່າ ແລະບາງເທື່ອກໍ່ປູກເຂົ້າ ແລະຕໍ່ມາແມ່ນການພັດທະນາປູກຕົ້ນຫມາກພ້າວ - ແຕ່ວ່າບໍ່ເກີດຜົນ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະການປົກຫຸ້ມຂອງຫນ້າຕົ້ນຫມາກພ້າວ(ສະໜັບສະໜູນໂດຍການສຳພາດກ່ຽວກັບລັດທີ່ບໍ່ມີການທຳງານກ່ຽວກັບການເບິ່ງແຍງຫນ້າຂອງຕົ້ນຫມາກພ້າວ) - ແນະນຳວ່າ “ເປົ້າຫມາຍຂັ້ນຕົ້ນຂອງການປູກຕົ້ນໄມ້ບໍ່ແມ່ນການປູກຕົ້ນຫມາກພ້າວ ແຕ່ແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະຖອນໄມ້ທ່ອນ”. ການສະຫລຸບນີ້ແມ່ນໄດ້ຮັບການ ສະໜັບສະໜູນໂດຍຄວາມຈິງທີ່ວ່າຕົ້ນໄມ້ຍັງຄົງເກີດຂຶ້ນເຖິງວ່າປັດຈຸບັນຈະມີການລະຖິ້ມ ແລະ ພື້ນທີ່ດິນປູກຝັງບໍ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດທີ່ພື້ນທີ່ທີ 2 - ເຊິ່ງປຽບໄດ້ທາງຂະໜາດ (ແລະຮູບຖ່າຍທາງພູມິປະເທດ) ຕໍ່ກວ່າ 30 km

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ ເຄືອຂ່າຍຂອງ INGO ingoproject@laopdr.com

Diane, Atonella 2006. ການປ່ຽນແປງຢູ່ເລື້ອຍໆຂອງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງການປູກຢາງຢູ່ຊາຍແດນຂອງລາວ

ບົດລາຍງານການລົງຕົວຈິງ

ໃນການລົງຄົ້ນຄວ້າຕົວຈິງທີ່ພື້ນທີ່ເປັນເວລາ 4 ອາທິດ ໃນປີ 2005 ໄດ້ດຳເນີນໃນລະຫວ່າງໄລຍະການລົງພື້ນທີ່ ສຳລັບການສຶກສາການແກ້ໄຂບັນຫາເສດຖະກິດຢູ່ແຖວຊາຍແດນຈີນ-ລາວ, ບົດລາຍງານນີ້ໄດ້ຂຽນຂຶ້ນເພື່ອເປັນສ່ວນປະກອບຂອງທ່ານ Alton ແລະເພື່ອນຮ່ວມງານ (2004) ລາຍງານວ່າ “ກັບລາຍລະອຽດການວິເຄາະເພີ່ມເຕີມຂອງປ່າໄມ້ສັງຄົມ, ໃນການ “ຍ້າຍຕົ້ນໄມ້ໄປປູກບ່ອນໃຫມ່” ໃນພາກເໜືອຂອງລາວ, ເຊິ່ງຂັດກັບພື້ນຖານຂອງການຂ້າມຊາຍແດນກັບຈີນ”. ດັ່ງທີ່ທ່ານ Alton ກັບຄະນະທີມງານ, ທ່ານ Diana ໄດ້ແນໃສ່ການຜະລິດແບບນ້ອຍໆ. ການຄົ້ນພົບຂອງທ່ານ Diana ມີ (1) ພື້ນທີ່ໄດ້ໃຊ້ລະບົບການປູກຈາກ

ຫ້ອງການກະສິກຳປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ຫ້ອງການກະສິກຳແລະປ່າໄມ້ແຂວງ ເຊິ່ງສວນທາງກັບ
ນະໂຍບາຍລະດັບຊາດຕາມຄວາມຈິງ “ອະນຸຍາດໃຫ້ການສຳປະທານທີ່ດິນໃຫ້ການປູກຝັງແກ່
ຊາວຈີນ [ນັກທຸລະກິດ]”, (2) ລະບົບພື້ນບ້ານແມ່ນຍັງສ້າງບັນຫາໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານຢູ່ ເຊິ່ງຜູ້ທີ່
ຕ້ອງການປູກຝັງຕື່ມອີກນອກຈາກເຂດດິນກະສິກຳ, ແລະ ຜູ້ທີ່ຮຽກຮ້ອງວ່າລະບົບການແບ່ງ
ເຂດແມ່ນຍັງສັບສົນຫລາຍ¹¹. ບາງເທື່ອສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການໂຕ້ວາທີວ່າດ້ວຍການສຳປະ
ທານ (3) ການຕົກລົງປູກຝັງແມ່ນປູກກັບຄອບຄົວແລະລະບົບເຄືອຂ່າຍສັງຄົມອື່ນໆ, ຫລາຍ
ກວ່າການຂຶ້ນກັບສັນຍາໂດຍກົງ, “ໄດ້ຮັບການຍັງຢືນວ່າມີຄວາມປອດໄພຕໍ່ຊາວນາຫລາຍຂຶ້ນ
ໃນເງື່ອນໄຂຂອງທຶນ ແລະການສັນຍາທີ່ດິນແມ່ນມີຄວາມຫນ້າສົງໄສໃນເງື່ອນໄຂຂອງການນຳ
ແຮງງານເຂົ້າມາ ແລະການຕອບແທນຕະຫລາດຂອງກາວລາເຕັກ, ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງ
ການປ່ອຍດິນ” ແລະ ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີຄວາມສ່ຽງສູງເນື່ອງຈາກວ່າພວກເຂົາໃຊ້ເນື້ອທີ່
ກວ້າງກວ່າເກົ່າ ແລະ “ຫລຸດຜ່ອນດິນທີ່ເຫລືອໃຫ້ແກ່ຊາວນາໃນຕະລຫອດໄລຍະຂອງສັນຍາ
(30-40 ປີ)

ເອກະສານເອົາໄດ້ຈາກຜູ້ຂຽນ Antonella.Diana@anu.edu.au

Lang & Shoemaker 2006. ການສ້າງຄວາມທຸກຈົນໃນລາວ: ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແລະ ອຸດສາຫະກຳການປູກໄມ້

ການໂຕ້ຖຽງທີ່ວ່າ “ປ່າໄມ້ແລະດິນທຳມະດາແມ່ນສິ່ງສຳຄັນໃນລະບົບການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມ
ຊົນຊົນນະບົດໃນລາວ” ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊາວບ້ານທີ່ທຸກທີ່ສຸດ “ຜູ້ທີ່ຂຶ້ນກັບປ່າໄມ້
ຫລາຍທີ່ສຸດ” ສຳລັບການດຳລົງຊີວິດ, ບົດລາຍງານບົດນີ້ໄດ້ກຳນົດເອົາ ທະນາຄານພັດທະ
ນາອາຊີທີ່ໃຊ້ກຳລັງໃນການປູກຕົ້ນໄມ້ຂັ້ນທຳອິດ, ມີການໂຕ້ຖຽງວ່ານີ້ແມ່ນ “ຂຶ້ນກັບຫລັກຖານ
ປອມ - ທີ່ມີເນື້ອທີ່ກວ້າງທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ ຫລືຢູ່ພາຍໃຕ້ການເຊື່ອມໂຊມ ຂອງປ່າໄມ້...ທີ່ມີຄ່ານ້ອຍ
ຫລືບໍ່ມີເລີຍສຳລັບຊຸມຊົນ” (2) ອີງຕາມເອກະສານການວິເຄາະຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາ
ຊີ, ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີຄື: (1) ການປະເມີນຜົນຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີແມ່ນໂຄງການປູກ
ຕົ້ນໄມ້ອຸກສາຫະກຳ (1993-2003) ແມ່ນບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດແລະການສະແດງຜົນຂອງມັນກໍ່
ບໍ່ຫນ້າປະທັບໃຈ (2) ດັ່ງທີ່ຫລັກຖານທາງເອກະສານໄດ້ສະແດງມາແລ້ວຫລາຍສ່ວນ, “ຍັງມີ
ພື້ນຖານທີ່ຍັງປະຕິບັດຢູ່ແຕກຕ່າງກັນໃນການເຂົ້າໃຈກັນເຊັ່ນ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແນວໃດ ແລະ
ຄ່າຂອງມັນຕໍ່ກັບບຸກຄົນພາຍນອກ (ພະນັກງານທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແລະພະນັກງານ
ລັດຖະບານສູນກາງ) ກັບຊາວບ້ານທ້ອງຖິ່ນ”, ເຊິ່ງໄດ້ຄົ້ນພົບຫລາຍກໍລະນີ “ພວກເຂົາໄດ້ເວົ້າ
ວ່າ ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ຫລຸດຈຳນວນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້” ແລະໃຊ້ປ່າໄມ້ສຳລັບການປູກເຂົ້າ, ການເພີ່ມ

¹¹ ທ່ານ Diana ໄດ້ຂຽນວ່າສິ່ງທີ່ຄຸກຄາມຢ່າງແທ້ຈິງທີ່ມີຕໍ່ກັບຊາວນາຜູ້ທຸກຈົນແມ່ນມາຈາກການປາບພື້ນທີ່ພ້ອມທັງການ
ສະສົມຂອງຊາວນາຜູ້ທີ່ຮັ່ງມີ-ໃນການຂັດແຍ້ງກັນຢ່າງເປັນທາງການ [ຫລັກຄວາມຍຸດຕິທຳ] ຂະບວນການອະນຸຍາດໃຫ້ທີ່
ດິນ-ຕັດສິນຊາວນາຜູ້ທຸກຈົນໃນໂອກາດທີ່ຈະເກີດກວດ, ເຂົ້າເຖິງເນື້ອທີ່ການປູກຝັງ. Ducourtieux ແລະທີມງານ
(2005) ລາຍງານສິ່ງທີ່ພົບເຫັນທີ່ຄ້າຍຄືກັນຢູ່ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ

ຈຳນວນຂອງສັດລ້ຽງ ແລະສຳລັບການສະສົມໄມ້ທ່ອນ, ພືນ, ໄມ້ໄຜ່, ແລະເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ; ແລະ (3) ຫລັກຖານທີ່ເກີດຈາກການສັງເກດນີ້ແມ່ນກົງກັນຂ້າມກັນ (ຖ້າຜູ້ໜຶ່ງແນໃສ່ຄຳວ່າ “ປ່” ໃນການອ້າງອີງຂ້າງລຸ່ມ) ຫລືຖ້າສົນໃຈຫລາຍກວ່ານັ້ນ, ຄຳຖາມກ່ຽວກັບຂະບວນການເສດຖະກິດທີ່ມີຄຸນຄ່າ (ຖ້າຜູ້ໃດແນໃສ່ຄຳວ່າ “ນ້ອຍ”) ອ້າງອີງໃນ - ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີຢືນຍັນວ່າ “ການປູກອາດຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນບ່ອນທີ່ປ່າໄມ້ເຊື່ອມໂຊມ ເຊິ່ງອາດຈະມີຄ່າທາງເສດຖະກິດຫລືບໍ່ມີເລີຍ”

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ <http://chrislang.org/tag/lao>

Lang, Chris 2006. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງອຸດສາຫະກຳການປູກຕົ້ນໄມ້ຢູ່ໃນກຳປູເຈຍ ແລະລາວ

ອີງຕາມການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງທຳອິດແລະຄັ້ງທີສອງໃນທ້າຍປີ 2006, ບົດລາຍງານບົດນີ້ໄດ້ສະເໜີລາຍລະອຽດບາງສ່ວນກ່ຽວກັບຂະແໜງການປູກຕົ້ນໄມ້ໃນພາກເໜືອຂອງລາວ ແລະ ທັງມີການປະກົດວ່າມີການປຸງປຸງກັນລະຫວ່າງລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີ (1) ການສຳປະທານການປູກຕົ້ນໄມ້ແມ່ນເປັນລາງວັນໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດຢາງຫວຽດນາມຢູ່ພາກໃຕ້, ກັບບໍລິສັດຢາງຈີນຢູ່ທາງພາກເໜືອ ແລະບໍລິສັດ ຈີນແລະອິນເດຍ ໃນແຂວງຈຸດສູນກາງ; (2) ປຸງປຸງກັນກັບກຳປູເຈຍ, ການສຳປະທານທີ່ຂຶ້ນກັບການປ່ຽນແປງສັນຍາໃນລາວແມ່ນພົວພັນເຖິງການສົນທະນາໃນການແກ້ໄຂປ່າໄມ້ ແລະ ການຫລຸດລົງຂອງປ່າໄມ້ຫລາຍກວ່າ; (3) ໂຄງການປູກຢາງ Dac Lac ທີ່ມີເນື້ອທີ່ 10000 ເຮັກຕາຢູ່ທາງພາກໃຕ້ໄດ້ຖືກບັນລະຍາຍວ່າເປັນແບບທີ່ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 50000 ຫລື 100000 ຂອງເນື້ອທີ່ດິນສະເໜີໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດຫວຽດນາມ; (4) ອ້າງອີງເຖິງປັດຈຸບັນຂອງ “ດິນທີ່ເຊື່ອມໂຊມ”, ໂຄງການ “ໄດ້ຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍໃນບ່ອນທີ່ຕັດພືດທີ່ເປັນລາຄາ, ແຕ່ບໍ່ຮັບຈ່າຍໃນບ່ອນທີ່ເປັນນາເຂົ້າຢູ່ດິນຕອນເທິງຂອງຊາວນາ”; (5) ມີປ້າຍຫ້າມໃຫ້ສັດລ້ຽງໄປກິນຫຍ້າຢູ່ໃນໂຄງການປູກຢາງໃນແຂວງຈຳປາສັກເທົ່າທີ່ສັງເກດໄດ້; ແລະ (6) ຊາວບ້ານ 4 ຄົນໄດ້ພົບກັບທີມຄົ້ນຄວ້າໄດ້ຮັບເງິນຈຳນວນ 1\$ ຕໍ່ມື້ໃນການທຳຄວາມສະອາດພື້ນທີ່ຫລັງຈາກສຳເລັດກິດຈະກຳ

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ <http://chrislang.org/tag/laos>

Hunt Glenn 2007. ການຕັດສິນໃຈຂອງບ້ານ ແລະຄວາມຕ້ອງການຂອງບ້ານ. ບົດຮຽນຈາກສອງອາສາສະໜາກຢູ່ປຸ່ນ, ໝູ່ບ້ານເປົ້າໝາຍ. ການສະເໜີຜົນງານທີ່ກະຊວງກະສິກຳແລະປ່າໄມ້/ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການສົນທະນາການປູກໄມ້, ວັນທີ 15 ກຸມພາ.

ບົດສະເໜີຜົນງານ, ທີ່ຂຶ້ນກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ Hunt ອີງຕາມຫລັກຖານຈາກສອງໝູ່ບ້ານທີ່ໄດ້ປະຕິເສດທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໂຄງການການສຳປະທານການປູກຕົ້ນໄມ້ໃນການທີ່ຈະຂຽນບົດສະຫລຸບກ່ຽວກັບ ຂະບວນການຂໍຄວາມເຫັນທີ່ລວມມີໂຄງການສຳປະທານທີ່ “ການສຳ

ປະທານ“ ແມ່ນແບບສອບຖາມການສຳປະທານ, ສະຖານທີ່ທີ່ຊາວບ້ານໃນພື້ນທີ່ການສຳປະທານມີສິດໃນການຕໍ່ລອງ ແລະ ປະຕິເສດ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນໃນຫມູ່ບ້ານທຳອິດມີ (1) ຂະບວນການຂອງຫ້ອງການການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການກຳນົດດິນທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊາວບ້ານ“ ມີການຕັດສິນໃຈຍ້ອນວ່າ, ໃນທາງກົງກັນຂ້າມກັບຫມູ່ບ້ານອື່ນໆທີ່ທາງຫ້ອງການການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການກຳນົດທີ່ດິນ ເບິ່ງຄືວ່າມີການໂອນທີ່ດິນຈາກຫມູ່ບ້ານ, ໃນຫມູ່ບ້ານນີ້ໄດ້ສ້າງການມີອຳນາດ ແລະຄວາມຮັບຜິດ ຊອບ; ແລະ (2) “ການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນຕໍ່ປະຊາຊົນແມ່ນບໍ່ຄືກັນກັບການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນສຳລັບບໍລິສັດ“ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ “ຊາວບ້ານໄດ້ແຈ້ງການວ່າທີ່ດິນປັດຈຸບັນນີ້ຕົກເປັນເປົ້າໝາຍສຳລັບການປູກຕົ້ນໄມ້...ສຳລັບຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ຫລາກຫລາຍຂອງການດຳລົງຊີວິດ“. ໃນຫມູ່ບ້ານທີ 2, (3) ບໍລິສັດປູກໄມ້ມີກິນລະຍຸດເຂົ້າເຖິງຊາວບ້ານໃນ 4 ໂອກາດແຕກຕ່າງກັນ, ແຕ່ໃນແຕ່ລະຄັ້ງບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ, ໃນຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະເອົາດິນທີ່ບໍລິສັດປູກຕົ້ນໄມ້ນັ້ນ ເຊິ່ງອາດຈະຕົກກັບດິນຕອນນ້ອຍໆ ທີ່ພວກເຂົາໄດ້ປ້ອງກັນໃນຫມູ່ບ້ານຂ້າງໆ; (4) ຊາວບ້ານໄດ້ຖາມອາສາສະໝັກຍີ່ປຸ່ນ (ທີ່ມີໂຄງການຢູ່ໃນບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ) ທີ່ເຂົ້າແຊກແຊງເຖິງຜົນປະໂຫຍດຂອງເຂົາເຈົ້າກັບຫ້ອງການຂອງບໍລິສັດທີ່ວຽງຈັນ, ເພື່ອທີ່ຈະໄປຖາມຄຳຖາມ; (5) ບໍລິສັດທີ່ວຽງຈັນໄດ້ລາຍງານວ່າລາວບໍ່ໄດ້ລະວັງກຽວກັບກິດຈະກຳປະເພນີ ແລະ ຄິດວ່າທາງບໍລິສັດຈະນັບຖືຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວບ້ານ.

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ ເຄືອຂ່າຍຂອງ INGO ingoproject@laopdr.com

Barney, Keith 2007a. ບົດລາຍງານໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບການສຳປະທານປ່າໄມ້ ແລະ ການຂັດແຍ້ງ ຂອງສັງຄົມໃນແຜ່ນດິນໃຫຍ່ອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ (ຮ່າງສະບັບວັນທີ 24 ເມສາ 2007)

ບົດລາຍງານຂອງທ່ານ Barney 3 ໜ້າ, ທີ່ຂຶ້ນກັບວັນນະຄະດີທີ່ມີຢູ່ ແລະ ການສະແດງຄວາມເຫັນຂອງທ່ານເອງໃນເວລາທີ່ທ່ານລົງຕົວຈິງ ແລະ ການສະລຸບຫຍໍ້ປະຫວັດຂອງການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ສະຖານະການປັດຈຸບັນໃນການປະເຊີນໜ້າກັບການຂັດແຍ້ງທາງທີ່ດິນໃນປະເທດໄທ, ລາວ, ກຳປູເຈຍ, ຫວຽດນາມ ແລະ ມຽນມາ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນໃນສ.ປ.ປ.ລາວ ມີ: (1) ການສຳປະທານການປູກໄມ້ເຊິ່ງເຂດກິດຈະກຳປະກອບມີ “ເຂດມີບັນຫາ” ສຳລັບພາກສ່ວນການປູກຕົ້ນໄມ້ຍ້ອນວ່າ (i) ໄລຍະຂອງເຂົາເຈົ້າເຕັງກັນກັບໄລຍະທີ່ຫມູ່ບ້ານກຳລັງເຮັດການກະສິກຳ ແລະ (ii) ມີສິດນ້ອຍໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ ຫລື ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ຂະບວນການແບ່ງເນື້ອທີ່ (2) ຄວາມພະຍາຍາມໃນ “ການຈັດການແບບຍືນຍົງ ແລະລະບຽບຂອງຂະແໜງການປູກຕົ້ນໄມ້” ໄດ້ “ກ່ຽວກັບຄວາມພໍໃຈ” (3) ຄວາມພະຍາຍາມນີ້, ພ້ອມທັງການເລີ່ມມາແຕ່ຕົ້ນ “ສ້າງຄວາມຫມັ້ນຄົງໃຫ້ແກ່ປ່າຕອນເທິງຂອງປະຊາຊົນ (ເບິ່ງ GTZ 2007), ແມ່ນໄດ້ຖືກທ້າທາຍໂດຍ “ການບັງຄັບທາງດ້ານເສດຖະກິດການເມືອງທີ່ສຳຄັນຫລັງການລົງທຶນຂອງການປູກໄມ້; (4) ໃນຕົ້ນປີ 2007, ຄະນະກຳມະການການວາງ

ແຜນແລະການລົງທຶນໄດ້ບົ່ງຂໍ້ມູນວ່າ “ເນື້ອທີ່ຕ່ຳທີ່ສຸດ 150000 ເຮັກຕາໄດ້ຖືກບໍລິຈາກໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດປູກໄມ້ (ລວມມີປູກຢາງ ແລະ ຕົ້ນວິກ) ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນ \$500 ລ້ານ; ແຜນ ແລະ ຄວາມກົດດັນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດ; ແລະ (5) ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງກົດໝາຍສໍາລັບການຈັດການ ແລະ ກົດໝາຍສໍາລັບການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໂດຍກົງ (ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສໍາປະທານທີ່ດິນ) ແມ່ນ “ຍັງຄົງຢູ່ພາຍໃຕ້ການພັດທະນາ” ການຊອກຫາຈາກປະເທດອື່ນໆ ແມ່ນຄ້າຍຄືກັບສະຖານະການໃນປະເທດລາວເຊິ່ງລວມມີ (a) ຂະບວນການສໍາປະທານທີ່ດິນໄດ້ເລີ່ມຈາກ “ການຕົກລົງໃນບຸລິມະສິດ” ສໍາລັບຂະໜາດຂອງເນື້ອທີ່ດິນເຊິ່ງບໍ່ມີລາຍລະອຽດປະກົດ (ກໍາປູເຈຍ), (b) ການຂັດແຍ້ງກັນທາງດ້ານທີ່ດິນລະຫວ່າງຊຸມຊົນແລະລັດວິສາຫະກິດປ່າໄມ້ (SFE) ບໍ່ຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງອະນຸມັດໃຫ້ລັດວິສາຫະກິດປ່າໄມ້ຂອງຫວຽດນາມ ແລະ (c) ຄວາມຂັດແຍ້ງລະຫວ່າງທຳນຽມ ແລະ ຂໍ້ບັດຍັດຕໍ່ລະບົບຜູ້ເຊົ່າຊັບພະຍາກອນຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າໃຈ ຜ່ານການພົວພັນຂອງເຂົາເຈົ້າເພື່ອທີ່ຈະ “ຕັດ [ເກົ່າແລະໃຫມ່] ລະຫວ່າງຄວາມທຸກຍາກ, ເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຍຸດຕິທຳທາງສັງຄົມ” (ໃນທົ່ວປະເທດ)

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ kbarney@yorku.ca

Barney Keith 2007b. ພະລັງງານ, ການເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ດິນຈືດ: ການປູກຕົ້ນໄມ້, ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ນິເວດມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ຊຸມຊົນກໍ່ມີການປ່ຽນແປງຢູ່ເຂດເມືອງຫີນບູນຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ບົດລາຍງານຈາກພາກສະໜາມ

ອີງຕາມການສັງເກດຂອງການທີ່ໄດ້ດໍາເນີນໃນປີ 2005-2007 ຢູ່ເຂດເມືອງຫີນບູນ ເຊິ່ງແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງ Oji-LPFL (formerly BGA) ຂອງໂຄງການປູກຕົ້ນໄມ້ ແລະ ແມ່ນເຂດລຸ່ມກ້ອງເຂື່ອນຂອງໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າເທີນຫີນບູນ, ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວແມ່ນການສຶກສາກ່ຽວກັບດິນ ໂດຍການສັງເກດຢ່າງຊັດເຈນ ເພື່ອຈະຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານ Barney ສາມາດຂຽນບົດນິພົນປະລິຍາເອກທາງດ້ານພູມິສາດ. ບົດລາຍງານທີ່ແມ່ນຂໍ້ກຸນແຈພົບເຫັນແມ່ນເນັ້ນໃສ່ການພັດທະນາການປູກຕົ້ນໄມ້ ແລະ ເນັ້ນໃສ່ຄວາມໂປ່ງໃສຂອງໂຄງການ, ການຂັດສິດຜົນປະໂຫຍດເຊິ່ງໄປຄຸງຄູ່ກັນກັບລະບຽບຫລັກການຂອງການປະຕິບັດກິດຈະກຳ ແລະ ການສືບສວນວິທີການນໍາໃຊ້ເພື່ອເຂົ້າໃຈການປະຕິບັດຢູ່ບ້ານ, ຄວາມບໍ່ເໝາະສົມນໍາການນໍາໃຊ້ທະນາຄານພັດທະນາ ແລະ ການບໍ່ແບ່ງຜັນກໍາໄລ ຂອງໂຄງການລົງທຶນຈາກເອກະຊົນ.

ໂດຍສະເພາະ (1) ການສະຫລຸບຂອງບົດລາຍງານຢ່າງຈະແຈ້ງ (ບໍ່ຕ້ອງສົງໄສ) ຫລືວ່າຍ້ອນມີບັນດາບໍລິສັດຫລາຍພາກສ່ວນກ່າວໃນບົດລາຍງານນີ້...ຈິ່ງໄດ້ເນັ້ນໃຫ້ມີການກະທຳ ດ້ວຍການບັງຄັບໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການເຂົາເຈົ້າ. ໂດຍການເນັ້ນຫນັກໃຫ້ມີການປະຕິບັດຢ່າງມີຫມາກຜົນ ເພື່ອທົດແທນສິ່ງທີ່ຊຸມຊົນໄດ້ສູນເສຍຍ້ອນໂຄງການຜະລິດໄຟຟ້ານໍ້າຕົກນີ້ (8). ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນສະເພາະອີກຢ່າງຄື: (2) ບໍລິສັດປູກປ່າລາວ ຈຳກັດ (LPFL) ມີຈຸດປະສົງວາງເປົ້າຫມາຍ “ທຳລາຍປ່າ” ເພື່ອມາປູກຕົ້ນວິກ

ແຕ່ຂາດເງື່ອນໄຂປັດໃຈຕ່າງໆເພື່ອວິເຄາະສິ່ງນັ້ນ. (3) ດິນທີ່ມີແຜນມອບໃຫ້ (LUPLA) ມີຂະບວນການນຳໃຊ້ຕາມຈຸດປະສົງສະເພາະດິນທີ່ຊາວບ້ານບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້. ແຕ່ຊາວບ້ານພັດບໍ່ມີອົງການທ້ອງຖິ່ນທີ່ຈະມີອິດທິພົນຕໍ່ຂະບວນການນີ້ໄດ້. (4) ໄລຍະສຳເລັດໂຄງການການສຳປະທານທີ່ດິນອົງໃສ່ຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງບໍລິສັດ ແລະລັດ (ຕົວຢ່າງ ການໃຫ້ຂໍ້ຮຽກມັດດ້ານອຸປະກອນຕ່າງໆເພື່ອພັດທະນາບ້ານ) ກໍ່ເຫັນວ່າຍັງບໍ່ທັນໂປ່ງໃສແລະ ຈະແຈ້ງ ແລະຍັງບໍ່ທັນສະດວກແກ່ຊາວບ້ານ ກໍ່ຄືຜູ້ສັງເກດການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອີກດ້ວຍ; (5) ພາກສ່ວນພາຍນອກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຢ່າງຈະແຈ້ງຈາກການໄດ້ຈ້າງງານຢ່າງມີຜົນດີທີ່ໂຄງການໄດ້ນຳມາໃຫ້ໃນຊ່ວງປີ 2005-2006. (6) ເມື່ອສົມທຽບການກັບປ່ອຍວາງບໍ່ໃຫ້ສິດ. ການທົດແທນມອບໃຫ້ຊາວບ້ານເພື່ອເຂົ້າໄປນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຫັນວ່າຍັງບໍ່ທັນເໝາະສົມ, ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຊາວບ້ານຮູ້ສຶກວ່າສິ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຍັງບໍ່ທັນມີຜົນປະໂຫຍດຫຍັງເລີຍທີ່ໄດ້ຈາກໂຄງການ. ເຂົາເຈົ້າເຫັນວ່າ ເຂົາໄດ້ຕັດສິດທີ່ເພື່ອທຳການເພາະປູກ; (7) ຊາວບ້ານບໍ່ມີກົນໄກການສະເໜີຂໍ້ຂ້ອງໃຈຢ່າງເປັນທາງການທີ່ຈະສະເໜີຕໍ່ໂຄງການ ແລະກໍ່ມີຄວາມຜິດຫວັງບໍ່ໄດ້ຜົນປະໂຫຍດ ຖ້າຫາກວ່າອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຖືກບໍລິສັດຊື້ຈ້າງຈ່າຍເງິນໃຫ້ເຂົາ; (8) ໄດ້ຮັບສຳປະທານດັ່ງເດີມ ແມ່ນໄດ້ຮັບເງິນກູ້ຈາກທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ເຊິ່ງແມ່ນໂຄງການປູກຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ (ITPP) ເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ; (9) ຂໍ້ມູນພື້ນຖານຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສຳປະທານສຳລັບການນຳໃຊ້ດິນຕົວຈິງ ເຊິ່ງໄດ້ມອບໃຫ້ເພື່ອຕໍ່ສູ້ທາງດ້ານການພັດທະນາ ປູກຕົ້ນໄມ້ໂດຍທົ່ວໄປ ແລະ CDM ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງມາເປັນທາງການເພື່ອຊຸກຍູ້ລະດັບທີ່ມີຢູ່ແລ້ວນີ້. ເຖິງຢ່າງນັ້ນກໍ່ຕາມກໍ່ບໍ່ປາສະຈາກຄວາມຜິດພາດໄດ້ຕໍ່ລະບົບການປູກຝັງທີ່ອົງໃສ່ການດຳລົງຊີວິດຕົວຈິງຂອງຊາວບ້ານ; (10) ບັນຫາສ້າງຂຶ້ນໂດຍການພັດທະນາກົດຈະກຳການປູກຕົ້ນໄມ້ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມໂກດເຄືອງຕໍ່ຜົນກະທົບດ້ານລົບ ຕໍ່ຊາວບ້ານທີ່ຢູ່ກ້ອງເຂື່ອນ ຈາກການສ້າງໂຄງງານພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳຕົກເຊິ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ການກະສິກຳທີ່ຢູ່ຕາມແຄມຝັ່ງຂອງປະຊາຊົນນ້ຳຖ້ວມ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານໄດ້ໄປອາໄສການປູກຝັງຢູ່ເຂດດິນເນີນສູງ ແລະ (11) BGA ບົດປະເມີນຜົນທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ປະເມີນໂດຍຜູ້ຊ່ຽວຊານຄົນໜຶ່ງໃນປີ 2002 ແຕ່ບໍ່ໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຜົນໄດ້ຮັບດ້ານລົບຈາກການກຳນົດເຂດດິນເນີນສູງ (ການຈູດປ່າເພື່ອການກະສິກຳ) ເພື່ອພັດທະນາການປູກຝັງ

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່

http://www.yorku.ca/Publications/YCAR_Working_Paper_Series.html

DOF-JICA 2007. ໂຄງການທົດລອງວິທີການພັດທະນາການສຳຫລວດເພື່ອວິເຄາະປ່າທີ່ຖືກທຳລາຍຢ່າງແຮງໃນເຂດດິນທີ່ຈະມີການປ່ຽນໄປເຮັດຢ່າງອື່ນໂດຍອົງໃສ່ເທັກໂນໂລຊີພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມ

ການສຶກສາດັ່ງກ່າວໄດ້ອີງໃສ່ວິທີການຕ່າງໆສຳລັບພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມ, ພາບຖ່າຍທາງອາກາດ (ໄດ້ຖ່າຍທຸກໆປີ, ແຕກຕ່າງທາງລະດູການ ແລະທາງດ້ານຂະໜາດ) ເພື່ອກຳນົດ

ວິເຄາະຜົນເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນໃນການປ່ຽນແປງໄປເປັນດິນປູກຝັງ. ເຂດພູມິສາດສຳລັບການສຶກສາແມ່ນ ເມືອງອາດສະພັງທອງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ເຊິ່ງເປັນເຂດທີ່ຫ່າງໄກສອກຫລີກ - ປະກອບດ້ວຍ SPOT 5 (2006) ແລະ LandSAT (ລະຫວ່າງປີ 1970 ຫາປີ 2004) ພ້ອມດຽວກັນກໍໄດ້ປຸງບາງການສຳຫລວດຂອງຊາວບ້ານ ແລະ ສະຖານທີ່ສຳປະທານດິນ. ການສະເໜີຜົນສຳຫລວດມີການຊັກຊ້າຈົນມາຮອດທ້າຍເດືອນ ກໍລະກົດ 2007.

Lestrelin, Guillaume 2007. ການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນຢູ່ໃນລາວ: ການປະກົດເປັນຈິງ ແລະ ການບັນລະຍາຍ

ເອກະສານນີ້ແມ່ນ ການຕຳຫນິດຕໍ່ຄຳຮ້ອງຂໍ ເຊິ່ງການພັດທະນາຢູ່ລາວ ໄດ້ຖືກນາບຊູ່ຈາກລະບົບການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ ແຕ່ຂະຫຍາຍອອກໄປຈາກດິນຖືກເຊາະເຈື່ອນ, ການເຊື່ອມໂຊມຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້ ເຊິ່ງພົວພັນກັບຜົນກະທົບຢູ່ກ້ອງເຂື່ອນ (4) ນີ້ບໍ່ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າ ແມ່ນການພົວພັນໂດຍກົງກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ, ໄດ້ເວົ້າເຖິງການເຊື່ອມໂຊມຂອງການພັດທະນາດິນຕອນເທິງ ແລະ ການຖາມເຖິງການເຂົ້າເຖິງຂອງບ່ອນທີ່ສຳປະທານທີ່ດິນທາງດ້ານການຈັດການ ແລະ ຕົວຢ່າງການພັດທະນາແບບນິຍົມ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີ (1) “ຫລາຍກວ່າການວາງໃຈໃນການສັງເກດຫລັກຖານ, ການສົນທະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນແບບວັນນະຄະດີຢ່າງເປັນທາງການປະກົດວ່າອີງຕາມການຄາດການລ່ວງໜ້າຫລາຍເກີນໄປ ພິຈາລະນາສາຍສຳພັນແບບບັງເອີນລະຫວ່າງປ່າໄມ້ ແລະ ການກວດລ້າງພື້ນທີ່. ການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ, ການຕົກຕະກອນ ແລະ ລະບອບການປົກຄອງແຫ່ງວິທະຍາສາດນ້ຳ ແລະ ຈາກນີ້, ກ່ຽວກັບປະເດັນສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດຄວາມທຸກຈົນ, ໃນລະຫວ່າງການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ” (6); (2) ດິນຕອນເທິງ “ຜູ້ທີ່ຢູ່ເທິງນ້ຳ” ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາຕາມຄຳກ່າວ (ອີງຕາມຄວາມບາງຂອງດິນ ແລະ ຄວາມສູງຊັນຂອງດິນເປັນການຄຸມຄາມ ການປະເຊີນໜ້າກັນຂອງຜົນຜະລິດ ຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນແຫ່ງຊາດ (ດິນຕອນລຸ່ມທີ່ກ່ຽວກັບການກະສິກຳ ແລະ ພະລັງງານນ້ຳ), ຍັງຄົງມີຈຸດສຳຄັນຂອງ “ການເຊື່ອມໂຊມ” ໃນການໂຕ້ວາທີ່ກ່ຽວກັບ ແລະ ການປະຕິບັດຂອງການຈັດວາງອານາເຂດໃຫມ່ຄືກັນກັບ ການວາງແຜນການໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການກຳນົດທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຫມູ່ບ້ານໃຫມ່ (BOX 5: ອານາເຂດ); ແຕ່ວ່າ, (3) ການຜູກມັດກັບປະເດັນຂອງຜົນຜະລິດຂອງດິນຕອນເທິງ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງແມ່ນໄດ້ມີການແນະນຳເພີ່ມຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ເປັນຮູບເປັນຮ່າງ ໃຫ້ເປັນທີ່ນິຍົມ ແລະ ຫລຸດຖານລະຍຸດການຈັດການການພັດທະນາດິນຕອນເທິງ. *ເອກະສານນີ້ຢູ່ທີ່ຜູ້ຂຽນ guillaume.lestrelin@durham.ac.uk*

**Manivong & Cramb 2007. ເສດຖະກິດຂອງຜູ້ຖືຫຸ້ນຂະໜາດນ້ອຍໃນການຜະລິດຢາງ
ໃນພາກເໜືອຂອງລາວ**

ເຖິງແມ່ນວ່າການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ເລັ່ງໃສ່ການຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ (ແລະເຖິງແມ່ນວ່າບໍ່ໄດ້
ບອກເຖິງການສຳປະທານທີ່ດິນ) ແມ່ນການເຂົ້າເຖິງຢ່າງງ່າຍດາຍສຳລັບການປະຕິບັດຂອງ
ການປະເມີນຜົນຂອງອຳນາດທີ່ດິນ. ຜູ້ຂຽນໄດ້ພັດທະນາແນວຄວາມຄິດຂອງ “ການໃຊ້ຄວາມ
ອາດສາມາດ” ເຊິ່ງລວມ ມີການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານກາຍະພາບ (ໃນກໍລະນີນີ້ແມ່ນ
ດິນ, ພູມອາກາດ ແລະພູມິປະເທດ) ກັບການເຂົ້າເຖິງ (ໃນກໍລະນີນີ້ແມ່ນພື້ນຖານໂຄງລ່າງ)
ລະດັບຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່ໃນຫລວງນ້ຳທາ ອີງຕາມຄວາມເໝາະສົມສຳລັບປູກຢາງ. ບົດ
ລາຍງານທີ່ຄ້າຍຸກັບບົດນີ້ແມ່ນໄດ້ສະແດງຢູ່ເທິງແຜນທີ່ຂອງເອກະສານຢູ່ທີ່

www.nafri.org.la/documents/Special_report/Manivong%20and%20Cramb_REVISED.pdf

BOX 5: ທິດສະດີກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື: ອານາເຂດ

ແນວຄວາມຄິດຂອງອານາເຂດ - ການປະຕິບັດການສ້າງອານາເຂດ - ໄດ້ຖືກພັດທະນາໂດຍນັກ
ວິທະຍາສາດການເມືອງ ທ່ານ Robert Sack ຜູ້ທີ່ສ້າງເກດວ່າ ລັດສ້າງ ແລະຈັດການອານາເຂດ
ເໝືອນດັ່ງຍຸກປະຖົມບູຮານ. ແນວຄວາມຄິດໂດຍປະມານໄດ້ອ້າງອີງເຖິງທິດສະດີຂອງທ່ານ Max
Weber ກ່ຽວກັບລັດ, ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງທີ່ບໍ່ຍອມໃຫ້ມີສິດທີ່ຈະໃຊ້ພື້ນທີ່ທີ່ເອົາໃຫ້, ແຕ່ວ່າປ່ຽນແປງ
ມັນໄປໃນທາງທີ່ສຳຄັນສອງທາງ: ທາງທີ 1: ສິດທິຫນຶ່ງດຽວໃນຄວາມຮຸນແຮງແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດ, ມັນ
ຕ້ອງການຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ເນື່ອງຕໍ່ກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ຮັກສາກິດລະບຽບຂອງລັດໃນ
ອານາເຂດ. ທາງທີ 2, ການສ້າງກິດຈະກຳແບ່ງອານາເຂດຂອງລັດແມ່ນສຳຄັນ ຕໍ່ເສດຖະກິດແລະສັງ
ຄົມ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ການປະຕິບັດຂອງອົງການແບ່ງອານາເຂດ, ການດູແລ ແລະການຈັດວາງໃຫມ່
(ຫລືການແບ່ງອານາເຂດແບບສັ້ນ) - ກິດຈະກຳປະເພດພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຊີວະພິຊິກ, ແລະການ
ບໍລິຫານການຈັດປະເພດຂອງທີ່ດິນ, ນິຍາມ ແລະການແບ່ງບັນທີ່ດິນໃຫມ່ຂອງເມືອງ ແລະບ້ານ,
ແລະ ການເກັບພາສີ - ປະກອບມີສ່ວນສຳຄັນຂອງກິດຈະກຳກັບການພົບປະກັນຂອງປະຊາກອນ
ແລະ ປະຕິກິລິຍາຕໍ່ລັດ ແລະ ການກົນກັງຂ້າມກັນກັບການຮຽນແບບຂອງການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກລັດ
ແລະ ການປ້ອງກັນປະຊາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການແບ່ງອານາເຂດໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ເບິ່ງ
Vandergeest ແລະ Peluso 1995 (ປະເທດໄທ), ທ່ານ Li 1999 (ອິນໂດເນເຊຍ); ທ່ານ
Sowewine 2003 (ຫວຽດນາມ) ແລະທ່ານ Rigg (ລາວ)

**NAFRI (Vongkhamhor ແລະ ທິມງານ) 2007a. ປະເດັນສຳຄັນຂອງຜູ້ຮ່ວມຫຸ້ນຂະ
ໜາດນ້ອຍຂອງການປູກຢາງຢູ່ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະແຂວງຫລວງພະບາງ, ສ.ປ.ປ.ລາວ**
ບົດລາຍງານບົດນີ້ໄດ້ແນໃສ່ຜູ້ທີ່ມີຫຸ້ນສ່ວນນ້ອຍຂອງການປູກຢາງ ແລະກ່ຽວພັນກັບການສຳ
ປະທານທີ່ດິນ. ຜ່ານການໂຕ້ວາທີກ່ຽວກັບການມີທາງເລືອກອື່ນ. ນອກນີ້ຍັງໄດ້ສະລຸບລວມຂະ
ບວນການເຫັນດີໃຫ້ລົງທຶນ (23) ແລະຍົກສູງສາມຈຸດ: (1) ຍ້ອນວ່າມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ຍົກ

ສູງການນຳເຂົ້າເຖິງພື້ນທີ່, ການສັນຍາຂອງການປູກຢາງ ແລະບໍ່ລວມມີການສຳປະທານທີ່ດິນ ຂະໜາດນ້ອຍ (ໃນ 10 ເຮັກຕາ); (2) ຍ້ອນວ່າການຂັດແຍ່ງກັນລະຫວ່າງຫລັກຖານທີ່ແຕກ ຕ່າງກັນ (ຕົວຢ່າງ: ສົມມຸດວ່າການສຳປະທານແມ່ນຫມາຍເຖິງການສຳປະທານທີ່ໃຫຍ່) ຫລື ອາດຍ້ອນວ່າເກີດຄວາມສັບສົນກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ ຫລືຂອບເຂດເນື້ອທີ່, ລາຍລະອຽດຂອງ ໂຄງການ, ລວມມີປັດຈຸບັນ ບໍ່ມີເອກະສານຂອງການສຳປະທານທີ່ດິນ, ແມ່ນເປັນການຍາກທີ່ ຈະຕິດຕາມ ຖ້າບໍ່ມີການສະແດງອອກມາຕໍ່ກັບປະເດັນດັ່ງກ່າວ ແລະ (3) “ການວາງແຜນທີ່ ຈະໃຊ້ດິນກວ້າງສຳລັບການປູກຢາງ ເບິ່ງຄືວ່າໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໂດຍບໍ່ມີການບົ່ງບອກຕົວຈິງ ຂອງດິນເທິງແຜນທີ່. ທັງສອງກໍລະນີນີ້ແມ່ນສຳລັບການສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ພ້ອມທັງ ການສັນຍາການປູກ. ໃນຂະນະທີ່ຕົວແທນສາຍພື້ນທີ່ພາຍໃຕ້ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ແຂວງ ແລະ PIPC [PDPI??] ແມ່ນຮັບຜິດຊອບນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນຂະແໜງການ ກະສິກຳ, ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ແບ່ງກັນເບິ່ງທັງສອງຝ່າຍ” (16)

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ NAFRI

Schipani, Steven 2007. ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກແມ່ນທາງເລືອກໃຫ້ແກ່ການປູກ ຢາງເທິງດິນເນີນສູງ. ຈຸດປະກາຍ 8: 5 -17

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ຂຶ້ນກັບປະສົບການຂອງນັກຂຽນທີ່ເປັນທີ່ປຶກສາຂອງການທ່ອງທ່ຽວແບບອະ ນຸລັກຂອງລັດຖະບານ, ໄດ້ໃຊ້ການປຸງບາງຂອງການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ແລະ ການປູກ ຢາງຢູ່ແຂວງຫລວງນ້ຳທາເພື່ອ“ໃຫ້ດິນໂດຍການວາງແຜນພ້ອມທັງທັດສະນະຄະດີແບບກວ້າງ ໂກເທິງທາງເລືອກຂອງກິດຈະກຳການດຳລົງຊີວິດ (ຊຸມຊົນທີ່ຂຶ້ນກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸ ລັກ) ໄດ້ມີຢູ່ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ແລ້ວ, ນັ້ນອາດແມ່ນການປ່ຽນແປງໄປສູ່ການປູກຢາງ” (6)¹² ສິ່ງທີ່ ພົບເຫັນລວມມີ (1): ຊາວບ້ານແມ່ນຍອມຮັບການປູກຢາງ “ຫລືວ່າເປັນເຂົາເຈົ້າຜູ້ດຽວຫລື ພາຍໃຕ້ການເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຫລາກຫລາຍ, ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງການແບ່ງລາຍຮັບກັບຜູ້ລົງທຶນ ລາວ ຫລືສາກົນ” (6); (2) ໃນປີ 2005, ຫລາຍກວ່າ 4580 ເຮັກຕາຂອງປ່າໄມ້ທີ່ເຊື່ອມ ໂຊມ ແລະ ຕອນດິນທີ່ເປົ່າວ່າງໄດ້ຖືກກວາດລ້າງ ແລະໄດ້ຖືກແທນທີ່ໂດຍການປູກຢາງຂະ ຫນາດນ້ອຍຢ່າງກະທັນຫັນໃຫ້ກັບທາງຢາງຢູ່ເມືອງສິງ ແລະ ເມືອງນ້ຳທາ” (3) ການຖືກຖຽງ ກັນກ່ຽວກັບ ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກພົບກັບຈຸດປະສົງຂັ້ນຕົ້ນຂອງການຈັດການປ່າສະ ຫງວນໃນ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ໃນຂະນະທີ່ການປູກຢາງຊະນິດດຽວບໍ່ພົບຫຍັງເລີຍ; (4) ການ ທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກຢູ່ຫລວງນ້ຳທາ “ແມ່ນການກຳເນີດລະດັບທີ່ຮີບດ່ວນ ແລະ ສຳຄັນ ສຳລັບການແລກປ່ຽນກັບຕ່າງປະເທດໂດຍບໍ່ມີການບັນທຶກກ່ຽວກັບທີ່ດິນ”, ແມ່ນໄດ້ກຳເນີດ

¹² ບັນທຶກວ່າການເລັ່ງໃສ່ການປູກຢາງ, ເຊິ່ງຫມູ່ບ້ານໄດ້ປູກ “ເປັນເຈົ້າຂອງຜູ້ດຽວຫລືພາຍໃຕ້ການເປັນເຈົ້າຂອງດິນຫລາກ ຫລາຍ ແລະຂໍ້ຕົກລົງການແບ່ງລາຍຮັບກັບຜູ້ລົງທຶນ” (6), Schipani (ເຫມືອນດັ່ງທີ່ຫລາຍໆຄົນໄດ້ປະເຊີນຫນ້າ-ຫລາຍ ກວ່າການເລີ່ມງານດ້ານການສຶກສາ-ການສຳປະທານທີ່ດິນ) ບໍ່ໄດ້ພະຍາຍາມເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງການຂຶ້ນກັບ ການສຳປະທານ, ການຂຶ້ນກັບສັນຍາ ແລະການຖືຫຸ້ນຂະໜາດນ້ອຍ

ເງິນແລ້ວ ຫລາຍກວ່າເມື່ອທີ່ຂອງແຂວງ 4580 ເຮັກຕາຈະກຳເນີດຂຶ້ນຖ້າມີການຜະລິດ, ແລະ ກຳລັງຂະຫຍາຍໃນການມີກຳໄລບົນພື້ນຖານການຊົມໃຊ້ຫລາຍກວ່າການກວາດລ້າງພື້ນທີ່ ແລະ ກໍ່ອາດແມ່ນການນຳແຮງງານເຂົ້າມາ; ແລະສະຫລຸບລວມແລ້ວ, (5) “ກິດຈະກຳການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ແລະການປູກຢາງສາມາດດຳເນີນໃນແຂວງດຽວກັນ, ແຕ່ບໍ່ແມ່ນໃນສະຖານທີ່ດຽວກັນຢ່າງທັນທີ” (15) (cf. VT 2007d)

ເອກະສານມີຢູ່ທີ່ <http://www.undplao.org/newsroom/juthpakai.php>

ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ອົງການພັດທະນາຝະລັ່ງ ແລະ ກະຊວງກະສິກຳປ່າໄມ້ (ກຳລັງດຳເນີນ) ການກະສິກຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຕ້ອງການການປະເມີນ (TAR: LAO 40105)

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ເຮັດວຽກເພື່ອທີ່ຈະບອກວ່າສິ່ງທີ່ເຫັນແມ່ນ “ການທ້າທາຍທີ່ບໍ່ມີລຳດັບຕໍ່ການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດການທາງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ” ກ່າວຄື “ຄວາມກວ້າງພາຍນອກ-ສ້າງຄວາມກົດດັນ” ໂດຍບໍລິສັດຈີນ, ຫວຽດນາມ ແລະອິນເດຍ ເພີ່ມສິນຄ້າໂດຍກົງ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ດິນຮາບພຽງໂດຍການປູກ ແລະ ການພັດທະນາຜູ້ຖືຫຸ້ນຂະໜາດນ້ອຍຂອງການກະສິກຳ. ສູນຂອງໂຄງການ ແລະເອກະສານທົວຂໍ້ທີ່ຂຽນໂດຍ ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ແລະ ອົງຕາມບົດສຸດທ້າຍທີ່ຢູ່ລະຫວ່າງກາງ ແລະທ້າຍປີ 2007 ແລະ ຈາກລາຍລະອຽດແລະການສຸມໃສ່ການເຮັດວຽກອາດຈະເລີ່ມຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ບົດອອກມາໃນທ້າຍປີ 2007.

ຕິດຕໍ່ ADB, AFD ຫລື MAF ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

Dwyer, Michael (ກຳລັງດຳເນີນ). ສຶກສາດ້ານການວິເຄາະ (ການສຳປະທານຂະໜາດນ້ອຍເຊິ່ງທັດສະນະການເບິ່ງທີ່ມີການພົວພັນກັບຜູ້ເຊົ່າທີ່ດິນ ແລະ ການປະເມີນດິນທີ່ເໝາະສົມແລ້ວ)

ເມື່ອເນັ້ນເຖິງການວິເຄາະວິທີການທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ, ການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ Dwyer ໄດ້ສືບສວນເບິ່ງຄືນຂໍ້ມູນຈາກການສ້າງພູມິສາດກຳນົດເຂດ ແລະການນຳໃຊ້ພູມິສາດຕ່າງໆກ່ຽວກັບດິນ, ຜູ້ເຊົ່າດິນ, ດິນນຳໃຊ້ ແລະດິນທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມອາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດຢູ່ພາກເໜືອ ຄື ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ ເຊິ່ງສິ່ງທີ່ພົວພັນກັບແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໄດ້ມີການປ່ຽນແປງໄປ ຍ້ອນມີການກໍ່ສ້າງອາຄານຫລວງຫລາຍ ກ່ຽວກັບການນຳມາເຊິ່ງແມ່ນຈາກການລົງທຶນທັງນັ້ນ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີ: (1) ການສຳປະທານທີ່ດິນຂະໜາດນ້ອຍ (ອະນຸຍາດໃຫ້ພຽງແຕ່ 10 ເຮັກຕາ) ກໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ບາງຄັ້ງຄາວໃນຮູບການສົມທົບກັນຄືການລວມກັນ ແທນທີ່ຈະປູກແຕ່ພືດຊະນິດດຽວ. ການສັນຍາການປູກໄດ້ກຽມໃຫ້ສະເພາະ “ດິນຂອງລັດທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ” ກໍ່ຄື “ດິນຂອງລັດທີ່ສ້າງໃຫ້ມີໃຫມ່ອີກ”, (2) ເມື່ອກ່າວເຖິງຄວາມສຳຄັນດ້ານການປະຕິບັດຕົວຈິງກ່ຽວກັບແນວຄວາມຄິດຂອງການເຊື່ອມໂຊມ ແລະການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ການປະຕິບັດຕົວຈິງຂອງດິນລັດທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດເຫັນ

ວ່າ ມີການພົວພັນກັນຢ່າງດີລະຫວ່າງດິນນໍາໃຊ້ ແລະຜູ້ເຊົ່າດິນ ເຊິ່ງກໍາລັງດໍາເນີນກິດຈະກຳ ຕ່າງໆ, ລະຫວ່າງສະຖານທີ່ກ່ຽວກັບການວາງສະແດງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະການກຳນົດທີ່ດິນ (LUPLA) ແລະກົດໝາຍກ່ຽວກັບສິດເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສົມບັດ; ແລະ (3) ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຜົນກະທົບການພັດທະນາການປູກຢາງ ເພື່ອຄໍ້າປະກັນສະບຽງອາຫານມີຄວາມສັບສົນລະຫວ່າງການເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ຂອງໝູ່ບ້ານຕ່າງໆ ແລະ ການຈ້າງງານ, ພາສີ ແລະຕົວຈິງກໍ່ແມ່ນເປື້ອນກນອກ, ການຂາດແຄນຂໍ້ມູນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ແລະ ການສົ່ງໃຫ້ອີກຄົນໜຶ່ງໃນຮູບການ 2+3 ຂອງສັນຍາປູກຝັງ (ຮູບແບບຜູ້ຈັດການ) ກົງກັບ 1+4 ສັນຍາດ້ານການປູກຝັງ (ຮູບແບບຄ່າຈ້າງແຮງງານ)¹³ ບົດລາຍງານຈາກການລົງເຮັດວຽກຢູ່ທ້ອງຖິ່ນສາມາດຫາໄດ້ຈາກທ້າຍປີ 2007.

ສາມາດເອົາໄດ້ຈາກຜູ້ຂຽນ mdwyer@berkeley.edu

NAFRI/ກະຊວງກະສິກໍາແລະປ່າໄມ້ (ກໍາລັງດໍາເນີນ). ອົບຮົບການຄຸ້ມຄອງການສໍາປະທານບາງເມືອງທີ່ຄັດເລືອກ

NAFRI & FAO (ກໍາລັງຈະເຂົ້າມາ): ວິເຄາະການລົງທຶນ ແລະ ຜົນກໍາໄລສໍາລັບການພັດທະນາປູກຢາງ ແລະການຄໍ້າປະກັນສະບຽງອາຫານຢູ່ເຂດເມືອງພົນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ

ສະຖາບັນຍຸດທະສາດລວມກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ຍີ່ປຸ່ນ (ບໍ່ແນ່ນອນ) ປະກົດການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການສຶກສາການປູກຝັງ (ປີ 2006)

3.4 ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ, ການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກໍາ

ໂດຍມີການຍົກເວັ້ນເລັກນ້ອຍ, ການສໍາປະທານທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ການທ່ອງທ່ຽວ, ການຄ້າ ແລະ ກິດຈະກຳດ້ານອຸດສາຫະກໍາເຫັນວ່າບໍ່ໄດ້ກັງວົນ ແລະ ມີຄວາມລະມັດລະວັງເໝືອນຂະແໜງການອື່ນໆ, ມີທ່າທີວ່າຍ້ອນ (i) ຂົງເຂດດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ເນັ້ນເຖິງການຊຸດຄົ້ນແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (ii) ຂົງເຂດດັ່ງກ່າວໄດ້ກວມເອົາເນື້ອທີ່ແຄບ ແລະ (iii) ໄດ້ມີການສົມທຽບເລື່ອງລາວຕ່າງໆເລັກນ້ອຍ¹⁴. ການສຶກສາສອງກໍລະນີຢູ່ທີ່ນີ້: GTZ (2006a) ຢູ່ພາກສ່ວນ 3.1 ແລະ RTEA (2007) ຢູ່ພາກສ່ວນ 3.5 - ເຊິ່ງໄດ້ເນັ້ນກ່ຽວກັບການທ່ອງທ່ຽວ, ການຄ້າ ແລະອຸດສາຫະກໍາດ້ານການສໍາປະທານທີ່ດິນ ຢ່າງນ້ອຍກໍ່ພຽງຜ່ານໆ. ເຖິງແມ່ນວ່າການສົບທຽບທາງການຄົ້ນຄວ້າ ແບບເລັກນ້ອຍໂດຍມີຄວາມລະມັດລະວັງ ເມື່ອສົບທຽບກັບ

¹³ ສັນຍາຜູກຂາດແມ່ນໄດ້ພັນລະນາເຖິງສ່ວນປະກອບ 5 ສ່ວນດັ່ງນີ້: ທີ່ດິນ, ແຮງງານ, ການປ້ອນວັດຖຸດິບ, ການຂະຫຍາຍ ແລະການຕະຫລາດ. ໃນແບບ 2+3, ຊາວບ້ານໃຫ້ແຮງງານແລະທີ່ດິນ, ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ລົງທຶນໄດ້ໃຫ້ທັງຫມົດ. ໃນແບບ 1+4, ຊາວບ້ານໄດ້ໃຫ້ແຕ່ທີ່ດິນ

¹⁴ ຂໍ້ຍົກເວັ້ນ 2 ຂໍ້ທີ່ໄດ້ເວົ້າໃນນີ້ແມ່ນ GTZ (2006a) ໃນຕອນທີ 3.1 ແລະ RTEA (2007) ໃນຕອນທີ 3.5

ບັນດາຂະແໜງການອື່ນໆ, ການນຳໃຊ້ການສຳປະທານທີ່ດິນເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນການເຂົ້າຮ່ວມໃນຫລາຍໆໂຄງການທີ່ເປັນທີ່ຮູ້ດີເຊັ່ນ: ໂຮງແຮມ ແລະ ບ່ອນການພະນັນ ເຊັ່ນຢູ່ ໂຮງແຮມດອນຈັນພາເລຊ, ແດນສະຫວັນ, ໂບເຕັນ ແລະບ່ອນການພະນັນທີ່ສາມຫລ່ຽມທອງຄຳ; ສູນກາງຊີ້ຂາຍຢູ່ຕະຫລາດເຊົ້າ, ແລະຂົງເຂດການຄ້າທີ່ກວ້າງຂວາງຄືສະໜາມກິລາຫລັກ 21 ເພື່ອເກມອາຊີ, ເຂດພັດທະນາການຄ້າຫ້ວຍຊາຍ ແລະເຂດການຄ້າສະຫວັນ-ເຊໂນ. ຂໍ້ມູນໂຄງການລະອຽດຢູ່ໃນບົດແນບທ້າຍ 1, ເຊິ່ງປະກອບຂໍ້ມູນຈາກຫນັງສືພິມ ວຽງຈັນທາຍມ໌ ເຊິ່ງ ກ່າວເຖິງການສຳປະທານທີ່ດິນລະຫວ່າງເດືອນ ມັງກອນ 2006 ແລະ ເດືອນພຶດສະພາ 2007.

3.5 ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການພັດທະນາ

ການສຶກສາທົບທວນຄືນ ຂອງພາກສ່ວນດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນການທົບທວນຄືນ ນອກຂະແໜງການສະເພາະ. ການສຶກສາແມ່ນມີທ່າອ່ຽງໄປດ້ານການຄົ້ນຄວ້າຂອງປະເດັນທີ່ສຳຄັນດ້ານການພັດທະນາ ກໍ່ຄືວິທີການເຊິ່ງໂຄງການມີທ່າອ່ຽງເນັ້ນໜັກໃສ່ການວາງແຜນຈາກຂໍ້ມູນ ໄດ້ຈາກພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມຢູ່ໃນລະດັບແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ເຂດ ຕາມມາດຕາສ່ວນທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້. ລັກສະນະການສຶກສາສອງຢ່າງກໍ່ບໍ່ເປັນໜ້າເຊື່ອຖືວ່າຈະພົບຮູບການສຳປະທານທີ່ດິນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນສຳລັບການພັດທະນາພູມິປະເທດອັນກວ້າງຂວາງ ແລະ ກໍ່ອາດນຳໄປສູ່ການໃຫ້ການແນະນຳສືບສວນເບິ່ງຄືນໃນອະນາຄົດ ເພາະພົບເຫັນວ່າມີການສັບສົນປົນເປັນກັນເກີດຂຶ້ນ. ຍ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ພົບການສຳປະທານທີ່ດິນມາຈາກໄລຍະທີ່ໄກຫລາຍ, ການສຶກສາດັ່ງກ່າວຈຶ່ງມີບົດບາດສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນ ເພື່ອເປັນຂົວຕໍ່ລະຫວ່າງຜູ້ນຳໃຊ້ດິນສຳປະທານທີ່ໄດ້ກ່າວໃນພາກສ່ວນ 1 ການສຳປະທານທີ່ດິນໃນຮູບການພົວພັນເຖິງຊັບສົມບັດນ້ອຍໆ ແລະ ລະຫວ່າງການສຳປະທານທີ່ດິນຂອງໂຄງການພັດທະນາປະຈຸບັນ ເຊິ່ງຕັດອອກຈາກຕົວຢ່າງຂອງຄວາມເປັນຈິງ, ເປັນຮູບປະທຳຂອງການຈັດວາງເລື່ອງການທຳມາຫາກິນຂອງຊຸມຊົນທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງການຕະຫລາດ, ການເຂົ້າມາຈັດການເລື່ອງກົດລະບຽບການຕ່າງໆ ແລະສິ່ງອື່ນທີ່ທຳມະຊາດປະກົດໃຫ້ເຫັນມີທັງດ້ານດີ ແລະບໍ່ດີເຊິ່ງມາພ້ອມໆກັນພາຍໃຕ້ຄັນຮົ່ມຂອງຄຳທີ່ວ່າການພັດທະນາ.

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ 2006. ບົດລາຍງານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງປະເທດ: ການຄ້າສາກົນ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອປະກອບໃຫ້ຄົບບົດລາຍງານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດປີ 2001 ທີ່ກ່າວເຖິງ “ການພັດທະນາຊົນນະບົດ” ບົດລາຍງານປີ 2006 ໄດ້ກ່າວເຖິງວິທີການຂອງການຂະຫຍາຍຕົວໄປຍັງນາໆປະເທດຂອງຮູບການພັດທະນາຢູ່ລາວ. ໂດຍອີງໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າໄລຍະຕົ້ນເປັນຫລັກ, ບົດລາຍງານໄດ້ກ່າວເຖິງ ການທົບທວນຄືນບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆເຊັ່ນ ການຜະລິດໄມ້, ໄມ້ແປຮູບ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ກະສິກຳ, ເສດຖະກິດ, ບໍ່ແຮ່, ໄມ້ທ່ອນ, ພະລັງງານ

ໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ. ພ້ອມດຽວກັນກໍ່ສະຫລຸບສະຖິຕິ (ເບິ່ງສະເພາະຕາຕະລາງ 30, 32, 33 ຢູ່ເອກະສານຕິດຄັດ IV) ແລະບາງກໍລະນີຄົ້ນຄວ້າສໍາລັບໂຄງການທີ່ມີການສໍາປະທານທີ່ດິນ: ໂຄງການບໍ່ແຮ່ເມືອງເຊໂປນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ໂຄງການນໍ້າຜາເຕັນບໍ່ດີບຸກທີ່ໃຊ້ເຄືອບໂລຫະຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະນໍ້າຈຶ່ມ 1, ນໍ້າມັງ 3, ນໍ້າເລິກ, ເທີນຫີນບູນ, ໂຄງການໄຟຟ້ານໍ້າຕົກນໍ້າເທີນ 2. ເມື່ອກ່າວເຖິງຂົງເຂດການນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຄົນເຊັ່ນຂະແໜງການກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້, ບໍ່ແຮ່, ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ແລະການທ່ອງທ່ຽວ, ບົດລາຍງານກ່ຽວກັບການສໍາປະທານທີ່ດິນ ໄດ້ອະທິບາຍຢ່າງກວ້າງຂວາງ ກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ “ການສົ່ງອອກພ້ອມທັງການພັດທະນາຄົນໃຫ້ມີຄວາມສາມາດສູງ” ເຊັ່ນ ຂົງເຂດຂະແໜງການກະສິກໍາ, ໄມ້ແປຮູບ, ການທ່ອງທ່ຽວແລະເສດຖະກິດກ່ຽວກັບການເຄື່ອນຍ້າຍປະຊາກອນ. ສິ່ງທີ່ກ່າວມານີ້ແມ່ນພົວພັນໂດຍກົງກັບການພັດທະນາຄົນ. ສິ່ງທີ່ພົວພັນກັບການພັດທະນາຄົນທີ່ມີຄວາມສາມາດນ້ອຍ” ໄດ້ແກ່ຂົງເຂດບໍ່ແຮ່, ໄມ້ທ່ອນ ແລະໄຟຟ້າເພື່ອການສົ່ງອອກ. ໃນຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ, ການນໍາໃຊ້ກໍາລັງຄວາມສາມາດພັດທະນາຄົນໄດ້ອີງໃສ່ແຫລ່ງລາຍຮັບຈະແຈ້ງຈາກຊັບພະຍາກອນທີ່ນໍາໃຊ້, ໂດຍສະເພາະມີການບັນເທົາໃຫ້ຫລຸດຜ່ອນ ແລະການຊົດເຊີຍຕ່າງໆ, ຜົນກະທົບຈາກການທໍາລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ, ການທໍາມາຫາກິນຂອງຄົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການສົ່ງອອກອື່ນໆ. ເຖິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ກ່າວໃນກອບປະເດັນຂອງການສໍາປະທານທີ່ດິນ, ບົດລາຍງານສະເໜີການສໍາປະທານແມ່ນອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນສົ່ງອອກ ເຖິງແມ່ນປັດຈຸບັນການສົ່ງອອກຈະເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ກໍ່ຄວນໃຫ້ມີຂອບເຂດຈຳກັດ ແລະ ຈັດວາງຍຸດທະສາດໃຫ້ດີ, ໂດຍການນໍາໃຊ້ແຫລ່ງລາຍຮັບມາຈາກຊັບພະຍາກອນເພື່ອລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ, ການສຶກສາ ແລະ ຂົງເຂດອື່ນທີ່ມີຜົນກະທົບທະວີຄູນຕໍ່ການພັດທະນາຄົນ ທີ່ມີການເຊື່ອມຕໍ່ກັບເສດຖະກິດຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ໄດ້ມີການກະທົບທາງດ້ານລົບເລັກນ້ອຍຕໍ່ຂົງເຂດສາທາລະນະສຸກ ແລະຄວາມຫມັ້ນຄົງຂອງຊົນນະບົດ ແລະມີໂອກາດນ້ອຍໃນເມື່ອ “ຂາດວິໃນກ່ຽວກັບພາສີ” ຫລືວ່າ “ການຊອກຫາການເຊົ່າດິນ”

ເອກະສານສາມາດເອົາໄດ້ທີ່

http://hdr.undp.org/docs/nhdr/consolidated_replies/121.pdf

Bechstedt & Gilbos (2007): ເອກະສານຄວາມເປັນມາກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ສັງຄົມ

ການປະເມີນ 2 (PSIA 2), 2 ເອກະສານ ແລະ ບົດສະຫລຸບ

ເປັນເວລາ 85 ວັນໃນຊ່ວງປີ 2006-2007, ການສຶກສາດັ່ງກ່າວເພື່ອກວດສອບການກະທົບດ້ານສັງຄົມຂອງການໃຊ້ຈ່າຍເບື້ອງລັດໂດຍການສັງເກດການສຶກສາຜົນການບໍລິການເບື້ອງລັດພ້ອມທັງນະໂຍບາຍດ້ານກະສິກໍາກ່ຽວກັບເຂດທຸກຍາກ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນກຸ່ມຊົນເຜົ່າແລະຜູ້ຍິງ. ຄະນະທີມງານໄດ້ລົງທ້ອງຖິ່ນໄປຍັງຫລາຍໆເຂດ ແລະສຶກສາ 4 ຂົງເຂດຂອງໂຄງການພັດທະນາ (ໂຄງການພັດທະນາຂອງລຸກຊຳບວກຢູ່ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ໂຄງການພັດທະນາຊົນນະ

ບົດຢູ່ເຂດພູດອຍຂອງ GTZ ຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ໄຊຍະບູລີ ແລະຫລວງນ້ຳທາ, ໂຄງການທະນາຄານໂລກກ່ຽວກັບກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ ແລະ ໂຄງການປະຕິຮູບ ແລະ ບູລະນະການປົກຄອງຢູ່ແຂວງສາລະວັນ) ແລະ 3 ກໍລະນີ ສຶກສາດ້ານພຶດຕິໄນແລະຂອງໃຊ້ເຊັ່ນ (ການປູກຢາງຢູ່ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ, ປູກກາເຟຢູ່ ແຂວງເຊກອງ, ແລະ ການປູກສາລີຢູ່ ແຂວງຫົວພັນ) ເຊິ່ງ ທັງຫມົດນັ້ນກໍ່ໄດ້ກຳນົດເນື້ອທີ່ດິນໃຫ້ສຳປະທານຢູ່ໃນພູມິປະເທດອັນກວ້າງຂວາງເພື່ອການພັດທະນາເຊິ່ງແມ່ນການທ້າທາຍທີ່ສຸດຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ ການສຶກສາໄດ້ວາດພາບກ່າວເຖິງທັງສອງບ່ອນຄື “ເທິງ” ແລະ “ລຸ່ມ” ເຊິ່ງມີຄວາມທ້າທາຍກ່ຽວກັບການພັດທະນາອີງໃສ່ແຕ່ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນຢ່າງດຽວ: (1) ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ໄດ້ກຳນົດຄາດຄະເນຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າມາແຕ່ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເທົ່ານັ້ນ (1:25) ໄດ້ມີການຮ່ວມກ່າວເຖິງການຂຸດຄົ້ນແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (ໄມ້, ແຮ່ທາດ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດຶງ) ແລະຂອບເຂດອັນກວ້າງຂວາງຂອງການສຳປະທານທີ່ດິນ...ເຊິ່ງບາງເທື່ອກໍ່ນຳມາເຊິ່ງການຈັດວາງພື້ນທີ່ປ່າທຳມະຊາດ ເພື່ອການປູກຢາງພາລາ, ມັນ ແລະ ຜົນລະປູກອື່ນໆທີ່ເປັນສິນຄ້າໄດ້ (1:171); (2) ລາຍຮັບຈາກການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ “ຈະຊ່ວຍປະກອບສ່ວນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຢ່າງຈະແຈ້ງ ຖ້າຫາກມີການລົງທຶນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ” (1:25) ແຕ່ເຖິງຢ່າງນັ້ນກໍ່ຕາມ (3) ພະນັກງານແຂວງ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ທ້ອງຖິ່ນໄດ້ຖືກເກາະຢູ່ລະຫວ່າງການ, ອັນທີໜຶ່ງ “ກະຕືລືລົ້ນນຳແຫລ່ງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຈະມີໂອກາດໄດ້ເຮັດວຽກ” ອັນທີສອງ “ການກຽມພ້ອມຂອງຂະແໜງການເອກະຊົນເພື່ອສຳຫລວດຫາຜົນປະໂຫຍດຝ່າຍດຽວກັບຂາດປະສົບການໃນການຕໍ່ລອງ, ຂອບເຂດທາງດ້ານກົດຫມາຍບໍ່ຈະແຈ້ງ, ແລະການຈັດຕັ້ງຢູ່ທ້ອງຖິ່ນແມ່ນບໍ່ແທ້ໝ້, ແລະ (4) ການເລັ່ງໃສ່ການເຊື່ອມເສດຖະກິດໃນຮູບແບບການເຊື່ອມສານກັນຢ່າງແຂງແຮງ ແລະ ການຊັກຊວນການພັດທະນາຈາກພາຍນອກ - ທັງຫມົດນີ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີການອົບພະຍົກຈາກຊົນນະບົດເຂົ້າມາໃນເມືອງ, ຈາກນັ້ນກໍ່ໄປປະເທດເພື່ອນບ້ານໄກ້ຄຽງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະເທດໄທ. ໃນເມື່ອເປັນແບບນັ້ນ, ຈິ່ງເກີດມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການຄ້າປະເວນີ, ການຕິດເຊື້ອເອດສ໌, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງຮ່າງກາຍ ການຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການຄ້າຂາຍມະນຸດ (ສະຫລຸບ: 32)

ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມສາມາດເອົາໄດ້ທີ່ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ອົງການສະຫະພາຍເອີລົບ ທົ່ວໆຈັນ

ສະຖາບັນສາກົນສຳລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ອົງການອະນຸລັກທຳມະຊາດສາກົນ, ຄະນະກຳມະ ການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແລະ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ໂຄງການປະເມີນກ່ຽວກັບການຄ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບວ່ອງໄວ (ສະບັບຮ່າງ ບົດລາຍງານແຫ່ງຊາດສຳລັບ ສ.ປ.ປ.ລາວ)

ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງອົງການດັ່ງກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ, ໂຄງການໄດ້ປະເມີນກ່ຽວກັບການຄ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບວ່ອງໄວໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ 7 ຫົວຂໍ້ສຳຄັນສຳລັບສຶກສາເອກະສານ ແລະ ໄດ້ສົນທະນາກັບຄະນະຊ່ຽວຊານຂອງ ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວທີ່ປະກອບດ້ວຍກະຊວງອຸດ

ສາທະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ສະຖາບັນມະຫາວິທະຍາໄລຂອງລາວ ແລະ ສະມາຄົມການຄ້າແລະອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ ໄດ້ຮ່ວມກັນວິເຄາະບັນດາຂົງເຂດທີ່ ຮ່ວມກັນດຳເນີນຢູ່ດ້ານການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຊິ່ງແຕ່ກ່ອນມາແມ່ນພາກສ່ວນ ກົງກັນຂ້າມ: ການຄ້າແມ່ນການສະໜັບສະໜູນ ສະໜູນຄ້າຍຄືເປັນທະນາຍ ແລະ ການປົກຄອງສິ່ງ ແວດລ້ອມກໍແມ່ນການສະໜັບສະໜູນ ກໍຄ້າຍຄືການເປັນທະນາຍ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນປະກອບມີ: (1) ເພື່ອໃຫ້ການຄ້າໄດ້ດຳເນີນໄປໃນແງ່ທາງບວກ, ສ້າງອົງກອນກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ມີຄວາມສາ ມາດ, ກໍຕ້ອງໄດ້ມີແນວຄິດເນັ້ນເຖິງບັນຫາວິທີທາງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຫມາຍຄວາມວ່າ ໃຫ້ຈຳກັດຂະບວນການສຶກສາການປະເມີນຂົງເຂດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ຫມາຍຄວາມ ວ່າຕ້ອງຮັກສາບາດກ້າວເດີນກ່ຽວກັບກິດຈະກຳການລົງທຶນໄປພ້ອມໆກັນ. ໃນຂົງເຂດລະດັບ ສາກົນ, (2) ປະເທດລາວແມ່ນເຕັມໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງເຊັ່ນ : ບໍ່ແຮ່, ທ່າແຮງພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ປ່າໄມ້ ແລະຂົງເຂດຂະແໜງການກະສິກຳ. ສິ່ງ ນີ້ສາມາດດຶງດູດໃຫ້ນັກລົງທຶນມາດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້: ພ້ອມກັນນັ້ນເຂົາເຈົ້າກໍຈະນຳເອົາມາດ ຕະຖານຂອງເຂົາເຈົ້າເອງພ້ອມທັງລະບອບບໍລິຫານການພົວພັນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ - ຈາກນັ້ນ ກໍອາດເກີດມີຮູບການເປັນນາຍຫນ້າຂາຍທັງຫມົດກິດຈະກຳຕ່າງໆໃຫ້ຜູ້ປະມູນຄົນທຳອິດ ເຊິ່ງ ຕ້ອງຫລີກເວັ້ນສິ່ງນີ້ໃຫ້ໄດ້ (47); (3) ເຖິງແມ່ນຈະມີການປະຕິບັດດຳເນີນງານໄດ້ຢ່າງດີເລີດ ກໍຕາມ, ການຕິດຕາມຢ່າງເປັນເອກະລາດ ກໍເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນທັງນີ້ເພື່ອປ້ອງກັນຜົນ ເສຍຫາຍ ທີ່ອາດສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ຕໍ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບໍລິສັດ ກ່ຽວກັບຂົງເຂດສັງຄົມ. ກ່ຽວກັບຂົງເຂດພາຍໃນປະເທດ (4) ໃນເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງການອົງກອນທີ່ມີຄວາມສາ ມາດອັນກວ້າງໃຫຍ່ ແລະເຂັ້ມແຂງເພື່ອຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງລະບຽບຫລັກການ (ຂະແໜງ ການຄົ້ນຄວ້າລະດັບຊາດ) ໂອກາດທີ່ມີກໍຄືຈະຕ້ອງປະເມີນລະອຽດຊ່ອງວ່າງຂອງອົງກອນດັ່ງ ກ່າວ(48); ແລະ (5) ຄວາມພະຍາຍາມເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ ສາມາດປະ ກອບແຫລ່ງຈາກພາຍນອກກ່ຽວກັບມາດຕະຖານສາກົນຂອງລະບອບກົດຫມາຍ. **ເອກະສານ ມີຢູ່ທີ່ <http://www.iucnlao.org/News.htm>**

NAFRI (ອົງປະກອບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ) 2007b. ສະບັບຮ່າງວິເຄາະການກະເສດ-ນິເວດ ວິທະຍາ

ປື້ມດັ່ງກ່າວແມ່ນອີງໃສ່ປະສົບການ LSFU ARP ຢູ່ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງຫລວງພະບາງ ແລະເມືອງນາຫມ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ໂດຍອີງໃສ່ວິທີການຂອງຄົນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເປັນເຈົ້າການ ກຳນົດເຂດ ແລະວິເຄາະລະບົບກະສິກຳ, ແນໃສ່ການສ້າງແຜນການແລະ ກຳນົດການຄົ້ນ ຄວ້າບຸລິມະສິດກະສິກຳ ປ່າໄມ້, ການພັດທະນາ ແລະ ການຂະຫຍາຍກິດຈະກຳອື່ນໆ (6). ວິທີການທີ່ນຳມາໃຊ້ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແມ່ນການເກັບຂໍ້ມູນໄປພ້ອມກັນທັງສອງຢ່າງ ທັງທາງຊີວະວັດຖຸ ແລະ ເສດຖະກິດສັງຄົມ.ການເຮັດວຽກດັ່ງກ່າວກ່ຽວກັບການວິເຄາະການ ກະເສດ-ນິເວດວິທະຍາ ກຳນົດລັກສະນະຂອງເຂດເມືອງ, ເຂດບ້ານ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານ,

ສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ການປ້ອງກັນ ແລະການພັດທະນາປ່າໄມ້, ເຂດທຸກຍາກ, ແລະເຂດພັດທະນາສະຖານທີ່ບໍລິການຕ່າງໆ. ສິ່ງທີ່ພົບເຫັນມີຄື: (1) ການວິເຄາະການກະເສດ-ນິເວດວິທະຍາ ໂດຍອີງໃສ່ມາດຕະຖານຂອງເມືອງ ແລະ ຂອບເຂດສະຖານທີ່ການພັດທະນາເຫັນມາດຕະຖານວິທີການເຮັດແຜນທີ່ກຳນົດເຂດ ແມ່ນນ້ອຍຫລາຍສຳລັບແຜນທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການກຳນົດດິນໃຫ້ນຳໃຊ້ຂອງຊາວບ້ານ. (2) ການສ້າງຄວາມເປັນເຈົ້າການກ່ຽວກັບການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະການວາງແຜນກິດຈະກຳຢ່າງນ້ອຍກໍ່ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຄືກັນກັບການເກັບກຳຂໍ້ມູນ; (3) ຄຸນນະພາບຂອງຂໍ້ມູນແມ່ນໄດ້ມາຈາກການສະໜັບສະໜູນຈາກຫລາຍພາກສ່ວນ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງເມືອງເຊິ່ງຄວາມຮູ້ ຂອງການສຶກສາເຂດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເຂົາມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງກວ້າງຂວາງ. (4) ມູນຄ່າໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນແມ່ນຕ່ຳ ແຕ່ຄຸນນະພາບຊ້ຳພັດສູງ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບແຫລ່ງຂໍ້ມູນດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມຈາກທ້ອງຖິ່ນ ແທນທີ່ຈະແມ່ນເອົາລະດັບຊາດມາເຮັດແທນ. ແລະ (5) ໂດຍການກຳນົດ “ປະເດັນແລະບັນຫາ” ກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າ, ການຂະຫຍາຍ (ທາງອອກຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຜີຍແຜ່), ການພັດທະນາ (ທາງອອກແມ່ນຕ້ອງໄດ້ສ້າງໂຄງລ່າງ ຫລືສາລານຸປະໂຫຍດ). ການວິເຄາະການກະເສດ-ນິເວດວິທະຍາເຫັນວ່າແມ່ນປະເດັນທີ່ໃຫຍ່ແຕ່ກໍ່ຕ້ອງປັບໃຫ້ມີການຈັດການກະທຳໃຫ້ເກີດຂຶ້ນໃນທຸກໆກິດຈະກຳຂອງຂົງເຂດນີ້.

ຂໍ້ມູນສາມາດເອົາໄດ້ທີ່ NAFRI

ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ - ການຊຸກຍູ້ໂຄງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (2007) ກະຊວງເບີ່ງພາກ 3.2 ຂ້າງເທິງ

ໂຄງການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ດຳເນີນໄປໃນປັດຈຸບັນແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນ “ການວາງແຜນແບບເຊື່ອມສານໄດ້ມາຈາກພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມ” ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ໂດຍ ການນຳໃຊ້ມາດຕາສ່ວນຂອງດິນຢູ່ແຂວງ ເພື່ອທົດສອບດ້ານການວາງແຜນ ໂດຍການວາງແຜນຮູບທີ່ໄດ້ຂໍ້ມູນຈາກພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມ. ການກະທຳແມ່ນເຮັດໃນລະດັບຊາດ ແລະ ເຂດທ້ອງຖິ່ນ. ໂຄງການໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຈະເສື່ອມສານແຜນການທີ່ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຈາກພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມ ເຊິ່ງມີຫນ້າທີ່ພົວພັນກັບການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ແນວໃດ, ການອອກຂໍ້ຕົກລົງອະນຸມັດກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ການກວດຄືນຜົນກະທົບຕໍ່ການປະເມີນຜົນຈາກສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຕັດສິນສະຖານທີ່ໂຄງການ ແລະ ການດຳເນີນງານຕ່າງໆຂອງໂຄງການ ເຊິ່ງອາດສາມາດກະທົບໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພ້ອມທັງຫນ້າທີ່ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ. ພ້ອມນັ້ນກໍ່ຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ວິທີການແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຄົ້ນຫາວິທີການໃຫ້ເກີດການຮ່ວມມືຢູ່ໃນພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນແຂວງ. ຜົນງານດັ່ງກ່າວຄວາມຄວາມຈະໄດ້ໃນເດືອນ ສິງຫາ 2007.

ຂໍ້ມູນລະອຽດສາມາດເອົາໄດ້ຈາກ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

GTZ (ກຳລັງດຳເນີນ) ໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດຢູ່ເຂດພູດອຍ

ເຖິງແມ່ນການຄົ້ນຄວ້າບໍ່ແມ່ນການສົມທຽບຂອງຫົວຂໍ້ຂອງການສຳປະທານທີ່ດິນ, ໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດຢູ່ເຂດພູດອຍກໍໄດ້ເຮັດວຽກຢູ່ສອງແຂວງພາກເໜືອຂອງລາວກໍຄື ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ - ເຊິ່ງກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ກໍໄດ້ທຸດສະຫງ່າໄປໄລຍະໜຶ່ງກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນອັນກວ້າງໃຫຍ່. ທັງນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ຄຳສັ່ງແຫ່ງຊາດໃຫ້ທຸດການສຳປະທານ¹⁵. ນອກນັ້ນແຂວງໄຊຍະບູລີຢູ່ເຂດເໜືອກໍພົບເຫັນມີການສຳປະທານທີ່ດິນອັນກວ້າງຂວາງ ເຊິ່ງແມ່ນຍຸດທະສາດການພັດທະນາຂອງແຂວງ. ຢູ່ເມືອງສິງ, ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ ແລະ ກໍອາດມີຢູ່ເມືອງອື່ນໆອີກ, ໂຄງການໄດ້ຮ່ວມວາງແຜນກັບອຳນາດການປົກຄອງເມືອງດ້ານມາດຕາສ່ວນວາງແຜນການ, ເຊິ່ງແມ່ນເປັນຂໍ້ກຸນແຈວິທີການໃຫມ່ນຳມາໃຊ້ ໂດຍການຮ່ວມກັບອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ໂຄງການຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການສຶກສາຂອງສູນທົດລອງຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳແຫ່ງຊາດໄດ້ສຶກສາສອງປະເດັນດັ່ງກ່າວມາແລ້ວຢູ່ຂ້າງເທິງນັ້ນ, ແລະ ການອອກແຮງການສຶກສາອື່ນໆກໍມີຫລາຍແຕ່ບໍ່ໄດ້ກ່າວຢູ່ທີ່ນີ້. ການອອກແຮງກຳລັງດຳເນີນຢູ່ແມ່ນການວິເຄາະການເສື່ອມສານດິນໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມສຳລັບການຊົມໃຊ້ ແລະ ມີການຕັດສິນໃຈຢູ່ທ້ອງຖິ່ນເອງ.

ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ໃຫ້ຕິດຕໍ່ຫ້ອງການ GTZ ໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດຢູ່ເຂດພູດອຍ (ຫ້ອງການຢູ່ວຽງຈັນ)

ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ກຳລັງດຳເນີນ). ການປະເມີນຄົງທີ່ສອງກ່ຽວກັບການມີສ່ວນຮ່ວມການປະເມີນຄວາມທຸກຈົນ

ຂໍ້ມູນຍັງບໍ່ແນ່ນອນ; ຕິດຕໍ່ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ຫ້ອງການທີ່ວຽງຈັນ

ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ກຳລັງດຳເນີນ). ການປ້ອງກັນການຄ້າເດັກ ແລະ ຜູ້ຍິງ ແລະ ຊຸກຍູ້ການອົບພະຍົກແຮງງານຢ່າງປອດໄພຖືກຕ້ອງຢູ່ເຂດປະເທດລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ

ຂໍ້ມູນຍັງບໍ່ແນ່ນອນ; ຕິດຕໍ່ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ຫ້ອງການທີ່ວຽງຈັນ

ສະຫະພາບເອີຣົບ (ກຳລັງດຳເນີນ) ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຢູ່ເຂດເນີນສູງ ແລະ ສົນທະນານະໂຍບາຍຫາສະຖານທີ່ໃຫມ່

ທະນາຄານໂລກ (ກຳລັງດຳເນີນ). ສົນທະນານະໂຍບາຍກ່ຽວກັບເຂດເນີນສູງ

¹⁵ NAFRI 2007a:38 ບັນທຶກທີ 8

4 - ພາກສະຫຼຸບ

ປະເດັນທີ່ສຳຄັນຂອງບົດລາຍງານນີ້ໄດ້ພົບແມ່ນ ຜົນກະທົບໃນດ້ານລົບຂອງໂຄງການການສຳປະທານທີ່ມີ ການພົວພັນກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງຊາວບ້ານ ເຊິ່ງມີຜົນມາຈາກ ສອງປະເດັນຫຼັກ (ດັ່ງທີ່ໄດ້ສັງລວມຕໍ່ໄປນີ້): ການຫັນປ່ຽນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໃຫ້ກາຍເປັນຕະຫຼາດສິນຄ້າ ແລະ ສິດທິກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ທັງສອງປະເດັນ ແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງການສືບຕໍ່ການສຶກສາບັນຫາ ແລະ ການໃຫ້ການ ສະໜັບສະໜູນຄວາມພະຍາຍາມໃຫ້ມີການດຸ່ນດ່ຽງທີ່ດີຂຶ້ນລະຫວ່າງກົດລະບຽບ ແລະ ຂບວນການອະນຸ ມັດການລົງທຶນ.

ປະເດັນທີ່ໜຶ່ງແມ່ນ ພຽງແຕ່ເກີດມາຈາກຂບວນການ ຂອງ ການຫັນປ່ຽນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ ກາຍເປັນສິນຄ້າແປຮູບ. ອີງຕາມການຄົ້ນຄວ້າຂອງ ໂປໂລນີ ສັງເກດວ່າມີການຜະລິດສິນຄ້າ(ພາກ 4) ແລະ ສິ່ງຜົນໃຫ້ເກີດມີ “ຄວາມບໍ່ດຸ່ນດ່ຽງຂອງສັງຄົມ “ (ເບິ່ງຢູ່ໃນບົດຕົວຈິງ), ຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງໂຄງການສຳປະທານຢູ່ໃນພື້ນທີ່ອາດຈະເບິ່ງວ່າເປັນ “ມູນຄ່າ” ທີ່ບໍ່ສາມາດຫຼີກລ້ຽງໄດ້ຈາກການຫັນປ່ຽນ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໃຫ້ກາຍເປັນສິນຄ້າ, ການປະສົມປະສານເຂດຊົນນະບົດຮອບດ້ານໃຫ້ກາຍເປັນຕະຫຼາດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ຕະຫຼາດໂລກ. ໂປໂລນີເວົ້າວ່າ ນີ້ແມ່ນ “ການຄ້າທີ່ມີສິ່ງແລກປ່ຽນ” ລະຫວ່າງການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມບໍ່ດຸ່ນດ່ຽງ, ແລະ ແມ່ນມີຄວາມຈິງໄດ້. ດັ່ງທີ່ພະນັກງານປ່າໄມ້ຄົນໜຶ່ງໄດ້ມີຄຳເຫັນ ຢູ່ໃນໜັງສືພິມ ວຽງຈັນທາຍສ (2007) ວ່າ, “ ພວກເຮົາຍອມຮັບວ່າໃນໄລຍະທຳອິດ ມັນຈະມີບາງບັນຫາກັບຊາວບ້ານ, ແຕ່ຖ້າວ່າມື້ນີ້ ເຮົາບໍ່ປ່ຽນຈາກການຜະລິດແບບທ້ອງຖິ່ນ ໄປເປັນການຜະລິດແບບ ອຸດສະຫະກຳ, ແລ້ວເວລາໃດພວກເຮົາຈິ່ງຈະເຮັດ?” ການອີງໃສ່ແຕ່ຫົນຂອງເອກະຊົນ (ສ່ວນຫລາຍແມ່ນມາຈາກຂ້າງນອກ), ເຊິ່ງອາດຈະດຶງດູດເອົາໂດຍການໃຫ້ສຳປະທານ, ພຽງແຕ່ຕ້ອງເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຄວາມປອດໄພຂອງຂະແໜງສາທາລະນະ (ເຊັ່ນດຽວກັບເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ), ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີ “ ຄວາມລ້າຫຼັງ ຫລື ບໍ່ທັນກັບສະພາບ ” ລະຫວ່າງຄວາມອາດສາມາດໃນການສ້າງກົດລະບຽບ ແລະ ການປະຕິບັດການລົງທຶນໃນຕົວຈິງ ເກີດມີບັນຫາຫລາຍຂຶ້ນ.

ແຕ່ໃນຂະນະທີ່ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍການນຳໃຊ້ທຶນຂອງເອກະຊົນ ອາດຈະເຮັດ ໃຫ້ມີຄວາມລຳບາກ ກ່ຽວກັບອຸປະສັກຂອງໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່, ບໍ່ໄດ້ມີການອະທິບາຍຢ່າງຄົບຖ້ວນ ວ່າເປັນຫຍັງໂຄງການການສຳປະທານໃນເຂດພື້ນທີ່ຈິ່ງມີການພົວພັນທີ່ແຂງແຮງ ກັບ ຜົນກະທົບໃນດ້ານລົບ ຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງຊາວບ້ານ. ມັນບໍ່ໄດ້ມີຄວາມຈຳເປັນວ່າ ການດຳລົງຊີວິດຂອງຊົນນະບົດ ແລະ ຊຸມຊົນຕ້ອງ “ ຖືກທຳລາຍຢູ່ໃນຂບວນການ” ຂອງການພັດທະນາຊາດ.

ປະເດັນທີ່ສອງແມ່ນກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂທີ່ເປີດກວ້າງ ຢູ່ພາຍໃນ ຂບວນການ ຂອງການຫັນປ່ຽນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໄປສູ່ການຕະຫຼາດສິນຄ້າ: ມັນມີຫລາຍປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ຫລາຍຮູບແບບຂອງການເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ສິດທິຂອງຜູ້ນຳໃຊ້, ທັງການຖືຄອງທີ່ດິນແບບບູຮານ ແລະ ເປັນທາງການ, ສິດທິທາງດ້ານກົດໝາຍ. ບັນຫາມີຢູ່ວ່າ ຈະປ່ຽນຈາກຮູບແບບການນຳໃຊ້ທີ່ສັບສົນທີ່ມີຢູ່ນີ້ ແລະ ຮູບແບບການຖືຄອງທີ່ດິນໄປສູ່ ການມີຄຸ້ມຄອງໄດ້ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ໂປ່ງໃສ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ໂດຍການເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນພ້ອມກັນ (i) ໃຫ້ມີຄວາມເປັນທຳຕໍ່ກັບລະບົບ ການດຳລົງຊີວິດແບບດັ້ງເດີມ - ແລະ ຕໍ່ຄວາມຄາດຫວັງຂອງຊາວບ້ານ ແລະ ຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງລັດ ເພື່ອຮັກສາ ຫລື ປັບປຸງລະດັບການ ດຳລົງຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ, ໂດຍສະເພາະໃນກໍລະນີທີ່ ຕ້ອງມີການທົດແທນຄືນຄ່າເສຍຫາຍ - ແລະ (ii) ຖືກກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ປະຕິບັດໂຄງການພັດ ທະນາ (ດ້ານການເງິນ ແລະ ອື່ນໆ).

ຢູ່ໃນຫລາຍກໍລະນີ, ລັດແມ່ນມີອິດທິພົນທີ່ສຳຄັນຫລາຍ ກ່ຽວກັບການຕໍ່ລອງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ການສຳປະທານ ການລົງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊ່ວຍເຂດບ້ານຊົນນະບົດ. ເຊິ່ງໄດ້ປະສົບຄວາມລົ້ມເຫລວໃນການປົກປ້ອງ ສິດ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊຸມຊົນ, ຊຸມຊົນສ່ວນຫລາຍບໍ່ສາມາດມີອຳນາດໃນການຕໍ່ລອງທີ່ສະເໝີກັນ ກັບ ຜູ້ທີ່ມີສຳປະທານ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເດືອດຮ້ອນຈາກຜົນກະທົບໃນທາງລົບ.

ການສຶກສານີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນປະເດັນ (1) ຄວາມຫມາຍທີ່ກວ້າງຂອງຄຳວ່າ “ສຳປະທານ” ດັ່ງທີ່ໄດ້ມີ ຢູ່ທັງໃນເອກະສານມີສອງ ແລະ ຢູ່ໃນສີ່; (2) ບັນຫາທາງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງ ຊັບສິນ ແລະ ການຕັ້ງຊື່ (ເບິ່ງຢູ່ພາກສອງ) ຢູ່ໃນຂະບວນການຊົດແທນຄືນ; (3) ຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງ ທິດສະດີ ຂອງ ລູກຈ້າງ ກັບ ນາຍຈ້າງ ຍຸດທະສາດການລົບລ້າງ ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ອີງ ໃສ່ຊັບພະຍາກອນພື້ນຖານ; (4) ການໂຕ້ຖຽງກັນກ່ຽວກັບຄວາມເໝາະສົມຂອງ ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ຂອງໂຄງການ, ການຕິດຕາມຂອງພາກສ່ວນທີ່ສາມ ແລະ ໂຄງການລົງທຶນຮ່ວມກັນ ແລະ ການສ້າງ ກົດລະບຽບຂັ້ນມາ; ແລະ (5) ຊ່ອງວ່າງ ລະຫວ່າງ ກົດຫມາຍ, ນະໂຍບາຍ, ກົດລະບຽບ ແລະ ຫລັກ ການທີ່ມີຢູ່ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ໃນທີ່ສຸດ, ຈາກການທົບທວນຄືນ “ເອກະສານ” ກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນຢູ່ໃນ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ບົດ ລາຍງານນີ້ໄດ້ມີບາງຂໍ້ບົກຟ່ອງ ເຊັ່ນ: ຍັງຂໍ້ມູນອີກຈຳນວນຫລາຍທີ່ກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ, ພ້ອມທັງ ມີຫລາຍຂໍ້ມູນ ທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍພະນັກງານຂອງລັດຖະບານ, ອົງການ INGO ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນ ລາວ ກ່ຽວກັບ ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ, ເຊິ່ງບໍ່ມີເປັນເອກະ ສານທີ່ພິມເຜີຍແຜ່; ພ້ອມທັງ, ມີຫລາຍເລື່ອງທີ່ຮູ້ກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຄິດເຖິງການຄົ້ນຄວ້າ. ສະນັ້ນ ຍັງມີຄວາມຮູ້ຢ່າງຫລວງຫລາຍທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ກ່າວເຖິງໃນບົດລາຍ ງານນີ້

ສິ່ງທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນຊຸມຊົນຮູ້ຈັກເລື່ອງນີ້, ແລະ ບົດລາຍງານນີ້ໄດ້ກວມເອົາພາກທີ່ສຳຄັນ. ແຕ່ຍັງມີຫລາຍ ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຖືກເກັບກຳ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ພິມເຜີຍແຜ່ສູ່ສາທາລະນະ. ເວົ້າເຖິງຂໍ້ມູນມີສອງ ຕົວຢ່າງ: ການ ກວດ ຄືນຄວາມເປັນເອກະພາບກັນຂອງຂໍ້ມູນ, ອົງຕາມສະຖານທີ່, ບົດຮຽນຈາກພາຍໃນຊຸມຊົນ INGO ກັບບົດ ຮຽນອື່ນໆ, ທັງໃນກໍລະນີ ເຫນັ້ນໃສ່ການສຳປະທານ ແລະ ຂໍ້ມູນຈຳນວນຫລາຍທີ່ມີຢູ່ກ່ຽວກັບ ບັນຫາອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ສຸຂະພາບ, ສະພາບເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ການລົງທຶນ ໄດ້ສະໜອງຄວາມເປັນ ໄປໄດ້ອີກແບບໜຶ່ງ ໃນການສະແດງໃຫ້ເຫັນ ພາບລວມ ລະດັບຊາດ ຂອງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງ ການ ສຳປະທານ ທີ່ດິນ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ.

Additional sources cited

- Ducourtieux, Laffort and Sacklokham 2005. Land policy and farming practices in Laos. *Development and Change* 36(3): 499–526.
- Hodgdon, B. 2007. No success like failure: policy versus reality in the Lao forestry sector. *Watershed* 12: 37-46.
- IUCN & ADB. 2006. Poverty, Health, and Ecosystems: Experience from Asia
- Li, T. 1999. Marginality, power and production. Pp. 1–44 in T. Li, (ed.) *Transforming the Indonesian Uplands*. Harwood Academic Publishers.
- Lyttleton, Cohen, Ratthanavong, Thongkhamhane & Sisaengrat 2004. Dangerous intersections: watermelons, bars and trucks in northwest Lao PDR: An ethnographic study of social change and health vulnerability along the road through Muang Sing and Muang Long. Institute for Cultural Research of Laos and Macquarie University, Vientiane and Sydney
- Nelsen, Jacqueline L. 2006. Social license to operate. *International Journal of Mining, Reclamation and Environment* 20 (3):161-162.
- Polanyi, K. 2001 (orig. 1944). *The Great Transformation*. Beacon Press, Boston.
- Rigg, J. 2005. *Living with Transition in Laos: Market Integration in Southeast Asia*. Routledge Press.
- Sack, R.D. 1986. *Human Territoriality: Its theory and history*. Cambridge University Press.
- Sen, A. 1981. *Poverty and Famines: an Essay on Entitlement and Deprivation*.
- Sowerwine 2004. Internal territorialization in Vietnam. [Journal citation]
- State Planning Commission (SPC) 2000. [First] Participatory Poverty Assessment, Lao PDR. Vientiane.
- Vandergeest, P. 2003. Land to some tillers: development-induced displacement in Laos. *International Social Science Journal* 55:47–56.
- Vandergeest, P. & N.L. Peluso. 1995. Territorialization and state power in Thailand. *Theory & Society* 24:385–426.
- Vientiane Times (VT) 2007a. Govt suspends land concessions. 9 May.
- 2007b. Discussions over rubber dispute to continue in Champasak. 10 May.
- 2007c. Date for resuming land concessions unsure. 6 July.
- 2007d. Luang Namtha to protect ecotourism from industrial plantations. 30 July.
- 2007e. Reducing poverty, or perpetuating it? 23 April.
- 2006. Survey to document business sector. 15 November.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ

ຂໍ້ສັງເກດຂອງຜູ້ຂຽນ: ອີງຕາມການປຶກສາຫາລືລະຫວ່າງສະມາຊິກເຄືອຂ່າຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ມີການຂຽນເນື້ອໃນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບແລ້ວ ກໍ່ໄດ້ມີການຕັດສິນໃຈລວບລວມເອົາການກຳນົດຊ່ອງຫວ່າງໃນດ້ານເນື້ອໃນຂອງບົດຂຽນຕ່າງໆ ((ໜ້າທີ່(ຄ)) ໃຫ້ມາເປັນເອກະສານນຶ່ງຕ່າງຫາກ ຊຶ່ງຈະໄດ້ນຳສະເໜີຕໍ່ເຄືອຂ່າຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທາງດ້ານເນື້ອໃນຂອງການປຶກສາຫາລືທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່ກ່ຽວກັບໄລຍະທີ 2 ຂອງໂຄງການນີ້.

Terms of Reference

INGO study on the impact of land concessions in Lao PDR

Phase I – Preliminary Desk Review

Background

There are currently around 30 International NGOs based in the Lao PDR that are working in the agriculture, forestry, aquatic resources and rural development sectors.

At the Round Table Meeting in November 2006, the INGO Network commended the Government of Lao PDR on its commitment to ensuring food security, conserving the natural environment, improving rural livelihoods, and reducing disparities between rural areas and urban centres. In their statement to the RTM, the NGO made reference to the 6th National Social and Economic Development Plan, the Forestry Strategy to the Year 2020, the National Environmental Strategy and the National Biodiversity Strategy¹⁶.

Like other development partners, NGOs recognise the immense task facing the people of Laos in translating these worthy plans into sustained and effective action at the grassroots level. The challenge of implementation involves opportunities as well as dangers. The opening up of rural areas as a result of road construction, foreign investment and the commercialization of agriculture is creating two possible paths for rural communities. In one direction is improved access to services, an expansion of local employment opportunities, the spread of environmentally sound practices, and more equitable participation in the development process. In the other direction is reduced access to land by smallholders who are pushed aside by concessionaires, a rapid outflow of young people, wildlife and forest products, and a consequent erosion of natural capital, human resources and cultural identity. The first is a path towards a thriving value-added economy, the second is a path towards an unsustainable extractive economy.

Based on their experience of working in rural areas in Laos and other countries, many NGOs are concerned that action is urgently needed by all development partners to prevent a slide towards an extractive rural economy.

An area of particular concern is the impact of land concessions on rural livelihoods. Information collected from the National Land Management Agency (NLMA) and the Committee for Planning and Investment (CPI) shows that there has been a rapid growth in concessions for agro-forestry, mining and hydropower since the year 2000. At the present time, agro-forestry concessions cover hundreds

¹⁶ INGO Network Joint Statement for the Ninth Round Table Meeting, Vientiane, November 2006

of thousands of hectares that have been assigned to foreign investors for production of rubber, eucalyptus, jatropha, sugar cane, cassava and other commodities. It has been claimed that these concessions will contribute to poverty alleviation by providing employment opportunities and incomes for local communities. In many cases, however, concession land was previously used by local communities for grazing, upland rice production, the collection of NTFP's, and as a source of firewood. An analysis of costs and benefits for local communities is not yet available. In addition, the environmental impact of converting secondary forest into plantations is unknown but a matter of concern.

Consequently, a number of INGOs are now seeking ways of *improving awareness and understanding of the impact of land concessions on the lives of rural people*. To this end, members of the INGO community have formed a Working Group on Land Issues.

The Working Group is aware of a number of studies (completed, ongoing and planned) that address issues of land management and related aspects of rural development. Many of these studies - carried out by Government Departments, donor agencies, NGOs, and PhD students – include valuable *pieces* of information about concessions. The Working Group now wishes to consolidate these pieces to create a broader and more coherent picture of what is happening to rural livelihoods in Laos as a result of land concessions.

Immediate Objective

Compile available information about the impact of land concessions on rural livelihoods.
Specifically, carry out a desk review of completed, ongoing and planned research that includes information about the social, economic and environmental effects of recent changes in land ownership and management resulting from the granting of concessions for agroforestry, mining and hydropower.

Specific tasks

- a) Identify all relevant research reports, proposals and data sets and - where possible - collect copies of the documents and data in hard and electronic formats;
- b) Produce one-page summaries of each research study or report, using a standard format based on the questions identified below;
- c) Produce a short comparative overview of all available research, including an identification of gaps in current understanding of the impact of concessions.

Questions to be addressed

- Who is doing the research?
- What are the objectives and expected outputs?
- What is the scope of the work (locations, commodities, issues etc)?
- What is the status of the research?
- What reports, maps, data sets etc have been produced?
- What are the key findings?
- What gaps have been identified?

Emphasis will be given to last two points on this list; answers to these questions are expected to take up more than half of the report.

Expected Outputs

- i) A set of all available documents in hard and electronic formats (task a)
- ii) A written report – no more than 20 pages – incl. summaries and overview (tasks b & c)
- iii) A presentation of the results at a meeting of concerned NGOs.

Timeframe

- The desk review will require a consulting input of 20 working days
- The work should be completed by middle of June 2007

Follow-up

Based on the outcome of the desk review, the INGO Working Group on Land Issues will consider the need for - and scope of – a further study that will examine topics that have not been adequately covered by other organisations.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 2: ຫົວຂໍ້ການສຳຫລວດໃນໜ້າໜັງສືພິມວຽງຈັນທາຍກ່ຽວກັບ “ການສຳປະທານ”

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍນີ້ (ໃນໜ້າຕໍ່ໄປ) ແມ່ນອີງໃສ່ການຄົ້ນຫາຄຳເວົ້າສຳລັບ “ການສຳປະທານ” ລະຫວ່າງວັນທີ 1 ມັງກອນ 2006 ແລະ ວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2007. ບັນດາຫົວຂໍ້ຕ່າງໆນັ້ນແມ່ນໄດ້ຈັດແບກຕາມຂະແໜງການ ແລະ ຕາມວັນທີ. ຈຸດໃດທີ່ ຄຳເວົ້າ “ການສຳປະທານ” ໄດ້ນຳມາໃຊ້ໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ໄດ້ອ້າງເຖິງການສຳປະທານທີ່ດິນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ນຳເອົາຫົວຂໍ້ຕ່າງໆນັ້ນມາລວມເຂົ້ານຳ - ຕົວຢ່າງວ່າ ຫົວຂໍ້ທີ່ກວມເອົາການເຈລະຈາຂອງສອງຝ່າຍກ່ຽວກັບການສຳປະທານດ້ານການຄ້າ ຊຶ່ງໃນນີ້ “ການສຳປະທານ” ແມ່ນໄດ້ອ້າງເຖິງລະບຽບດ້ານການຄ້າ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ສະບັບທີ່ໃຊ້ເອັກເຊລ (Microsoft Excel) ນັ້ນແມ່ນຈະໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມາເພື່ອເຜີຍແພ່ໃນວົງກວ້າງໂດຍຜ່ານກຸ່ມສົນທະນາທາງອີແມວ (LaoFAB email discussion group) ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອວ່າຜູ້ໃຊ້ຈະສາມາດຈັດເອົາຂໍ້ມູນຕາມຫົວຂໍ້ຕ່າງໆໄດ້ (ຕົວຢ່າງ ຈັດຕາມວັນທີ ເປັນຕົ້ນ).

ຂໍ້ສັງເກດທີ່ມີລັກສະນະເປັນລະບົບທີ່ສຳຄັນ: ການຄົ້ນຫາຄຳສັບສຳຄັນມັນແມ່ນຂຶ້ນກັບຂອບເຂດຈຳກັດສະເພາະໃດໜຶ່ງໃນເວລາພົບເຫັນຫົວຂໍ້ທີ່ສອດຄ່ອງກັບເລື່ອງໃດໜຶ່ງສະເພາະ. ມີຫລາຍຫົວຂໍ້ບໍ່ປາກົດອອກມາໃຫ້ເຫັນໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍສະບັບນີ້ຍ້ອນວ່າຫົວຂໍ້ເຫລົ່ານັ້ນບໍ່ໄດ້ບັນຈຸເອົາຄຳສັບ “ການສຳປະທານ” (ເຊັ່ນວ່າ “ຊາວບ້ານຈັດຫາທີ່ຢູ່ໃໝ່ກ່ອນການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ” ວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2006; “ແຂວງຈຳປາສັກຈະຂະຫຍາຍສວນປູກຢາງພາລາ”, ວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2006; “ ການຄົ້ນຫາທາດແຮ່ເຫລັກເລີ້ມຕົ້ນລົງມືແລ້ວໃນແຂວງຊຽງຂວາງ”, ວັນທີ 30 ມິຖຸນາ 2006; “ລັດຖະບານໄດ້ມີການ ກະກຽມຖານຂໍ້ມູນດ້ານການລົງທຶນ”, ວັນທີ 6 ກໍລະກົດ 2006). ການຍົບຍົກເອົາທັງໝົດ (ຫລື ຢ່າງໜ້ອຍສຸດກໍ່ ແມ່ນສ່ວນໃຫຍ່) ຫົວຂໍ້ທີ່ມີຄວາມສອດຄ່ອງນັ້ນມັນມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະຕ້ອງຊອກ ຫາຄຳສັບສຳ ຄັນເພີ່ມເຕີມ – ຄຳສັບເຊັ່ນ “ສວນປູກໄມ້”, “ເຮັກຕາ”, “ເຂດ”, “ການລົງທຶນ” ແລະ ຂໍ້ຂະແໜງ ການຕ່າງໆ ແລະ ວັດຖຸທີ່ເປັນສິນຄ້າ – ໂດຍອີງໃສ່ ຫລັກການຂອງການເຮັດການຊຸ່ມໃຫ້ທະລຸລົງ (ເຊັ່ນ ໃຫ້ເພີ່ມຄຳສັບໃໝ່ທີ່ສຳຄັນເຂົ້າຈົນກວ່າເຈົ້າຈະ ຢຸດ ເຊົາຊອກຫາຫົວຂໍ້ໃໝ່ໆທີ່ສອດຄ່ອງ).

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 3: ຈຳນວນແຜ່ນທີ່ ແລະ ຕົວເລກ

Vientiane Times details				Project details										Project location			Projected impacts (+) and (-)	Remarks
VT date	Issue	Title	Article type	Sector	Project/objective	Newsworthy event/status report	GoL JV	Ha	MW	Duration	Concession type	Money involved	Actors involved	Province	District	Other		
16-Mar-06	53	Thai investment sweetens Savannakhet	project	agriculture	sugarcane	Mitr Phol signs agreement to build sugar factory		10,000		40 years		\$22.5 million budget	Mitr Phol Sugar Corporation (Thailand), CPI	Savannakhet	Champhone		"The project will create thousand of jobs for local people, which includes farmers needed to grow sugarcane for the factory."	The project expects to add another 15,000 ha in phase two, but it does not say how. Contract farming is implied.
19-Jun-06	117	Company to pump US\$34.5m into rubber project	project	agriculture	rubber	Lao-Thai Hua Rubber Company signs concession & promotion (contract farming) agreement for 30,000 ha of rubber in Vientiane, Bolikhamxay, Khammuane, Savannakhet and VCC.		15,000			land concession	\$34.5 million	Lao-Thai Hua Rubber Company is a joint venture between Thai Hua Rubber Public Company and New Chip Xeng Company	BOL, KHM, SKT, VTE & VCC				This project is doing 15,000 ha of concession-based rubber and 15,000 ha of contract farming rubber.
19-Jun-06	117	Company to pump US\$34.5m into rubber project	project	agriculture	rubber			100			land concession		Lao-Thai Hua Rubber Company	VTE		Naphia village		
29-Jun-06	125	Champassak's rubber plantations take off	project	agriculture	rubber	Champassak has planted 3,500 hectares of rubber already and has plans to plant 18,500 hectares total by 2020. Concessions are explicitly linked to poverty alleviation via employment; in addition to employment, families working on rubber plantations are "typically" allowed "to plant rice and cash crops on any available land on the rubber plantations."		3,500 planted so far; goal of 18,500		"long-term"	"land leased from the government"		PAFO; public and private companies; investors from other countries, especially Vietnam	CHK	Sanasomboun, Pathoumphone, Champassak, Bachieng, Soukhoumma & Mounlapamok.		It is expected that "planting rubber trees would reduce poverty because investors would need local people to work on the rubber plantations, which would bring in more income for their families...[Since the project began two years ago,] most people now have an income." "Investing groups typically allocate areas to the people of each family, who are responsible for their care for 1 to 3 years. They also allow people to plant rice and cash crops on any available land on the rubber plantations." "In 1994-95 a Thai company was the first to bring rubber trees to the area. They planted RRIM600 seeds in Lomsack village in Bachieng district on 40 hectares. In 2002 the trees were ready for harvesting."	
14-Aug-06	157	Petition for fences, buffalo grazing space: Villagers need help from local authority, rubber plantations lack fences, roaming buffaloes cause damage.	project	agriculture	rubber	Villagers threaten to take case to National Assembly if they continue to be treated unfairly by local authorities who are favoring foreign investors' rubber at the expense of villagers' grazing practices (originally the company made fences, but now the project is too large for the company to be able to afford fencing).		7,000		40 years	7,000 ha land concession already granted		unnamed company, district government	LP	Nambak	B. Nayang	Villagers are being fined, with buffaloes confiscated as collateral until fines are paid; villagers are selling buffaloes to avoid fines. Originally, the company made fences but as the project grew this became prohibitively expensive; now the district government, because "the rubber plantation will create jobs and income for local people" (head of the Nambak district Agricultural Division), the burden of keeping livestock out of rubber plantations is on villagers.	key issue = burden of responsibility shifted from company to villagers
11-Sep-06	177	Farmers cannot live without buffaloes	project	agriculture	rubber	Feature story on a rural northern village, where a rubber plantation is causing economic differentiation, monetization and unfair hardship for some.		1,800 already planted; planning another 7,000			land concession	700,000 to 800,000 kip (the amount a farmer interviewed had to pay the company to get his buffalo back after it was confiscated for damaging rubber trees)	DAFEO (who "said that it was the priority of the district to grow the rubber trees, which now cover an area of 1,800 ha."	LP	Nambak	Nayang village	"Some are calling it a modernisation of the village... For other villagers it is a different story. For the past few years, some of them have been experiencing considerable hardship. A new district regulation has forced them to pay compensation for damage caused by their buffaloes after they ate and trampled on young rubber saplings in a nearby plantation. Gathering in a small house, the villagers complained that new regulations do not help them to continue to maintain their use of buffaloes for farming but forces them to take up work in the rubber plantation. They pointed out that the regulations did not require the foreign owners of the plantation to erect a fence to prevent damage by animals." "The village chief said they now had to work harder in the rice-fields" because the buffaloes don't eat the grass anymore, so they have to cut it by hand in order to be able to use tractors.	This article raises five key themes: (1) responsibility for buffalo exclusion (farmers and CPI suggest it is the company's responsibility; DAFEO suggests it is the villagers' responsibility ["It is a very large area and it is impossible for the investors to build fences," he said, adding that it was easier for the villagers to take care of their buffaloes and prevent them from getting into the plantation."]; (2) the material and cultural importance of buffalo for villagers; (3) the fact of multiple investment pathways (CPI said the project is not registered with them, and noted that "the huge investment in the village would by no means ensure poverty reduction for local people. In fact, they now had to work harder"); (4) the coupling of rubber with monetization ("The villagers said that even though buffaloes were slow, they did not eat money. 'Now we have to buy fuel for the tractors and one tractor requires a gallon of diesel for a day's work'"), possibly explaining why farmers feel they have little choice but sell their buffaloes and work as laborers for the company; and (5) farmers' con
10-Oct-06	198	More rubber plantations take root	project	agriculture	rubber	PAFO signed a contract with an unnamed Chinese company		50,000		35 years	50,000 ha land concession already granted	\$3 million	unnamed Chinese company, PAFO	XBY	Phiang, Paklai, Kaenthao, Botaen & Thongmixay		"The company has been surveying suitable land since April and has chosen 50,000 hectares in the five districts...One of the aims of the project is to provide jobs for local people in order to reduce slash and burn cultivation as well as to provide them with more income."	Simple statement of goals of rubber concession; documents that the company is conducting surveying for appropriate land. (Note: this article was also published on 11 Oct. 2006.)
13-Nov-06	222	Further power sales to Thailand possible	project	agriculture	fruit juice	Meeting between Deputy Prime Ministers of Lao PDR and Thailand							Malee juice company				Malee is interested in a land concession and contracting opportunities for "pineapple and sweetcorn farming"	The mention of concessions is in an add-on about "other topics discussed"
27-Dec-06	253	Local ownership helps reduce poverty, says Deputy Governor	project	agriculture	rubber	Deputy governor debates the merits of concession-based and contract farming-based rubber production for poverty alleviation								Xekong	Tha-taeng, Dakcheung, and Galeum		In contrast to recent 2,000 hectare concession-based rubber development in Xekong that was aimed at creating job opportunities for local people, "Xekong Deputy Governor...said last week at the National Assembly that villagers would never grow rich unless they owned the rubber farms themselves, to then sell rubber to investors rather than selling their land. 'Locals have told me that if they can plant rubber by themselves and sell it to investors, their conditions will improve,' he said." He reported that the investors were sympathetic to the idea of contract farming. "The province has found that around 10,000 hectares of land in the province are suitable for rubber plantations. [The deputy governor] said he is surveying the feasibility of another rubber plantation in Lakcheung district... 'We want the Committee for Planning and Investment to determine clearly how to divide the benefits between local landowners and investors. At the moment, we only receive documents for approving investments, without understanding in detail the benefits for local people and companies,' he said. He added that, if possi	This article in that it provides details about how some high-ranking provincial officials are weighing the challenges with respect to investment options, poverty alleviation objectives, and investment decisions at the national level.

7-Feb-07	32	Thai sugarcane investments to ease poverty in Savannakhet	project	agriculture	sugarcane	Mit Lao company has been growing sugarcane since last year		7,000		30 years		50 million Baht	Mit Lao company (Thailand)	Savannakhet	Champhone, Xaybouly and Xayphouthong	According to the Deputy provincial governor, "the investment would support the government's policy to eradicate poverty." According to the journalist, "the government offers land concessions for 30 years on areas that people have not previously used for agricultural production (emphasis added)... Up to 6,000 families in the three districts will benefit from the project, and the government hopes the project will gradually improve living conditions. People in the area earn about three million kip per year from growing rice on one hectare. In contrast, they can earn about 16 million kip if they grow sugarcane on the same amount of land." The project is also expected to decrease the number of people migrating to work in Thailand.	
10-Feb-07	35	Weekly news roundup	project	agriculture	multiple	Various surveying activities							"Surveys are being made by Vietnam and China for growing rubber and eucalyptus trees in Sepon and Phin districts, while Norway is doing a feasibility study to grow bananas in Nong district and India is interested in planting eucalyptus in Atsaphone and Outhoumphone districts."				
10-Feb-07	35	Weekly news roundup ("Thai investment")	project	agriculture	sugarcane	Land concession for sugarcane signed		5,000		30 years	CA signed for expansion from 1,800 to 7,000 ha			Savannakhet		"About 6,000 families in three districts where the concession area is located will benefit from the investment venture."	
10-Feb-07	35	Sugar industry hungry for raw material	project	agriculture	sugarcane	Sugarcane is increasing its efficiency and volume capacity, expects to begin production soon.		400			400 ha (2003), but only planted 200		Wangthap Company (started out as a state enterprise, but taken over by a Thai investor in 1992)			Company tried to source sugar cane from local farmers (300 ha this year), but somewhat unsuccessful ("local people simply do not care about their plots of cane"), so turned to growing sugar themselves on concession lands.	
19-Feb-07	42	Vietnam boosts rubber investment in Laos	project	agriculture	rubber	Announcement of recently signed rubber concession in Tha-taeng & Lamam districts; of surveying for more rubber land in Dakcheung district.		7,000			"special concession including a seven-year tax exemption" and a two-year profit tax exemption when the trees start to produce		Yang Cao Zu LVF	Sekong	Tha-taeng, Lamam, Dakcheung	"Investment in rubber plantations was part of a plan to reduce poverty in the province, in accordance with the government's plan to exit the UN's list of least developed countries by 2020...The province has encouraged foreign investors to establish new rubber plantations in Dakcheung and Kaleum districts as well, to create job opportunities for local people...The province has around 10,000 hectares of land suitable for rubber plantations and is conducting surveys...in Dakcheung"	
19-Feb-07	42	Vietnam boosts rubber investment in Laos	project	agriculture	rubber	Background info - currently, there are already two Vietnamese companies hiring villagers to plant rubber on 5,000 ha		5,000			concession not mentioned		two unnamed Vietnamese companies	Sekong	Tha-taeng		
19-Feb-07	42	Vietnam boosts rubber investment in Laos	project	agriculture	rubber	Background info		200,000 ha = CPI estimate of national rubber concessions to 17 companies						multi			
20-Feb-07	43	Luang Namtha unveils long-term rubber strategy	policy	agriculture	rubber	Luangnamtha PAFO head explains small-entrepreneur approach to poverty alleviation via rubber contract farming.							PAFO	LNT		"According to our study, there is no more profitable tree than rubber," Dr Khamlek said. "We are encouraging local people to plant rubber trees. We want each family to plant at least one hectare of trees on their property, and that will help to alleviate their basic poverty...[C]eding concessions of land to companies that then hire villagers to grow rubber is not the way to alleviate poverty. It is necessary for the people themselves to plant trees on their own property."	This coincided with the NLMA conference on tree plantations
23-Apr-07	92	Reducing poverty, or perpetuating it?	project	agriculture	rubber	Local authorities have given village lands as a land concession to a Vietnamese rubber company, which is paying inadequate or no compensation for assets taken; in response, some villagers are leaving to look for new land, while others are working as wage laborers for the investors. Officials seem to disagree about what constitutes acceptable impacts of development projects:										The CHK PAFO Director said, "We accept that there will be some problems with villagers initially, but if we don't change today from local production to industrial production, when will we do it?" he said.	
10-May-07	107	Discussions over rubber dispute to continue in Champassak	project	agriculture	rubber	Champassak governor acknowledges land conflict but stands by project's transformative potential				50 years, cut to 35			Foreign-owned rubber company	CHK	Bachiong	According to the governor, investors destroyed crops and teak owned by villagers to make way for rubber plantations without informing them first but "lives of villagers were changing for the better thanks to the arrival of rubber plantations, as many people had been able to get work as labourers."	
15-May-07	111	Savannakhet on track to meet revenue goals	project	agriculture	eucalyptus	Ahead of schedule, Savannakhet has already achieved 63% of its government-allocated its revenue targets for 2007.		5,000 to 30,000 ha			land concession		Indian investor				This article raises the issue of centrally-allocated revenue targets: How are these created? What are the incentives?
15-May-07	111	Savannakhet on track to meet revenue goals	project	agriculture	rubber								Thai investors				This article raises the issue of centrally-allocated revenue targets: how are they created? Rewarded? Punished?
15-May-07	111	Savannakhet on track to meet revenue goals	project	agriculture	rubber								Chinese investors				This article raises the issue of centrally-allocated revenue targets: how are they created? Rewarded? Punished?

15-May-07	111	Savannakhet on track to meet revenue goals	project	agriculture	sugarcane	Ahead of schedule, Savannakhet has already achieved 63% of its government-allocated its revenue targets for 2007.						2 Thai investors					
5-Jun-07	129	Lao-Viet ties strengthen in the south	project	agriculture	rubber	"Champassak province has...been working with Ho Chi Minh City and Dac Lac province to plant rubber trees on 10,000 hectares in Bachieng and Sanasomboun districts."		10,000		concession not mentioned	Dac Lac province has invested \$5 million so far out of an expected \$30 million	Ho Chi Mnh City government, Dac Lac provincial government, Champassak provincial government	CHK	Bachieng		Dac Lac province has built a dispensary.	
21-Mar-06	56	India to invest US\$350m in pulp project	project	agriculture & industrial	Birla Lao pulp factory	"The Aditya Birla Group signed an agreement for the [pulp wood plantation and processing plant] project, worth US\$350 million, with the Lao government in Vientiane last Thursday."		50,400	75 years		\$350 million	Aditya Birla Group ("Grasim Industries Limited, India; Thai Rayon Public Company; and PT Indo Bharat Rayon, Indonesia") & CPI	Savannakhet & Khammuane			"The project's land survey will be undertaken from this year to 2007, the nursery will be established in 2006, and plantation will begin in 2007 at the rate of approximately 7,000 ha per year with harvesting planned for 2013. This will continue as a 7 year cycle. The pulp plant phase will start construction in 2010." Plant capacity will be 200,000 tonnes per annum. "Laos will benefit from employment opportunities with thousands of jobs and further direct employment through private farm forestry. Laos is also expected to earn about US\$117 million per year from exporting pulp."	This shows an example of a granting of a concession area before surveying has been done, on the assumption that available land exists.
22-Feb-07	45	Joint venture builds pulp factory in Savannakhet	project	agriculture & industrial	Birla Lao pulp factory	Birla Lao is now clearing land to build a "pulp factory" [mistakenly called a "pulp and paper factory" even though it plans to export "pulp" to Thailand "for further processing"].		331 (factory)	30 years	land concession	\$350 million (including plantation)	Birla Lao (Indian and Thai investors)	Savannakhet	Xaybouly	Manylad village	Accoring to one official, the company "will plant eucalyptus on 50,000 hectares, but the government doesn't own enough land to provide the whole concession area immediately and is allocating land over time." The project "may initially" purchase eucalyptus from local farmers on a contract farming basis.	Land shortage...
4-May-06	85	Megacity takes shape in the north	project	commercial	Boten hotel and casino	Phase 1 construction is expected to be finished in July 2007.							LNT			"The representative from China also presented a proposal to invest in a manufacturing complex, as part of phase 2. There are about 100 Chinese companies interested in manufacturing projects, including garments, shoes and electrical goods, he added."	
21-Jun-06	119	Nongchan set to become water fun park	project	commercial	recreational water park	MOU for 20 year concession signed last week at Don Chan Palace			20 years		\$4.8 million	Malaysian investor Pro-Sport Nongchan Co Ltd. (Mr. Patrick Anthony); Vientiane Urban Environment Project	VCC			The project will create a recreation area, including water park (swimming pool, waterways, paddle boat lake) and paved areas, open areas for jogging and cycling, garden with shade trees, lighting and public toilet facilities.	"This is the second project that has tried to improve the Nongchan area. The Danish government recently funded a wetlands conservation project on the marshy land."
14-Jul-06	136	Simeuang handicraft market waits for completion	project	commercial	concession-based 5-story handicraft market (replaced old vegetable market)	construction halted for unknown reasons					\$500,000	"a private company"	VTE	Sisatthanak	B. Simeuang	"support the local economy"	
7-Aug-06	152	New Trade Centre to stock quality products	project	commercial	Lao-China Friendship Trade Centre	The Lao-China Friendship Trade Centre will open in December.			50 years	land concession	\$18 million	Xang Jiang Company Ltd.			Dongpasak area		
30-Aug-06	169	Rain slows mega-hotel project	project	commercial	Boten hotel and casino	Rain pushes expected completion date back from July to September.		1,640	30 years		\$103 million (during phase 1 of 3)	Golden Boten City Group Co of Laos	LNT	Namtha		Current hotel decoration activities are employing 1,000 people. Next month, the "company will host a one month special course for over 500 local people in Oudomxay, Bokeo and Luang Namtha provinces wanting to work at their hotel. For the casino, the company has already completely trained their staff of about 350 people."	
24-Oct-06	208	Five-star hotel postpones opening a second time	project	commercial	Boten hotel and casino	Construction "has been delayed again after problems with the electricity supply" and construction materials (due to bad roads in China) and weather.		1,640	30 years		\$103 million (during phase 1 of 3)		LNT	Namtha			"Trucks carrying the materials are taking more than 10 hours to travel the 230 km between the Boten-Bohan International Checkpoint and Xishuangbanna. Once the road is completed, travel time will be halved."
20-Feb-07	43	Nongchan water park on track	project	commercial	recreational water park	Water park on track for summer opening			30 years	land concession	\$4.5 million	Malaysia Pro-Sport Company					
5-Apr-07	81	Construction to begin on Khuadin market replacement	project	commercial	Kuadin market	Construction to begin on Khuadin market replacement		1	40 years		\$11.7 million	Construction Installation and Building Material Company No 5 (Vietnam, 60%) and Anachack Trading Import Export Co Ltd. (Lao, 40%)					
9-Apr-07	84	Talat Sao Shopping Mall opens its doors	project	commercial	Talat Sao	New Talat Sao opens			45 years	building concession	\$27 million investment	Excalibur Group (Singapore)	VCC				
15-Jun-07	138	Thai company promotes agriculture in Vientiane	project	commercial	fish & prawn farming; animal feed farm (including maize & soybean contracting); "operate agro-processing units for local marlets and export"; and import and sell meat	CP approved to do four projects in Laos				animal feed factory, chicken farm		Charoen Pokphand (CP)			Thangon (animal feed factory); B. Nasara, M Xaythany (chicken farm)		lease vs. concession?
15-Jun-07	138	Thailand to develop Savannakhet economic zone	project	commercial	Savan-Seno Special Economic Zone Authority (SEZA)	"The Lao government is allowing the company a trade concession of 30 years and a services concession of 50 years, according to the economic zone authority."		270		trade and services concessions	\$48 million	Thai Airports Ground Services Company				>10,000 jobs during and after construction	"trade concessions" and "service concessions" are not explained

20-Jun-07	142	Luang Namtha border hotel draws crowds	project	commercial	Boten hotel and casino	The hotel and casino at Boten in Luangnamtha is drawing 250 people per day on average.		1,640	30 years		\$103 million (during phase 1 of 3)	an unnamed "Chinese investment company"	LNT	Namtha		The Boten border crossing is receiving over 1 million tourists from China per year. In addition to the current hotel and casino, the project will include an "international exchange center" and a commercially-oriented "transit center" (phase 1), another 2,500 rooms and a 36 hole golf course and park (phase 2), and another 2,000 rooms and 500 other guest units plus eco- and cultural tourism sites.	
14-Dec-06	244	Public urge govt to solve problems	project	commercial & mining	Nong chan water park, sand mining in the Nam Ou	National Assembly opens hotline about government performance							VCC, LP	VCC & Ngoi (LP)	Nong Khiaw	The Nong chan waterpark concession and sand mining in the Nam Ou (Luangprabang) were topics of public complaints about environmental issues.	
3-Feb-07	29	View from the Lao papers	opinion	construction	development	opinion based on experience with projects that do not live up to expectations: prior to issuing concessions for construction or other development projects, "project owners should take measures to ensure contractors are qualified to undertake the projects."											
29-Dec-06	255	Work in progress at Hongsa thermal power plant	project	energy	Hongsa lignite power plant	The project development agreement was completed last week and the concession agreement "is set to be signed next year."	Y	1800 (50 for local use)				A Thai investor and the GoL, which are hoping to attract "a specific Chinese company" which has experience on thermal energy projects, including sourcing options for machinery and equipment	XBY	Hongsa		The project "will burn about 11 million tonnes of lignite per year, leaving about 2 million tonnes of residual ash", which will be used primarily for cement production, but also asphalt and potentially fertilizer.	No mention of negative impacts
3-May-07	101	Investors promise better living conditions for displaced Hongsa locals	project	energy	Hongsa lignite power plant	Compensation budget announced, potential compensation conflict between villagers and developers about amount of compensation (villagers "must have their living conditions improved if they agreed to move away from the farms they have cultivated for generations", while the President of Banphu Power Ltd. said, "ultimately, the newly-resettled villagers will definitely have better living conditions...[but he was] unable to guarantee that all families would receive the full amount of compensation") and the type of livelihood resettlers would have (see "Projected impacts"). The developers are currently doing an environmental feasibility study "and expects to be granted a concession from the government in 2008"		1,800		no concession agreement yet	\$16 million compensation budget	Banphu Power Ltd.	XBY		Namaiyom and other villages to be resettled to Napong village	World Bank mitigation standards promised. Although some villagers requested land for rubber (new livelihood) and others said they wanted land for rice and fish ponds (old livelihoods), the Deputy Head of the XBY PDPI said, "villagers would not have much choice as to what they ended up doing, as they would all be moved to the same area."	
17-Feb-06	34	Power price talks yet to progress	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 3	No agreement yet on an electricity price, threatening the construction timetable	Y	460	30 years	MOU signed in April, concession status unclear	\$552 million	"four shareholders; the government (23 percent), MDX Lao Company Ltd, Thailand (27 percent), Marubeni Corporation, Japan (25 percent) and Ratchburi Holding Public Co, Thailand (25 percent)."	Xaysomboun & XK		"about 5 kilometres north of the Nam Pha river mouth, northwest of Longcheng village"	"It is expected that the project will help bolster the Lao economy, especially in the immediate vicinity of the plant. The country also will earn significant income from the exports."	
6-Mar-06	45	Power project advances with river diversion	project	energy (hydropower)	Nam Theun 2											"NT2 will be the largest economic asset and the largest foreign exchange earner in the country, as well as the largest single contributor to the government's budget", providing \$80 million in revenues per year. Additional social mitigation efforts are also described.	
16-Mar-06	53	Namngum 2 set for construction	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 2	Nam Ngum 2 concession agreement signed	Y	615	32 years, including construction	hydropower concession		SEAN Company & GoL	VTE			"According to the government's power development programme, about 47 percent of all households have electricity in 2005. This will increase to 70 percent by 2010 and 90 percent 10 years later."	
16-Mar-06	53	Namngum 2 set for construction	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 5	"Recently, Laos signed an agreement with a Chinese investor to develop [] Namngum 5"					\$168 million budget	unnamed Chinese company	XK				
20-Mar-06	55	Xekhaman 1 hydroelectric power project for Attapeu	project	energy (hydropower)	Xekhaman 1	Xekhaman 1 survey to begin this month for hydropower export project based on last week's MOU signing	Y	465			\$535 million	Viet-Lao Power Investment and Development Joint-Stock Company (70%), GoL (30%)				Power will be exported to Vietnam.	This article contains summary details about other hydropowre projects as well.
28-Apr-06	81	Govt signs hydropower agreement	project	energy (hydropower)	Nam Ngep (Ngiap?) 1	CPI and two Japanese investors sign project development agreement for Nam Ngep 1 hydropower project	Y	260			\$400 million budget	Kansai Electric Power Company & Nippon Koei Company (share 70%), & GoL (30%)	BOL				
8-May-06	87	Chinese reach next step in hydropower project	project	energy (hydropower)	Nam Lik 1-2	China International Water and Electric Corporation and GoL sign project development agreement for Nam Lik 1-2; economic feasibility study to begin shortly and last 18 months	Y	100 (export to Thailand)	30 years			China International Water and Electric Corporation (80%) and GoL (20%); agreement signed by CPI					

26-May-06	102	Major power plant agreements inked	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 2	PPA, financing agreement and engineering procurement and construction contract just signed for Nam Ngum 2	Y		615	32.5 years including construction	CA signed 2 months prior	\$790 million for power plant	See "Projected impacts" column	VTE			The project is a joint venture between the GoL and South East Asia Energy Limited (SEAN); SEAN is Ch Karnchang Public Company (28.5% of shares), Electricite du Laos (25%), Ratchaburi Electricity Generating Public Company (25%), Bangkok Expressway Public Company (12.5%), Shlapak Development Company (4%) and PT Construction and Irrigation Company (4%), and TEAM Consulting Engineering and Management Company (1%). SEAN signed (i) PPA with EGAT; (ii) financing agreement with "syndicated lenders including Krung Thai Bank Public Company, TMB Bank Public Company and Siam City Bank Public Company"; and (iii) engineering contract with Ch Karnchang Company	GoL is part of SEAN (via EdL), but is also in a joint ventureship with SEAN
26-May-06	102	Major power plant agreements inked	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 3	survey completed, in negotiations with potential electricity buyer								VTE				
26-May-06	102	Major power plant agreements inked	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 4	survey completed, awaiting investors								XK				
26-May-06	102	Major power plant agreements inked	project	energy (hydropower)	Nam Theun 2	under construction								KHM, BOL				
26-May-06	102	Major power plant agreements inked	project	energy (hydropower)	Xekaman 3	under construction								Sekong				
26-May-06	102	Major power plant agreements inked	project	energy (hydropower)	Xeset 2	under construction								Salavan				
11-Sep-06	177	New dam on track to power economy	project	energy (hydropower)	Nam Theun 2	The project is 23.5 percent complete, according to a new Lao Holding State Enterprise report							Lao Holding State Enterprise (which administers the government's share of loan revenues); MoF and NTPC also signed project's "tripartite administration agreement", signed in April 2005.				From mid-2009, the project will generate annually \$80 million in government revenues and 300 GWh of electricity for domestic consumption. The project will generate \$2 billion for the Lao government during the 25 year concession period. "This revenue will be used to reduce poverty and assist long term development in Laos."	
10-Nov-06	221	Nam Theun 2 funding stacks up	project	energy (hydropower)	Nam Theun 2	focus on Lao Holding State Enterprise	Y		1,060	25 years	hydropower concession	Lao Holding SE has already invested \$75 million of \$87.5 million expected	Lao Holding State Enterprise ("a new form of state enterprise" that was set up to oversee the government's 25% share of the joint venture in NT2); NTPC, and that has special "operational methods and special enterprise regulations"	KHM, BOL			directly improve basic infrastructure for 5,000 people in project area; contribute to national poverty eradication programme	
22-Feb-07	45	Nam Ngum 5 hydropower survey begins	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 5	Surveying to begin after signing an "agreement" between EdL and Sinohydro	Y		120 (all domestic)			\$200 million	EdL, Sinohydro				"The dam expects to generate power for domestic supply in Luang Prabang, Xieng Khuang, Oudomxay, Huaphan and Vientiane provinces, as well as the capital." Currently, according to an EdL official, "We do not have enough electricity because consumption nationwide increases by 10 to 15 percent every year, largely due to the current boom in industrial investment such as cement factories and mining projects."	
20-Mar-07	67	Work progresses at Nam Lik 1-2 dam	project	energy (hydropower)	Nam Lik 1-2	Underground tunnel excavation is expected to begin in September	Y		100 (export to Thailand)	30 years		\$150 million	China International Water and Electric Corporation (80%) and EdL (20%)	VTE	Feuang, Hinheup		"The project will employ about 3,000 people, including 1,800 Lao workers and 1,200 Chinese... The development of the project will raise the flood control standard of the downstream area, and improve the irrigation of farmlands and road access for local people. Apart from the economic benefits of exporting power, the completion of the project will bring more rapid economic development to the area."	
4-Apr-07	80	Malaysia to begin Nam Fa study	project	energy (hydropower)	Nam Fa	MOU signed between AP Bizlink Group and GoL in Vientiane last week			about 150			\$2 million (survey) plus about \$1.5 million per MW	AP Bizlink Group (Malaysia)	LNT & Bokeo				
12-Apr-07	87	Locals give green light for Hongsa power plant	project	energy (hydropower)	Hongsa lignite power plant	Representatives of the 2,000 residents (5 villages) to be relocated by the Hongsa power plant agreed to the "unofficial agreement" with the company (currently conducting a feasibility study), which would provide them with "new accommodation and land to enable them to earn a living comparable to their present income" and jobs in the plant. [See 3 May 07 article in which the company said it "could not guarantee" the full compensation amount to all families.]			1,800		no concession yet	\$2.1 billion	Thai Ban Phou Lignite Mining Ltd.	XBY			"[The head of the PDPI] said the power plant would bring significant revenue in the form of taxes to the local and central government, and many locals would have the chance to work at the plant, which would require around 2,000 workers...According to its developers, the power plant would need to burn around 11 million tonnes of lignite each year, which would create considerable air pollution in the area. But, [the head of the PDPI] said, the advantages at this stage seemed to outweigh the disadvantages, which was why authorities were promoting development of the project."	

12-Apr-07	87	Power firm to construct new dam	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 5	Concession agreement and PPA signed for Nam Ngum 5	Y		120			\$200 million	Nam Ngum 5 Hydropower company, which comprises Sinohydro Corporation Ltd (85%) and EdL representing the GoL (15%); the CA is between CPI representing the GoL and the NN5HC, while the PPA is between EdL and the NN5HC.	XK			Supply electricity to LP, OUD, XK, HP, VTE and VCC; electrify new areas; alleviate the problem of dry-season power imports from Thailand	all domestic electricity consumption
13-Apr-07	88	Thai investors prepare Nam Bak power project	project	energy (hydropower)	Nam Bak I-II	Pre-feasibility study begins for Nam Bak 1-2						\$200-300 million		VTE			According to EdL's Planning and Procurement Office, Laos "will have 29 hydroelectric power development schemes in place by 2020, with a total capacity of 8,657MW" for export and domestic use.	
7-May-07	104	Two hydropower projects under survey in Luang Prabang	project	energy (hydropower)	Nam Bak I-II	Recently signed pre-feasibility study agreement							Thai investor	VTE				
7-May-07	104	Two hydropower projects under survey in Luang Prabang	project	energy (hydropower)	Nam Fa projects	Under survey							Malaysian investor	LNT & Bokeo				
7-May-07	104	Two hydropower projects under survey in Luang Prabang	project	energy (hydropower)	Nam Khan 1	Under survey								LP				
7-May-07	104	Two hydropower projects under survey in Luang Prabang	project	energy (hydropower)	Nam Khan 3	Under survey								LP				
7-May-07	104	Two hydropower projects under survey in Luang Prabang	project	energy (hydropower)	Nam Ngum 5	Final survey agreement	Y						Joint venture between EdL (15%) and a Chinese investor					
7-May-07	104	Two hydropower projects under survey in Luang Prabang	project	energy (hydropower)	Nam Ou	Under survey								LP				
7-May-07	104	Two hydropower projects under survey in Luang Prabang	project	energy (hydropower)	Nam Xeuang 1 and 3 hydropower projects (>10% of electricity to be used locally; the rest exported)	Bruthai International Co Ltd and CPI sign MOU to begin feasibility study covering technical, economic, social and environmental considerations for Nam Xeuang 1 and 3			18 months for survey, 30 years expected for project if concession is granted				Bruthai International Co Ltd, CPI	LP				
8-May-07	105	Xayaboury eyes hydropower exports to Thailand	project	energy (hydropower)	Hongsa lignite power plant	Hongsa project may receive a concession agreement this year	Y		1,800									
8-May-07	105	Xayaboury eyes hydropower exports to Thailand	project	energy (hydropower)	unnamed hydropower project in XBY	CH Kamchang Public Co Ltd (Thailand) and CPI sign MOU to begin feasibility study covering technical, economic, social and environmental considerations for unnamed hydropower project in XBY.			30 months for survey, 30 years for project if concession is granted				Joint venture between the GoL and a Thai investor					
2-Jun-07	127	Vietnam increases demand for Lao power	project	energy (hydropower)	13 total projects: Nammo 1 and 2, Xekhaman 1, 3 and 4, Dak-i-meun, Nam Ngep, Xekong 3, 4 and 5 and Namkong 1, 2 and 3.	Laos hopes to build 13 hydropower projects in order to meet the goal of 3,000 MW.	some		3,000			28.6 trillion kip to 38.2 trillion kip	investors from Russia, France and Vietnam	Xekong, Attapeu, Bolikhamxay & Xieng Khouang			Not mentioned	
2-Jun-07	127	Vietnam increases demand for Lao power	project	energy (hydropower)	Xekaman 3	Vietnam increases request from 2,000 to 3,000 MW; Xekaman 3 is 35% complete	Y		250			2.4 trillion kip	GoL (15% share in project)	Xekong	Dakcheung		90% of electricity for export, 10% for local use.	
4-Jun-07	128	Japan to survey Bolaven Plateau for hydropower	project	energy (hydropower)	Nam Phak	MOU signed with CPI, which provides approval to begin 18 month feasibility study; provincial government approves of project because of local electrification and poverty alleviation			140 GWh (per year?) [about 20 MW?]	30 years expected	possible after feasibility study	\$45 million project budget	Kobe Green Power Co.	CHK	Pakxong	Nam Phak (river)	"insignificant environmental impact" (no resettlement, "small" reservoir (no area given) will impact "a few coffee farmers"); project will "create land for farmers" on the plateau, irrigate "over 1,000 ha" of downstream rice paddies, create "a good place for fishing", provide local employment during construction, and create tourism potential	Electricity recipients, reservoir size and installed capacity (MW) not discussed; EIA process not mentioned; how was "insignificant EIA" determined? Does this affect the EIA process?
13-Jun-07	136	Chinese to study Xayaboury hydropower plant	project	energy (hydropower)	Paklay	MOU signed between Sinohydro Corporation Ltd and CPI, which provides approval to begin 30 month survey on "technical, economic, social and environmental considerations"			1,320			\$1.7 billion	survey to be conducted by Sinohydro Corporation Ltd. and the China National Electronics Import Export Corporation	XBY		Mekong mainstem	electricity for export to Thailand and local consumption	This project is listed on the government's poweringprogress.org website (Feb. 07 projects spreadsheet) as "not open to development"
	95	Nam Theun 2 stakeholders debate progress	project	energy (hydropower)	Nam Theun 2	Annual stakeholder forum held in Khammuane "to demonstrate the project's transparency and evaluate progress to date."	Y		995 (export to Thailand) and 75 (domestic)	25 years	hydropower concession			KHM			"Construction and engineering will create approximately 5,000 jobs for both domestic and international workers over the next four years. The total revenues the Lao government expects to earn over the concession period are around US\$2,000 million. Indirect benefits include rural development, infrastructure improvement, and the improvement of living standards of people living in the area. Around 6,000 local people that have been identified as poor and practise slash and burn cultivation will have access to a better and more sustainable standard of living. More than 200 senior government officials and representatives from other international organisations participated in the forum."	

8-Aug-06	153	Furniture group to produce their own raw materials	project	forestry	wood products	The Furniture Group of Chanthabouly hopes to begin planting its own trees because of supply uncertainties.		hoping to get at least 100 hectares					Furniture Group of Chanthabouly (comprised of 28 members, 80 percent of which are small factories)	VCC	Chanthabouly			
21-Jun-07	143	Xieng Khuang to export more processed wood	project	forestry	processed wood exports	The provincial head of the Industry and Commerce Department referred to forestry concessions to local factories. ("He said the processed wood that was exported was supplied by many local factories, which had concessions to cut and process the wood.")								Xieng Khouang				This is an instance of the term "concession" being used in the forestry sector.
24-Oct-06	208	Power stations surge forward	project	hydropower	Xekong 4, Xekong 5 & Nam Kong 1	Russian investors announce intent to build three hydropower projects totalling over 1,000 MW	Y		460 MW (Xekong 4, expected 2012), 400 MW (Xekong 5, expected 2014), 240 MW (Nam Kong 1, expected 2013)	30 years	hydropower concession	\$1.5 billion	A single company will build and operate all three projects; it seems to be a joint venture between Region Oil Company of Russia and the GoL ("According to the agreement, the Lao government cannot hold more than 20 percent of shares in the project").	not mentioned			"Caring for the environment would be a key priority: 'We are studying and drafting particular plans to maintain the environment near the construction areas' [according to a company representative]. Once construction was completed, the company would increase fish numbers in the dams, which would also provide water for agricultural activities. Destroyed trees would be replanted. The company was also preparing to resettle those living in the areas to be dammed."	All projects have MOUs signed already. The wording is abiguous, but seems to say that feasibility studies for these projects are finished, and that construction will "go ahead".
28-Mar-06	61	Savan-Seno special zone: the future second Hong Kong	project	industrial	Savan-Seno Special Economic Zone	Investors await government approval on Savan-Seon Special Economic Zone	Y	300			not yet		Lao Free Zone Development Corporation (70%, created last year when the Outclass Finance Incorporation agreed to invest at least 300 million Euro) & GoL (30%) in the form of Savan-Seno Special Economic Zone Authority (SEZA)	Savannakhet			"The special economic zone was established under a Prime Minister's decree in January 2002...in accordance with the government's policy of poverty reduction. The joint-venture is expected to enable Laos, through the zone, to participate actively in the developments under the joint planning of the Greater Mekong Sub-region East-West Economic Corridor and also in...inter-regional trade... According to Outclass Finance Corporation's report, sectors interested to come and invest include a large scale Chinese bio-fertiliser producer, a Chinese jatropha plant gasoline company, a Chinese offshore bank to provide international bank services. An airline from the Middle-East is also interested to create an international airport in Savannakhet to link it with other international airports under the Blue Sky Policy."	
10-Jul-06	132	Second Beerlao factory goes ahead	project	industrial	Second Beer Lao factory	construction begins	Y	220			220 ha land concession already granted	\$25 million	Lao Breweries (GoL) and Carlsberg	CHK	Pathoumphone	B. Km 19	"job opportunities for local people and contribute to the socioeconomic development of Laos in the future"	
20-Apr-07	80	Lao market ready for more cement	project	industrial	cement	Cement factory will officially begin production next month		60		99 years			Chinese investor (60%), Lao investor (40%)	KHM	Mahaxay		Production capacity is about 1 million tonnes per year, and is aimed at the export and domestic markets. Raw materials are sourced locally. "The factory employs about 320 people, who earn at least one million kip each month... There are five other cement factories in Laos – one in Vientiane province producing 200,000 tonnes a year, two in Vientiane province producing about 280,000 a year, one in Savannakhet province producing about 200,000 tonnes a year, and another in Luang Prabang province producing about 80,000 tonnes a year."	
8-Jun-06	110	Govt to strengthen land lease management	study	lands	NLMA	GTZ Study on State Land Leases & Concessions results presented								multi				
31-Jul-06	147	LDS opens to serve public land	project	lands	Land Development & Services State Enterprise	"Land Development and Services State Enterprise (LDS) was officially opened in Vientiane last Friday as the new headquarters in line with the changing direction of the party and government on land administration."							The deputy Finance Minister "said that the opening of LDS's new headquarters would facilitate private individuals' and legal entities' access to land. The institution will provide services related to the registration required for the transfer of land use rights, leases, concessions and mortgages."				The LDS will also undertake priority development projects, including special economic zones between Vangtao and Chongmek (Champassak) and Savannakhet and Seno (Savannakhet), a new botanical park (location unspecified), a tourist development and part in the area surrounding Don Chan, and other development opportunities around Vientiane. "LDS will be [also] responsible for the relocation of people who are affected by government projects, such as new industrial zones, new cities, and the construction of new infrastructure in accordance with the government's plans. In future, resettlement plans for government and international rural development and poverty alleviation projects will be operated by the LDS, including compensation for relocated families. LDS will also provide services for land registration on request."	
22-Aug-06	163	Sharing land for sustainable development in Asia	project	lands	Land Development & Services State Enterprise	Regional lands conference in Vietnam, one month after the establishment of the LDSSE							LDSSE				The LDSSE was formed last month "aiming to support implementation of Party policy of transforming land into capital...[and bringing] land development and services [...up to] international standards. The enterprise will undertake contracted work to develop land for creation of tourist areas, economic zones, resettlement plans for rural development and poverty reduction projects as well as providing requested services to customers for land registration, transferring of land use rights, land lease or concessions, for the exploration land for domestic and foreign investors."	This is a succinct statement of what "transforming land into capital" means, and of its location within a larger project of international standardization.

15-Nov-06	224	New tool for land development	policy	lands	"help implement the government policy of transforming land into capital"	focus on Land Development and Services State Enterprise, which "now has some development project plans in Vientiane"										multi			
13-Dec-06	243	Survey to define land use	policy	lands		"The government will launch a survey nationwide to map out different types of land, providing official guidelines on how to manage land use," said NLMA Minister Kham Ouane Bhoupha at a land management workshop yesterday at the National Economic Research Institute (NERI)								NLMA				"We will not permit land development if the party proposes to use the land for an undesignated purpose," said Minister Boupha. According to the journalist, the NLMA "The authority will be responsible for setting up land policy and regulation. The zoning of land use is in response to the government's failure to manage land development, according to officials. Mr Kham-ouan said the use of land over the past decades had been managed ineffectively, which has resulted in a decrease in forested areas. In 1989, the government planned forest regrowth to cover 70 percent of the total land area but, in fact, forest cover has decreased to 40 percent today, he added. He said the damage to the forests had created difficult conditions for the population when faced by droughts and floods. Today, most Lao people live in rural and mountainous areas, and rely heavily on natural resources and the environment." According to another NLMA official, "The authority will have sub-offices in provinces and at the district level, which will issue permission for land use. To sustainable food supply... Some investors already had l	Clear statement of NLMA objectives; note that NLMA is not only a regulatory agency, but also has the power to issue land concessions.
25-Dec-06	251	Lands department to focus on poverty reduction	policy	lands	NLMA	Lands department handed over to NLMA								NLMA, MoF, DoL	multi			NLMA to issue land certificates, land use permits and land concessions to investors	NLMA authority to issue concessions ma conflict with regulatory mandate
24-Feb-07	91	Weekly news roundup	policy	lands	NLMA concessions moratorium	"The Land Management Authority proposed that the government suspend granting land concessions to private companies to avoid future adverse impacts on the environment. Land management officials said they would need to conduct studies on the impact of land concessions, after which land concessions would resume."													
7-Apr-07	83	Vientiane Mai, April 2: How to allocate land for investors? (View from the Lao papers)	policy	lands	Entire article: "Investment in tree plantations are growing by the year, and with investment comes the need to determine appropriate land allocation, which has become a significant concern among investors, especially those in the south. One investor said his company had received a concession to grow coffee on 1,000 ha and tea on 3,000ha, but so far, only 200 ha of land had been allocated. Investors need suitably large areas to maximise their investments, with the capacity to build infrastructure like electricity, roads, and rural community development facilities for nearby villages. If investors are allocated only small portions of land, their investments will be less likely to pay off. Furthermore, some land areas are occupied but left vacant for years in Pakxong district, as those who occupy the land without any productivity have no wish to cooperate with local authorities when they are asked to reallocate their occupied land areas. This causes delays to the land allocation process, often forcing investors to go to other areas. For these reasons, before giving licenses to investors for agricultural production, such as coffee, tea or rubber trees, local authorities should take into account the areas to be allocated for them, and whether parts are already occupied. Investors do not want the added financial burden of having to rent lan														The whole article is provided because it is a rare example of cross-over between English and Lao newspapers on the concessions issue.
9-Apr-07	84	Land Authority wants power over land concessions	policy	lands	NLMA	NLMA still waiting for decision from cabinet about proposed land concession moratorium; the Deputy Head of the Policy and Inspection Department of the NLMA said that if the NLMA had more control over the land concession process it would "set up standard regulations on land concessions so as to minimise the negative impact on local communities and the environment, by first carrying out feasibility studies and surveys to ensure the benefits of a concession would outweigh the disadvantages."												According to an NLMA official who asked not to be identified, locals had complained about investors taking advantage of them and forcing them to give up their land and change their lifestyles once investors had gained land concessions in their areas.	
8-May-07	105	Authority voices concern over land concessions	policy	lands	NLMA	NLMA "will review land concessions for foreign investors to ensure their projects do not violate the rights of villagers."												"We sometimes just try to speed up investment, causing us to neglect the correct procedures for approving investment, which should include considering the interests of local people and the suitability of growing these trees," said the DG of the Department of Land Policy and Land Use. "Mr Kham-ouan [Minister of the NLMA] also emphasised that the enforcement of laws regarding land use and management was ineffective, causing confusion for local people and negatively impacting on the Party's leadership."	
9-May-07	106	Govt suspends land concessions	policy	lands	NLMA	PM announces indefinite moratorium on land concessions for mining and agriculture that are larger than 100 ha; PM emphasizes surveying and promotes 2+3.													
20-Jun-07	142	NA concerned over loss of natural resources	policy	lands	resource loss, land concessions	The National Assembly linked concerns over natural resource loss to the surveying and concession-granting process; it "urged the government to review its land concession policy, as well as empower the National Land Management Authority to undertake feasibility studies on land use before concessions can be granted."												The Vice President of the National Assembly "explained that until now, land concessions have not been granted in accordance with the land's potential; the government has in fact been allowing investors to negotiate with local people to relocate, resulting in disparities in the rates of compensation for such villagers."	This description makes explicit an important dimension -- relocation (of farmland? of villages?) -- to the issue of "available land."

21-Jun-07	143	NA comments have positive influence	policy	lands	land concessions	The National Assembly continues to voice concerns about the impacts of improper land concessions on rural livelihoods.											The Vice President of the National Assembly "spoke about some of the problems relating to land concessions, pointing out that the approval process for projects that used large areas of land was not being implemented in line with the government's land allocation policy. Land concessions sometimes covered the farmland of local villagers, but without a suitable compensation scheme in place."	Presumably the non-accordance with land allocation policy refers to the government's commitment to make sure that all farmers have sufficient land.
12-Jan-06	8	Mining industry to rocket in 2006	policy	mining	mining	MIH issued new mining investment regulations in late 2005; new investors from Australia, Canada and China, Malaysia, Vietnam and Thailand have submitted proposals to the Lao government; exports are expected to increase this year as "many new projects are ready to begin excavation", including gold in Xaysomboun, copper in LNT and a doubling of copper production at Sepon.					\$425 million invested in the mining sector in 2005, up from \$399 million in 2004.	"83 [domestic and foreign] mining companies...are engaged in 138 different activities...Investors from China and Vietnam top the numbers on the mining investment list."	multi				"The country [?] earned about 1,250 billion kip from mineral products in nine months last year, doubling previous figures, according to [Mining] department statistics." It is projected that 2007 will "see even greater revenues for the government because the current period of profit tax exception for investors will come to a close."	
13-Feb-06	30	Underground wealth to boost Lao economy	project	mining	Phu Bia mine	"Phu Bia Gold Mine is now fully operating after an interruption due to a minor fish kill in the Nam Ngone river that flows pass the mine site, and a record heavy rainfall during the 2005 wet season."		250,000 (originally 500,000)									Currently the mine employs 300 people from mostly the surrounding villages, and expects to increase this to 1,000 when copper production gets underway. Phu Bia will generate more waste rock per unit of production than Sepon because it has 1 grams of gold per ton (Sepon has 3) and 1% copper ore (Sepon has 5%). This difference is used as the basis for the company's claim that "the same government requirements cannot be applied to both companies." One of the mine sites in Houeixay village will be flooded in 2009; this is "a matter of urgency."	
2-May-06	83	Dolomite to be mined in Khammuan	project	mining	dolomite processing factory	Lao-Thai joint venture begins dolomite mining in Hinboun district, Khammouane		5,000		30 years	mining concession	\$2.6 million	Lao-Thai joint venture	KHM	Hinboun	Namdik village	"The company will hire more than 60 labourers, of whom 90 percent will be local people."	
16-May-06	93	Luang Namtha exports copper to China	project	mining	copper	LNT mine has been exporting copper powder to Chinese markets, has had production problems because rock is harder than expected, demand outstrips supply		425		30 years	mining concession; the 425 refers to the area currently under production; the size of the concession area was not given	\$6.5 million invested	Lao-China Oriental Minerals Development Co Ltd	LNT	Long (?)	near "Km 17 road" (Route 17 or 17B?)	Regular lease payments to the province, 8 km of access road built by the company	
26-May-06	101	Quest for copper starts in Oudomxay	project	mining	bauxite	Two Chinese companies approved to prospect and explore for bauxite in Pakxong district, CHK		14,650			prospecting and exploration	no amount given	Two Chinese investors	CHK	Pakxong	Bolaven plateau		
26-May-06	101	Quest for copper starts in Oudomxay	project	mining	copper	Chinese company approved to do copper prospecting and exploration in Pakbeng district, OUD		25,200		3 year survey	prospecting and exploration	\$4.5 million for survey, \$200 million in phase 2 if successful	Dynasty Construction Company (Chinese)	OUD	Pakbeng	Houayka, Long & Mokphang villages	DGM says that 5 mining projects have been approved "since the first quarter of this year" with the possibility of "another 10" by the end of the year.	
26-May-06	101	Quest for copper starts in Oudomxay	project	mining	dolomite processing factory	Lao-Thai joint venture begins dolomite mining in Hinboun district, Khammouane	Y	5,000		30 years	mining concession	\$2.6 million	Lao-Thai joint venture	KHM	Hinboun	Namdik village		
26-May-06	101	Quest for copper starts in Oudomxay	project	mining	iron ore	Chinese company approved to do iron ore prospecting in Viengxay district, Huaphan		6,600			prospecting	\$2.8 million	Chinese investor	Huaphan	Viengxay	area of Kaengpoun village		
2-Jun-06	106	Chinese investor to explore potash	project	mining	potash	Jiaxi Fertilizer Manufacturing Company and CPI sign MOU to begin prospecting and exploring for potash in Khammouane province		8,400		4 years	prospecting and exploration	\$2 million	Jiaxi Fertilizer Manufacturing Company, CPI	KHM	Nongbok & Thakhek			
31-Jul-06	147	Lao, Vietnamese form joint venture	project	mining	coal and aluminum ore (bauxite)	Three companies form joint venture for coal operations in two districts	N	"hundreds of hectares" will be requested			No concession yet		Existing firms: Lao Lanexang Economics Development company, Vietnam National Coal Corporation and Vietnam National Coal-Mineral Industries. New firms: Xekong Industry Development Company and Meuang Feuang Industry Development Company. JV agreement signing witnessed by CPI.	Xekong and Vientiane	Thataeng (Xekong) and Feuang (Vientiane)			
9-Aug-06	154	Phu Bia Mining Limited to produce copper by 2008	project	mining	gold & copper	Phu Bia mining is now producing 50,000 ounces of gold per year and expects to begin producing 50,000 tons of copper per year around 2008.				30 years	mining concession	\$240 million for phase 2 (copper mining)	Phu Bia Mining, Ltd.; Japanese, Chinese, Thai, Vietnamese and Indian markets	VTE		Phou Kham, Nam Ngone and Nam Mo villages	During phase 1 (gold, heap leach production), the project employed about 150 people from the area (and about 150 from elsewhere). "In the past two years, the gold mine has improved the living and health conditions of these people." During phase 2 (copper, located underneath the gold), the project expects to employ over 1,000 people from the communities in central Vientiane province, and expects to improve their living and health conditions, which is company policy.	

22-Sep-06	186	Dredging causes riverbank erosion	project	mining	sand and rocks from Mekong riverbed	Village residents confront a sand and rock mining company over the negative effects of riverbed mining on agricultural land and fishing.					mining concession		Village residents and "a company named Satchatham"	VCC	Hatxaifong	Thinthan village	A villager said that "the company that has been dredging sand and rock has a concession for 13 years, and every day they have [3] boats that come from Thailand and moor about 20m away from the Lao riverbank. Sand and rock that is taken away by the company [9-13 loads per day] will be sold in Nong Khai province, Thailand...Water in the area is eroding the riverbank, with soil erosion of 7-10 metres in depth and 1.5 km in length. Land that is used for farming has been damaged, and people now find it more difficult to catch fish."	
31-Oct-06	213	Advertisement (Phu Bia mining)	project	mining	Phu Bia mine	concession area details		260,000						VTE & XK				
7-Nov-06	218	Gold production at Phou Kham reaches its target	project	mining	Phu Bia mine	Gold production reaches 15,000 ounces (50 percent of annual target) at Phu Bia mine	Y	500,000			since 1994	Earnings: \$20 million expected annual earnings to the project and \$1.5 million for GoL; Investment: \$250 additional expected over 10 years during copper project expansion	Pan Australian Resources Ltd. (90%); GoL (10%)	VTE	Phonsavanh		A company representative said that "the company has earned 1.5 million for the government this year, including revenue transfers in the form of taxes, resources [sic?], land rental fees and so on... In the second phase, the company expects to produce 50,000 tonnes of cooper, 50,000 ounces of gold and 400,000 ounces of silver per year... The company anticipates that profits will be earned after the first five years of operations... The Company <i>will also be completing</i> flora and fauna surveys and cultural and community studies, to gather the data necessary to develop measures to minimise any impact that the project may have on the environment or local communities (emphasis added)."	A project-specific example of impact mitigation lagging behind production activities
27-Dec-06	253	SV group to make tin in Khammuan	project	mining	tin	"SV Group Limited officially opened its metal refinery in Khammuan province earlier this week, and is now producing tin."		600 (exploration), 250 (production)		25 years	mining concession	\$430,000 (exploration), \$6.2 million (production)	SV Group Ltd.	KHM	Hinboun	Nongseun village	The Deputy Minister of Energy and Mines told the project to "maintain a good environment in the factory as well as in the areas in which they are exploring and excavating...and develop the community surrounding their factory site."	
19-Feb-07	42	Govt to monitor mining projects	policy	mining	mining	Because of low productivity (over 100 concessions issued to investors in recent years, but few operational), government will slow down issue of mining concessions and better monitor existing concessions.								multi				
20-Feb-07	43	Lao Sapphire Co Ltd donates to Lao People's Revolutionary Youth Union over US\$200,000	project	mining	sapphires		Y				mining concession		Lao Sapphire Company Ltd., a joint venture of Sino Resources Mining Co. Ltd. and Lao State International Trade Enterprise	Bokeo	Houayxai			
10-May-07	107	Chinese company to revive sapphire mine in Bokeo	project	mining	sapphires	Chinese-Lao joint venture to restart sapphire mining (dormant since 2000)	Y	7,200		15 years (starting in 1994)	mining concession	\$5 million to re-start operations	Joint venture between the Lao State International Trade & Service Enterprise and the Sino-Resource Mining Corporation Ltd (Hong Kong)	Bokeo				
18-May-07	114	Govt warns mining investors to report finds	project	mining	iron ore	Because mining concessions are large, prospectors often find minerals they are not looking for, and are required to report these. While surveying for tin and lead, for example, First Pacific Mining Lao Co Ltd found coal and iron ore in Vangvieng district; it then signed a joint venture agreement with a Chinese company last month. It is now doing follow-up studies in Maed, Kasy, Hinheup & Vangvieng districts.	Y				surveying (not specified)		First Pacific Mining Lao Co Ltd, unnamed Chinese company	VTE	Vangvieng			
11-Jun-07	134	Inspection of mining projects continues	policy	mining	regulation of mining sector	Government finds that some mining companies have not been following the correct surveying procedures.											The Vice President of CPI said that "some entrepreneurs were competing for concessions on the same project, and within this process were failing to adhere to the correct procedures for obtaining government approval. This includes some investors obtaining approval and then selling their projects to other companies" and that "ideally, the government would conduct these surveys, but did not have the funds to carry them out, which was why investors had to conduct their own surveys."	The articles reports that "to date, the government has approved around 30 mining projects, most of which are still in the surveying phase." This number is far fewer than the ones shown on the mining concessions map from DGM (see Appendix 4)
	92	Investors to prospect for bauxite	project	mining	Bauxite prospecting (48 months)	A prospecting agreement was signed last week between the GoL and two Chinese investors		14,650					2 Chinese investors; the China National Material Industry Group Corporation and the Geological Engineering Exploration Academy; the GoL	Champasak	Paksong			
11-Oct-06	199	Opinion: What can we learn from China?	opinion	multiple	regulation	opinion of staff reporter who covers NR issues: regulation must keep up with investment, compromise must be mutual, development must be green												

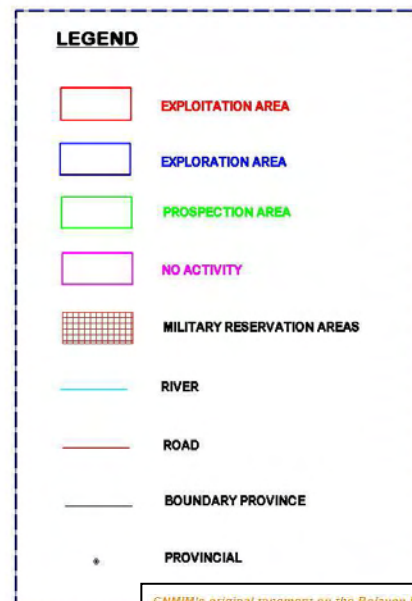
10-Nov-06	221	Laos promotes international trade and investment	policy	multiple	foreign investment, especially special economic and free trade zones	Last week's China- ASEAN Expo in Nanning, Guangxi province, China										According to the Deputy Minister of Industry and commerce, "There is a great opportunity for investors to come and invest in Laos. They can export products made here to these countries and reap the benefits from the new concessions." According to the journalist, "The Special Economic and Free Trade Zones that are in the process of opening represent another important step that is being taken to promote investment. These are located on the borders with China in the north, with Vietnam in the east and with Thailand in the west. These zones are intended for investment in warehousing, cold storage, cargo terminals, hotels, banks, insurance, technical and vocational schools, duty free shops, tourism, and buildings for renters such as distributors. Potential industries for the new zones include wood products, garments and footwear, minerals, agro processing, electronics, handicrafts, and processing and packing industries."	
29-Nov-06	234	Lao-Viet trade fair to boost mutual support	policy	multiple	trade	Lao-Viet trade fair starts tomorrow			50 to 70 years							"Laos supports agricultural investment, and the government has set up policies for land concessions of between 50 to 70 years to attract investment to Laos. The country also has developed investment laws, and labour here is cheap."	
18-May-07	114	Savannakhet plans for economic growth	policy	multiple	territorialization	Savannakhet is conducting investment and land use zoning exercises in order to reorganize its districts (into economic zones; forestry, industry agriculture areas; and residential and government administration zones) in order to preemptively decrease investment costs related to resettlement and compensation. 11 districts have been done already; currently Nong and Xaybouly districts are being zoned; Phin, Champhone and Xayphouthong districts will be zoned in the coming year.										Villagers will be compensated at 100% value for residential lands "covered" by planned investment projects, and at 62% value for "cultivated land or land not growing crops."	Cf. Baird & Shoemaker 2005: internal resettlement meets project resettlement?
19-May-07	115	Opinion: Our future as the generator of Asean is in doubt	opinion	multiple	hydropower, forests	Essay appealing to natural resource management, forest conservation in particular, to guarantee water for hydropower											This seems consistent with the remarks of Minister Boupha at the NLMA meetings in February 2007.
26-May-07	121	Opinion: Declining forest cover contributes to rising temperatures	opinion	multiple	forest management	"To reduce the depletion of our forests, the Ministry of Agriculture and Forestry studies the potential impact of development projects on surrounding forests before approving them. In the past, some investors were given concessions on forested land – the result of inadequate consideration by the forestry sector."											
5-Jun-07	129	Lao-Viet ties strengthen in the south	project	multiple	housing & fruit trees	Champassak provincial authorities...helped Vietnam in providing land for building houses and planting fruit trees on 100 hectares [location unclear], giving a longterm concession to Vietnam.		100		land concession			CHK				
18-Jun-07	140	Economy steady in Vientiane province	project	multiple	industrial trees, mining	According to a new report on the implementation of its 2006-07 socioeconomic development plan, Vientiane province is maintaining a 7 percent growth rate in its economy on account of increased domestic productivity and foreign investment. Industrial tree plantations (agarwood, jatrophia, rubber and teak) and minerals (exploration and excavation) were the most popular types of investment, with 23 projects already approved to investors. The province already has 61 mineral excavations and surveys (Note: it is not clear how these 61 projects relate to the 23). Investors are seeking permission for another 56 projects.		3,026 granted already			The 56 projects seeking permission represent 538 billion kip (of which 127 billion is "local").	Investors are from China, Thailand, South Korea, Australia, Vietnam and state organizations				Electrification: "526 of 648 villages in the province have access to electricity, of which 478 villages use hydropower from dams. Thirty-nine villages use solar power and another nine use generators." Food: In order to keep productivity increases adequate to the growing population (2.9 percent growth rate), provincial authorities invested in irrigation and reservoir construction projects.	
27-Mar-07	73	Chinese group to invest in rubber	project	rubber	rubber	China's second biggest tire producer to purchase share of Lao Thai Hua Rubber Company		30,000	35 years	land concession			VCC, Vientiane, Xayaboury, Borikhamxay, Savannakhet & Khammuan provinces			The company was "only able to plant 6,000 [of an expected 30,000 trees] this year due to land allocation issues." The company will source rubber from concession areas and from contract farming. Currently, demand for contract farming inputs (3,000 families) outstrips supply (1,000 families). "The expected income for farmers who plant rubber trees and sell their products to the company is US\$ 2,000 per hectare per year, while employers are expected to earn about US\$1,000 yearly."	

18-Sep-06	182	Bokeo people condemn Radio Free Asia report	project	tourism	tourism development at the ancient city of Souvannakhomkham	Bokeo people condemn a Radio Free Asia report that claims without evidence that a Thai business deceived the provincial government and exported cultural artifacts for sale abroad.											"Bokeo province has authorised individual concessions in order to develop the ancient city of Souvannakhomkham to become a tourist attraction in accordance with Bokeo's socioeconomic development plan. The province authorised a joint venture in tourist development and services, which is 10 percent owned by the state and 60 percent owned by a private company, with the remaining 30 percent of the shares held by a foreign company."	
23-Jan-06	15	Nam Ngum bridge begins construction	project	transportation	bridge over Nam Ngum	After design delays, construction has begun.			25 years	bridge concession (permission to operate toll bridge)	\$5 million	Mr Khien Luangkhot, owner of the Viengsamphan company	VTE		between Meuangkao and Pakkayong villages	Improved connectivity (especially with Thailand), which is linked to economic growth since much of Vientiane province's GDP comes from agricultural exports.		
2-Feb-07	28	Construction begins on new Namngum bridge	project	transportation	Nam Ngum bridge	Construction begins			28 years		\$5 million	Viengsamphan company						
29-Dec-06	255	Korean Company to invest in rural Vientiane	project	transportation & agriculture	29 bridges, ferry port, timber processing factory & eucalypt plantation	Concession agreement signed yesterday between Withus Lao Company and GoL		15,000	30 years (plantation) & 25 years (ferry port)		\$150 million	MAF, Withus Lao Company	VTE	Hinheup, Xanakham	Vang village (ferry port & timber processing factory)	Land clearing is authorized as part of the plantation project. "The new road from Hinheup to Xanakham will provide the shortest distance land link from Thailand to China, connecting to other highways in northern Laos." ""This eucalyptus plantation business will also involve local people," said the [company] chairman. He said the company was not only developing the plantations, but would also consider selling some of the eucalyptus saplings to local people to then purchase the mature trees later to help generate more income. He said the project would stimulate the local economy." The company began surveying for road construction in April 2006, and "will start setting up the plantations next year, employing local people and providing job-training skills for them. This will be a good opportunity for locals to develop advanced skills in this area."		
10-Jul-06	132	advertisement (GRET, French NGO)	project	water	urban water systems	"private investors (concessionaires) in charge of building and operating the water systems"							"2 provinces located nearby Vientiane Capital"					
13-Sep-06	179	Teamwork for business survival	project	wood processing	tree plantation	The Furniture Group in Chanthabouly district is trying to set up a special fund in order to pool its members' money and lease land from the government for the planting and management of plantation trees. ("Promoting land concessions for plantations is a government policy.")						Furniture Group of Chanthabouly	VCC					

Appendix 3. Maps and figures cited

MAP OF CONCESSION AREAS UP TO JULY 2006

LAO PDR.

Source: Ord River Resources 2006

ID	COMPANY'S NAME	LOCAL PROVINCE	PROVINCE	DISTRICT	AREA(KM ²)	KIND OF MINERAL	STATUS
1	Hangzhou C-ITE	Asia (East-Indonesian)	Sulawesi	Makassar	600	Coal (light)	Production
2	Yongheong Chemicals Co., LTD	Foreign (Thailand)	Sulawesi	Makassar	800	Coal (light)	Production
3	Langkat Co., LTD	Foreign (China)	Sumatra	Gayor	600	Coal	Production
4	Yun and Bhaiati, LTD	Foreign (Australia)	Sulawesi	Makassar	101000	Oil, Au, Cu	Production
5	Yuhai Bhai, Fat Shing Bhai (Sulawesi PT., LTD)	Foreign (Australia)	Sulawesi	Makassar	251,700	Oil, Au, Cu	Production
6	Yuhai Bhai (Sulawesi Bhai, Sulawesi PT., LTD)	Joint venture (Sino-Chinese)	Sulawesi	Kabang	737,20	Aluminum Al	Production
8	Yuhai Bhai (Sulawesi Bhai, Sulawesi PT., LTD)	Foreign (Vietnam)	Sulawesi	Batuwang	500,50	Aluminum Al	Production
7	Yuhai Bhai Co., LTD	Foreign (China)	Sulawesi	Fat. Co.	600	Au	Production
9	Baihai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	500	Au	Production
10	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
11	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	501	Au	Production
12	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
13	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
14	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
15	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
16	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
17	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
18	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
19	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
20	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
21	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
22	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
23	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
24	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
25	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
26	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
27	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
28	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
29	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
30	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
31	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
32	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
33	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
34	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
35	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
36	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
37	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
38	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
39	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
40	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
41	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
42	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
43	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
44	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
45	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
46	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
47	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
48	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
49	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
50	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
51	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
52	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
53	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
54	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
55	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
56	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
57	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
58	Yuhai Bhai	Foreign (Russia)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
59	Yuhai Bhai	Joint venture (Sino-Russian)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production
60	Yuhai Bhai	Foreign (China)	Sulawesi	Yuhai	1,701	Au	Production

NO. COMP.	COMPANY'S NAME	LOCAL / FOREIGN	PROVINCE	DISTRICT	AREA(HA)	KIND OF MINERAL	ACTIVITY
87	Jatani Mining Co., LTD	Local	Iligan	Coma	26.65	Saprophyte	Exploration
			Baliuag	Huayay	28	Saprophyte	Exploration
			Baliuag	Huayay	88	Saprophyte	Exploration
			Baliuag	Huayay	20	Saprophyte	Exploration
			Baliuag	Huayay	11.38	Saprophyte	Exploration
			Baliuag	Huayay	12.72	Saprophyte	Exploration
88	LUNDA Open Pit Mining Co., LTD	Local	Bataan	Huayay	11.52	Saprophyte	Exploration
			Calatagan	Champion	100	Gypsum	Production
			Calatagan	Champion	480	Gypsum	Exploration
			Calatagan	Champion	420	Gypsum	Production
			Calatagan	Champion	680	Gypsum	Production
			Calatagan	Champion	680	Gypsum	Production
89	Pampanga	Local	Verdeas	Mangunghay	21	Barite	Production
			Verdeas	Mangunghay	21	Barite	Production
91	Mabini Mining	Local	Verdeas	Mangunghay	25	Barite	Production
			Verdeas	Mangunghay	25	Barite	Production
93	Tin Development Corporation	Local	Verdeas	Sanabalan	26	Barite	Production
			Verdeas	Sanabalan	12	Barite	Production
94	Dagupan	Local	Verdeas	Mangunghay	10	Barite	Production
			Verdeas	Mangunghay	350	Barite	Exploration
95	Agribusiness Inc., Development Enterprise Reg. - Brg. 6 Division Office	ENOF	Sanabalan	Tanay	880	Coal	Exploration
			Verdeas	Mangunghay	10	Coal	Exploration
			Verdeas	Mangunghay	10	Coal	Exploration
			Verdeas	Mangunghay	1.50	Phos.	Exploration
			Verdeas	Mangunghay	1.50	Phos.	Exploration
			Verdeas	Mangunghay	1.50	Phos.	Exploration
96	Jatani Minerals Co., LTD	Local	Verdeas	Mangunghay	1.50	White clay	Production
			Verdeas	Mangunghay	2,000	Coal	Exploration
			Hambunan	Hambunan	1,500	Coal	Exploration
			Hambunan	Hambunan	200	Unidentified	Exploration
			Hambunan	Mabini	140	Clay	Exploration
			Hambunan	Mabini	290	Marble	Exploration
97	Unidentified Landholder	Local	Cebu	Sto. Nino	10	Salt	Exploration
			Cebu	Sto. Nino	10	Salt	Exploration
98	Pampanga	Local	Verdeas	Palawan	20	Salt	Exploration
			Verdeas	Palawan	20	Salt	Exploration
99	Pampanga Corporation Co., LTD	Local	Verdeas	Palawan	210.0	Clay	Production
			Verdeas	Palawan	210.0	Clay	Production
101	RSC Mining Co., LTD	Local	Verdeas	Hobog	385	Clay	Production
			Verdeas	Hobog	385	Clay	Production
102	Agribusiness Inc.	Local	Cebu	Sto. Nino	90.50	Salt	Production
			Cebu	Sto. Nino	90.50	Salt	Production

Source: DGM 2006

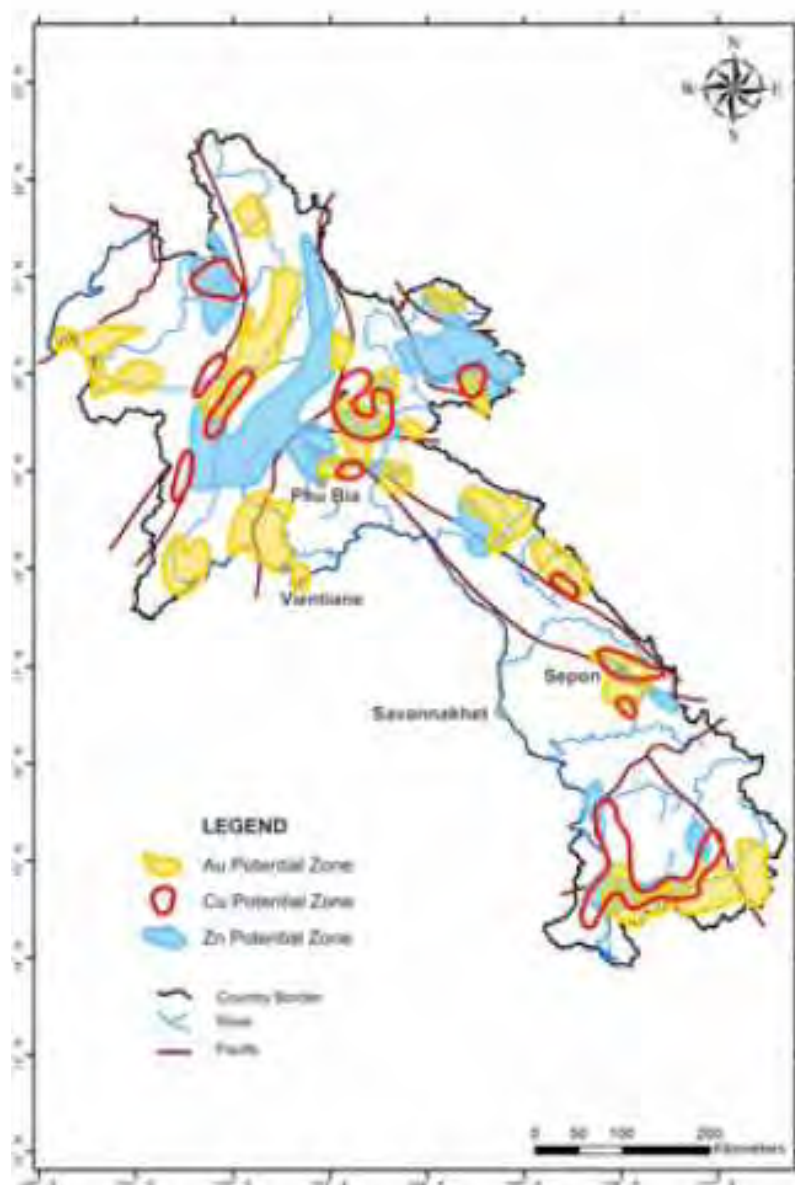

Fig.2 Map of Potential Mineral Resources

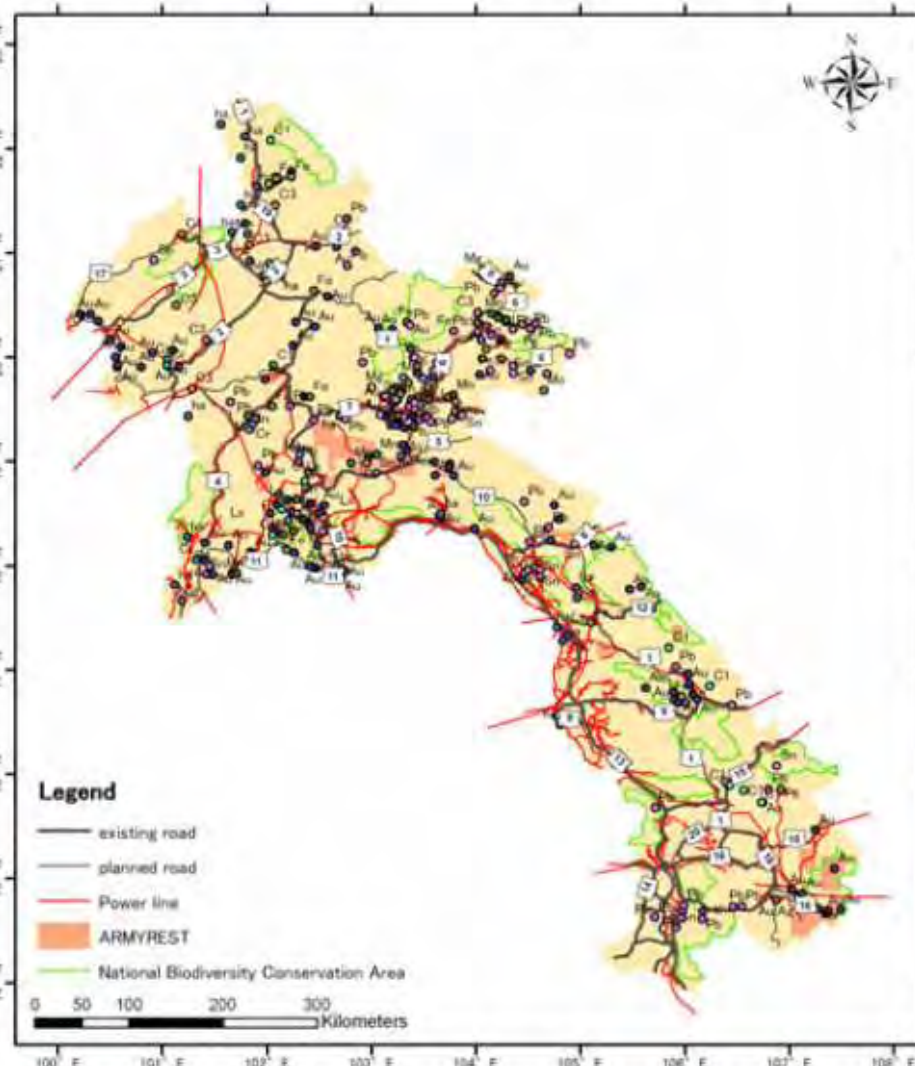
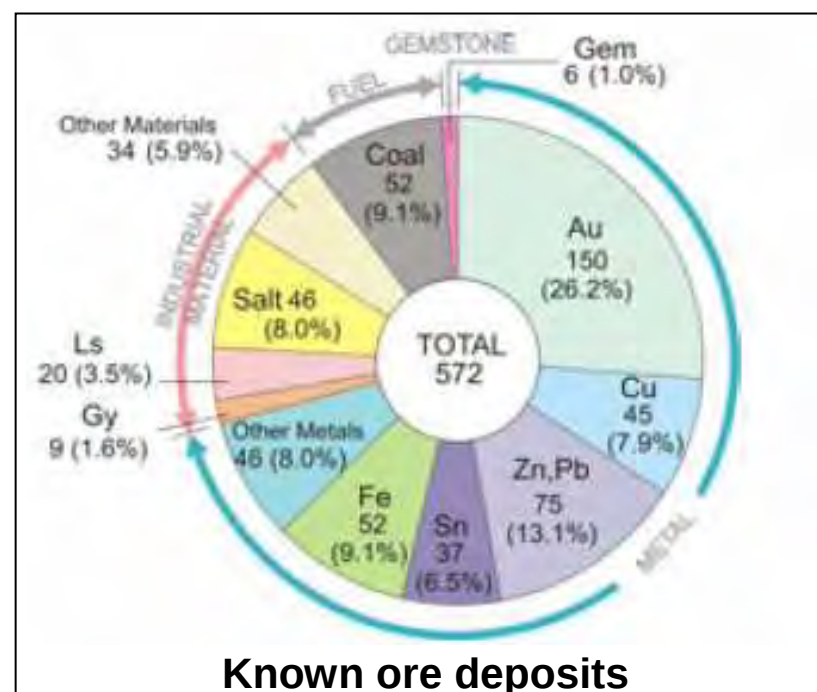

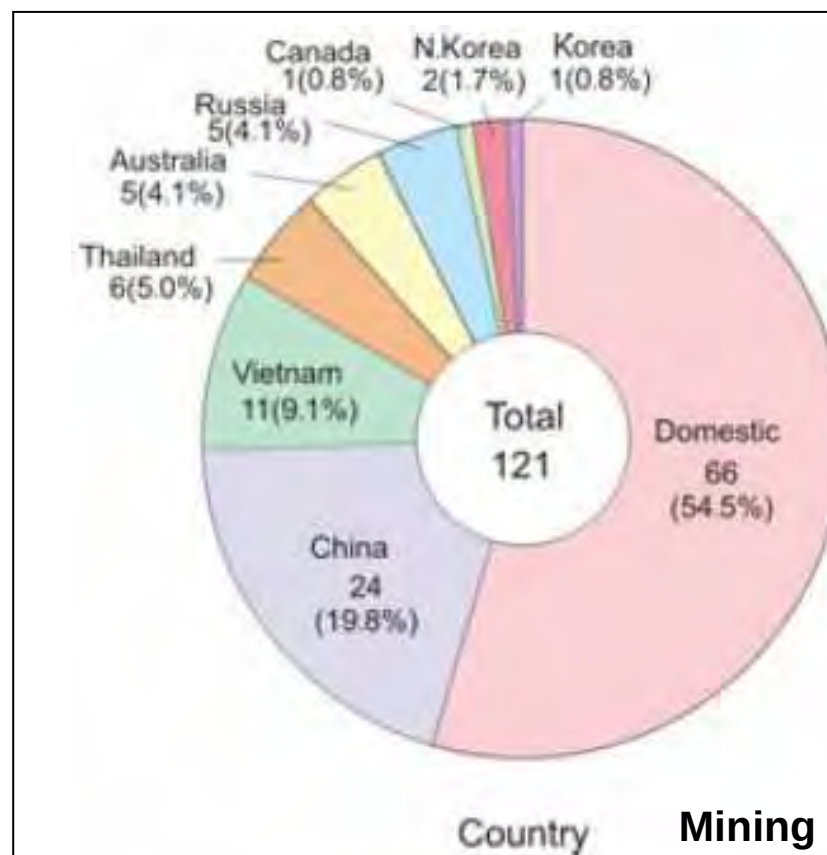
Fig. 5 Relationship between Ore Deposits and Infrastructure

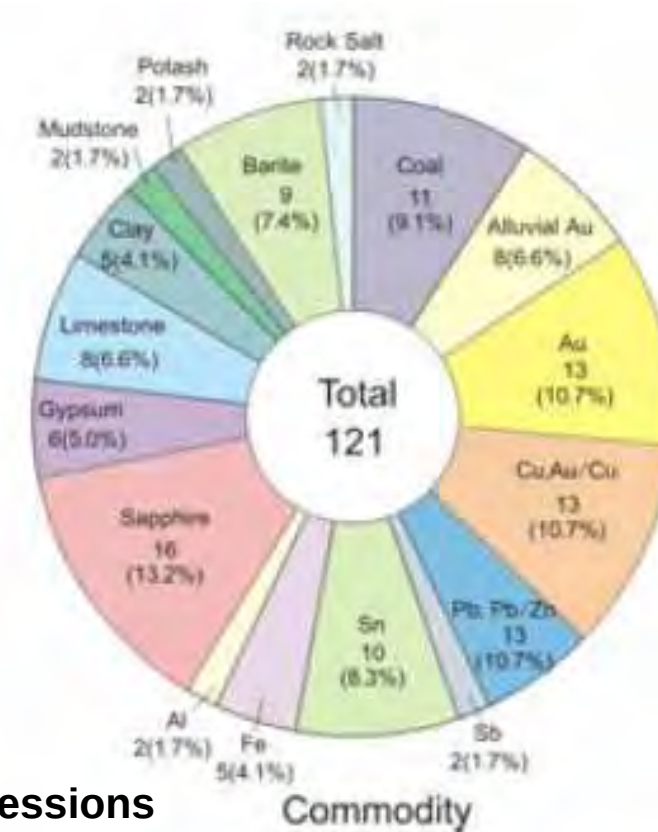
Fig. 1 Registered Mine Locations in Laos

Known ore deposits

Country

Mining concessions

Commodity

Source: World Bank 2006a